

378.02

4510

Y.3

การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณเงินรายได้
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปริญาพนธ์

ของ

ปราณทย์ เกิดทรัพย์

10 ก.ย. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

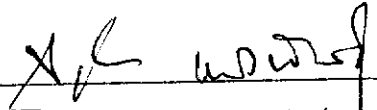
มีนาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

185723

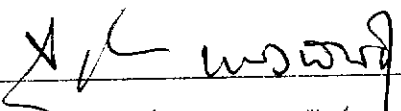
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

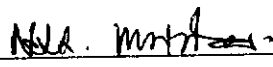
คณะกรรมการควบคุม

ประธาน
(อาจารย์จุงใจ แสงพันธ์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ ไชวานิชย์)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน
(อาจารย์จุงใจ แสงพันธ์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ ไชวานิชย์)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สมบัติ เทคน้อย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 5 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2536

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้ความสามารถอย่างสูงของอาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ ผู้เป็นประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ ผู้เป็นกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิด และอาจารย์สมบัติ เทศน้อย ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพัฒนา สวงวล้าจิตต์ อาจารย์วรวิทย์ รอบรู้ อาจารย์สมบัติ เทศน้อย และคุณศุภชัย โพคาวัฒนะ ที่ได้ตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยนี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ทุกคณะ สถาบัน สำนัก ที่กรุณาช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางบัญชีและสถิติ ตลอดจน ช่วยกรุณาแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมมาให้

ขอขอบคุณ คุณฉัตรแก้ว สกฤต คุณมาลี บะวงษ์ คุณมาลินี แซ่เตื่อง ที่กรุณาแนะนำการวิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุน และให้กำลังใจตลอดมา และคุณวินัย สัมมาชีพ ที่กรุณาช่วยพิมพ์อัดสำเนา แนะนำ และให้กำลังใจตลอดมาเช่นกัน

ขอขอบคุณ คุณวรารมณ์ เกศทรัพย์ คุณฉันทนา อนุลาวัฬพ์ ที่สนับสนุน ช่วยแปล และให้กำลังใจอย่างดียิ่ง

ขอบคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ให้ทุนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอโน้มราลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน

ปราณมทย์ เกศทรัพย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของงบประมาณ	13
ความสำคัญของการงบประมาณมหาวิทยาลัย	17
หลักการบริหารงบประมาณมหาวิทยาลัย	19
ระบบงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย	23
หลักเกณฑ์การวิเคราะห์งบประมาณเพื่อจัดสรรให้หน่วยงาน	28
เทคนิคการวิเคราะห์งบประมาณของมหาวิทยาลัย	29
การวิเคราะห์งบประมาณตามหมวดและประเภทรายจ่ายของเงินรายได้	31
การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย	33
การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	47

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	48
เกณฑ์ในการให้คะแนน	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	119
วิธีดำเนินการวิจัย	119
การวิเคราะห์ข้อมูล	120
สรุปผลการค้นคว้า	121
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	131
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	134
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	143
ภาคผนวก ก	144
ภาคผนวก ข	156
ประวัติย่อของผู้วิจัย	163

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบจำนวนเงินรายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับประมาณการ รายรับที่ตั้งไว้ ปีงบประมาณ 2530 - 2532	53
2	เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่าย จริง ปีงบประมาณ 2530	54
3	เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่าย จริง ปีงบประมาณ 2531	55
4	เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่าย จริง ปีงบประมาณ 2532	56
5	ศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณใน แต่ละหมวดรายจ่ายของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530	60
6	ศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณใน แต่ละหมวดรายจ่ายของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2531	63
7	ศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณใน แต่ละหมวดรายจ่ายของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2532	66
8	เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานใน สังกัด ปีงบประมาณ 2530	69
9	เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานใน สังกัด ปีงบประมาณ 2531	71
10	เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานใน สังกัด ปีงบประมาณ 2532	73
11	เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในระหว่างปี งบประมาณ 2530 - 2532	75

12	ศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ระหว่างปีงบประมาณของ หน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530	77
13	ศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ระหว่างปีงบประมาณของ หน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2531	79
14	ศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ระหว่างปีงบประมาณของ หน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2532	81
15	เปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยระหว่างงบประมาณ เพื่อการเรียนการสอนกับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป ในระหว่างปีงบประมาณ 2530 - 2532	85
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดท่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้	86
17	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดท่างบประมาณรายจ่ายจากเงินได้ เพิ่มเติม	92
18	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจาก เงินรายได้	96
19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจาก เงินรายได้	100
20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับ เงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดท่างบประมาณรายจ่าย ประจำปี จากเงินรายได้	104

21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับ เงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้เพิ่มเติม	108
22	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับ เงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้	111
23	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับ เงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้	115

ภูมิหลัง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับการยกฐานะจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2517 ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 และในพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91 ตอนที่ 112 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2517) วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ 4 ประการ คือ การสอน การวิจัยค้นคว้า การบริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2525 : 80)

ในการบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำเป็นต้องมีปัจจัยหรือทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญทางการบริหาร ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) (ถวิล เกื้อกุลวงศ์. 2530 : 18) การบริหารการเงินเป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารองค์การเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงสุดและคุ้มค่า (อุทัย หิรัญโต. 2526 : 268) ถ้าจะเปรียบหน่วยงานต่าง ๆ เป็นร่างกาย งบประมาณก็เปรียบเสมือนโลหิตที่ไหลเวียนอยู่ต่าง ๆ ของร่างกายให้สามารถทำงานและดำรงอยู่ได้ (เกษม สุวรรณกุล. 2518 : 20) อาจกล่าวได้ว่า การงบประมาณเป็นหัวใจของการปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าหากขาดเสียแล้วหรือทำไม่ดี หน่วยงานนั้นก็จะอยู่รอดได้ยาก (ไกรยุทธ ชีวตศาณินทร์. 2528 : 7)

งบประมาณหรือเงินที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีแหล่งที่มา 2 แหล่ง คือ

1. งบประมาณแผ่นดิน เป็นเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละปี การบริหารเงินงบประมาณแผ่นดินนั้น ต้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของทางราชการ และจะต้องบริหารให้เป็นไปตามแผนงาน งานหรือโครงการ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเพียงแต่ควบคุมดูแลให้การใช้งบประมาณเป็นไปตาม แผนงาน งาน หรือโครงการที่ตั้งไว้ (กรมบัญชีกลาง. 2519 : 30 และ 162)

2. เงินรายได้ เป็นเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดเก็บหรือได้รับ อาจเป็นเงินรายได้ จากเงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตลอดจนทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้แก่มหาวิทยาลัย เงินรายได้เหล่านี้ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ในการบริหารเงินรายได้ดังกล่าว พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 มาตรา 15 (8) กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยได้เอง ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงออกระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยการเงินและงานงบประมาณ พ.ศ. 2518 เพื่อบังคับใช้ในการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยแต่มีข้อขัดข้องจึงได้ยกเลิกและ ออกระเบียบใหม่ เป็นระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยการเงิน และการงบประมาณ พ.ศ. 2523 ต่อมาได้ปรับปรุงใหม่เพื่อการบริหารเงินรายได้คล่องตัวยิ่งขึ้น จึงได้ออกระเบียบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 และใช้ระเบียบนี้มาจนถึงปัจจุบันนี้

ขณะที่ปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยของรัฐมากที่สุดคือ ภาวะ ความจำกัดทางด้านงบประมาณ แนวโน้มแห่งการถดถอยของงบประมาณแผ่นดินที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้รับ เริ่มปรากฏตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา และปรากฏชัด ยิ่งขึ้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ (2528 : 126 - 127) ได้ให้ความเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่มหาวิทยาลัยของรัฐจะต้องช่วยตัวเองให้มากที่สุด เพราะเหตุผลใหญ่ 2 ประการ คือ ประการแรก ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีการตื่นตัวทางด้านการศึกษา จึงมีการพัฒนาบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ทางวิชาการ มีการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเพิ่ม การกิจในการผลิตบัณฑิตในชั้นปริญญาโทและปริญญาเอก ทำให้ค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยของรัฐสูงขึ้น ประการที่ 2 รัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องจัดสรรงบประมาณไปพัฒนาด้านอื่น จึงจำเป็นต้องลดการ สนับสนุนด้านการเงินแก่มหาวิทยาลัยของรัฐลง และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 นั้น รัฐบาลยอมให้เอกชนรับภาระการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และให้มหาวิทยาลัยของรัฐ

เพิ่มค่าบำรุงการศึกษา หมายความว่าในแผนนี้ และต่อไปในอนาคตรัฐจะลดการสนับสนุนการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่จัดโดยรัฐลงอย่างแน่นอน

ภาวะความจำกัดทางด้านงบประมาณของรัฐบาลมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยต้องพึ่งตนเองโดยการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่ได้รับแต่ละปี เพื่อให้สามารถดำเนินการกิจการทางด้านการสอน การวิจัย การบริหารวิชาการ และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ตามที่สังคมมอบหมายได้เต็มขีดความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ (วิจิตร ศรีสอ้าน).

2518 : 1) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒย่อมได้รับผลกระทบกระเทือนจากนโยบายดังกล่าวด้วย ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญ และเอาใจใส่ต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

การจำแนกประเภทเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 ซึ่งกำหนดประเภทของเงินรายได้ไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยมีเงินรายได้ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์
2. เงินทุนหมุนเวียน
3. เงินรับฝาก
4. เงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต และค่าบำรุงกีฬา
5. เงินรายได้ในโครงการบริการทางวิชาการ
6. เงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
7. เงินผลประโยชน์

การบริหารเงินรายได้ประเภทเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ เงินทุนหมุนเวียน เงินรับฝาก เงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิตและค่าบำรุงกีฬา และเงินรายได้ในโครงการบริการทางวิชาการ จะมีระเบียบในการบริหารตามเงินประเภทนั้น ๆ ต่างหาก

เงินรายได้ประเภทเงินค่าธรรมเนียม และเงินผลประโยชน์ ก่อนนำมาจ่ายเพื่อการบริหารทั่วไป การเรียนการสอนและการบริการทางวิชาการ จะต้องจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายจากเงิน

รายได้ กำหนดแผนงาน งาน และโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และรายละเอียด
การใช้จ่ายจำแนกประเภทรายจ่ายอนุโลมตามวิธีการงบประมาณแผ่นดิน

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประธานมิตร ใช้เงินค่าธรรมเนียมเฉพาะรายการค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าหน่วยกิต
ของนิสิตภาคปกติ และเงินผลประโยชน์ มาใช้ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ให้คณะ
สถาบัน สำนัก ส่วนเงินรายได้ค่าธรรมเนียม รายการอื่น เช่น ค่าสมัครสอบคัดเลือก เงินรายได้
จากภาคสมทบและเงินรายได้การศึกษาภาคพิเศษ ไม่นำมารวมเพื่อจัดสรรให้คณะ สถาบัน สำนัก
ถือเป็นรายจ่ายเฉพาะงาน จึงทำให้วงเงินงบประมาณเงินรายได้ที่จัดสรรไปยังคณะ สถาบัน สำนัก
มีจำนวนน้อย นอกจากนั้นสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้เพื่อการเรียนการสอนและ
การบริหารทั่วไป ยังไม่เป็นไปตามมติที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร
กำหนดไว้ คือ การเรียนการสอน ร้อยละ 60 การบริหารทั่วไป ร้อยละ 20 หอสมุด ร้อยละ 20
(รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ครั้งที่ 4/2529 : 5 - 6)
กล่าวคือ ได้จัดสรรเพื่อการบริหารทั่วไป ประมาณร้อยละ 50 - 60 (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
2530, 2531, 2532 : 1) สภาพปัญหาเหล่านี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี
(2532 : 110 - 128) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ บางแสน พบว่า

1. มหาวิทยาลัยมีรายได้จำกัดอยู่เพียงเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และเงินผลประโยชน์
ซึ่งไม่เพียงพอทำให้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ต้องทำในวงเงินจำกัด
งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้จึงไม่เพียงพอในการใช้จ่ายบริหารงานของหน่วยงานในสังกัด
2. หน่วยงานในสังกัดขาดการวางแผนงบประมาณที่ดี การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจาก
เงินรายได้มักจะใช้วิธีการเพิ่มยอดจากงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของปีที่ผ่านมาหรือมีนั้น
ก็จะใช้วิธีคิดยอดเงินเอาเองโดยมิได้มีการวางแผนการปฏิบัติงานใด ๆ
3. หน่วยงานในสังกัดไม่มีโครงการแน่นอนและชัดเจน แต่มีความต้องการงบประมาณมาก
4. การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของหน่วยงานในสังกัดขาดรายละเอียด
ข้อมูลสนับสนุน และขาดเหตุผลที่เสนอ

5. ขาดการกลั่นกรองและจัดลำดับความสำคัญในคำของบประมาณ ทำให้งบประมาณที่มีความจำเป็นมากที่สุดตามแผนงานและโครงการถูกตัดไป ทำให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

6. สภาพการจัดสรรงบประมาณ ขาดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการกลั่นกรองงบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้ให้กับทุกหน่วยงานอย่างเหมาะสมและยุติธรรม

7. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนยังน้อยเกินไป

8. การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่ได้รับ หน่วยงานในสังกัดไม่ค่อยมีแผนการใช้จ่ายเงินไว้ล่วงหน้า หรือถ้ามีก็มักไม่ปฏิบัติตามแผน มักจะมีการโอนหรือเปลี่ยนแปลงงบประมาณไปใช้ในกิจการที่ไม่มีแผนงานและไม่จำเป็นอยู่เสมอ โดยเฉพาะเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ และเห็นว่า จะมีเงินเหลือจ่ายมาก หรือใช้จ่ายเงินไม่ทันตามปีงบประมาณ

9. รายงานการเงินต่าง ๆ ผู้บริหารให้ความสนใจน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรศึกษาการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย และการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้ทราบลักษณะการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ โดยศึกษาแนวโน้มในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ในช่วงปีงบประมาณ 2530 - 2532 อันเป็นระยะที่มีการบริหารเงินรายได้โดยปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 อย่างจริงจัง ศึกษาข้อดีข้อเสียในการบริหารงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ตลอดจนศึกษาข้อคิดเห็นในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ให้เหมาะสมและหาแนวทางในการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนงาน งาน และโครงการที่ตั้งไว้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างปีงบประมาณ 2530 - 2532 ดังนี้

1. เปรียบเทียบจำนวนเงินรายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับประมาณการรายรับที่ตั้งไว้
2. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่ายจริง
3. ศึกษาการโอนเปลี่ยนแปลงหมวดรายจ่ายระหว่างปีงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด
4. เปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ระหว่างงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนกับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป
5. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้านี้ ทำให้ทราบสถานการณ์การบริหารงบประมาณเงินรายได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในการที่จะนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การกำหนดนโยบาย การวางแผนการใช้เงินรายได้ และใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การใช้เงินรายได้สะสมในการขุดตั้งงบประมาณเพิ่มเติม/ เพื่อให้การพิจารณากลับกรองงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เป็นไปอย่างเหมาะสมและยุติธรรม ทำให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อนโยบายการพึ่งตนเองต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

1.1 ในการศึกษาตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 4 มุ่งศึกษาการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ระหว่างปีงบประมาณ 2530 - 2532 โดยศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลตามเอกสารและสถิติทางราชการ

1.2 ในการศึกษาความคิดเห็นเพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการบริหารเงินรายได้ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 5 นั้น ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร มุ่งศึกษาเฉพาะประชากรในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 50 คน อาจารย์ จำนวน 605 คน และข้าราชการ จำนวน 262 คน รวมเป็นจำนวนประชากร 917 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร จำนวน 29 คน อาจารย์ จำนวน 363 คน และข้าราชการ จำนวน 110 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 502 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่งการทำงาน แบ่งเป็น

- ผู้บริหาร
- อาจารย์
- ข้าราชการ

3.1.2 ลักษณะของบุคลากร แยกเป็น

- ผู้ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้
- ผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ 4 ด้าน คือ

- 3.2.1 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้
- 3.2.2 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม
- 3.2.3 การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้
- 3.2.4 การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เงินรายได้ หมายถึง เงินรายรับของมหาวิทยาลัยจากเงินค่าธรรมเนียม และเงินผลประโยชน์ ในส่วนที่นำมาจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
2. งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ หมายถึง สอดจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่หน่วยงานในสังกัดได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ในปีงบประมาณ ตามที่คณะกรรมการบริหารเงินรายได้กำหนด
3. เงินสะสม หมายถึง เงินรายได้ประเภทเงินค่าธรรมเนียมและเงินผลประโยชน์ สะสมคงเหลือมาจากปีก่อน และเงินงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เหลือจ่ายประจำปี
4. เจ้าของเงินรายได้ หมายถึง หน่วยงานที่รับเงินรายได้ คือ กองคลังในสำนักงานอธิการบดี
5. เจ้าของงบประมาณ หมายถึง หน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้รับงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ประจำปี
6. งบประมาณเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ที่จัดสรรให้กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการผลิตบัณฑิตและการวิจัย และสนับสนุนการผลิตบัณฑิตในคณะ

พลศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ และสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

7. งบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป หมายถึง งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้
ที่จัดสรรให้กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางด้านการบริหาร การบริการ และอำนวยความสะดวก
ในงานวิจัยนี้หมายถึง กองการเจ้าหน้าที่ กองกลาง กองคลัง กองกิจการนิสิต กองแผนงาน
กองบริการการศึกษา ฝ่ายต่างประเทศ ฝ่ายกิจการพิเศษ ฝ่ายวิจัย หน่วยตรวจสอบภายใน
สำนักหอสมุดกลาง และสมาคมอาจารย์

8. งบดำเนินการ หมายถึง งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ในหมวดค่าจ้างชั่วคราว
หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่น

9. งบลงทุน หมายถึง งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและ
สิ่งก่อสร้าง

10. งบประมาณรายจ่ายปกติ หมายถึง งบประมาณที่จัดสรรให้เป็นรายจ่ายของแต่ละ
หน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

11. งบกลาง หมายถึง งบประมาณที่จัดสรรไว้ที่กองคลัง สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อใช้จ่ายในกรณีจำเป็นหรือโครงการที่เกิดขึ้นโดย
ไม่คาดหมายไว้ก่อน โดยการขออนุมัติอธิการบดี

12. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ในตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันหรือสำนัก รองคณบดี
รองผู้อำนวยการสถาบันหรือสำนัก และหัวหน้าภาควิชา

13. อาจารย์ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่ทำการสอนในมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยไม่รวมผู้บริหาร

14. ข้าราชการ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการ ได้แก่ ข้าราชการสาย ข. และ
ค. เฉพาะผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

15. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ หมายถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานในการ
เบิกจ่ายเงินรายได้ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การจัดทำงบประมาณรายจ่าย

จากเงินรายได้ การโอน เปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ และการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้

16. ผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ หมายถึง ผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ผู้ไม่มีหน้าที่หรือไม่เคยทำหน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินรายได้ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ และการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้

17. สภามหาวิทยาลัย หมายถึง องค์การสูงสุดในการบริหารมหาวิทยาลัย ในงานวิจัยนี้ หมายถึง สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

18. ที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัย หมายถึง องค์ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง

19. คณะกรรมการบริหารเงินรายได้ หมายถึง กลุ่มบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน และผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการกองคลัง เพื่อทำหน้าที่บริหารเงินรายได้ ตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

20. คณะกรรมการพิจารณาเงินรายได้ หมายถึง กลุ่มบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยอธิการบดี เพื่อพิจารณากลับกรองงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

21. คณะกรรมการการเงินของมหาวิทยาลัย หมายถึง กลุ่มบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งโดยอธิการบดี เพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรองงบประมาณเงินรายได้ เสนอแนะวิธีการแก้ไขปรับปรุงด้านการเงินและบัญชี และจัดร่างระเบียบที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชี เพื่อเสนอต่อที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยรองอธิการบดีฝ่ายบริหารเป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน และผู้มีความรู้ความชำนาญในระเบียบกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชี

22. มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

23. หน่วยงานในสังกัด หมายถึง คณะพลศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา สำนักหอสมุดกลาง และสำนักงานอธิการบดี ซึ่งรวมถึง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวางแผน ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนิสิต ฝ่ายต่างประเทศ ฝ่ายกิจการพิเศษ ฝ่ายวิจัย กองคลัง กองกลาง กองการเจ้าหน้าที่ กองบริการการศึกษา กองกิจการนิสิต กองแผนงาน และหน่วยตรวจสอบภายใน

24. ความคิดเห็น หมายถึง ทิศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่ต้องการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

25. การบริหารเงินรายได้ หมายถึง กระบวนการในการจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ในด้านการจัดทำงานประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

26. การบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

26.1 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ หมายถึง การจัดทำประมาณการรายรับประจำปีจากเงินค่าธรรมเนียม และเงินผลประโยชน์ เพื่อนำมาจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี แสดงแผนงาน งานและโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และรายละเอียดการใช้จ่าย จำแนกประเภทรายจ่ายตามวิธีการงบประมาณแผ่นดิน

26.2 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม หมายถึง การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณตามความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินหรือก่อนนั้นเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดทำต้องจัดทำภายในวงเงินประมาณการรายรับในปีนั้น หรือหากจำเป็นจะนำเงินสะสมมาสมทบเพื่อจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

26.3 การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ หมายถึง การโอนหมวดรายจ่าย ในแผนเดียวกันหรือต่างแผน การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย การใช้เงินงบประมาณเหลือจ่าย

26.4 การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ หมายถึง การใช้จ่ายเงินรายได้ ตามหลักเกณฑ์การจ่ายและวิธีการจ่าย อัตราการจ่าย ที่คณะกรรมการบริหารเงินรายได้ กำหนด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอในบทนี้มีลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายของงบประมาณ
2. ความสำคัญของงบประมาณมหาวิทยาลัย
3. หลักการบริหารงบประมาณมหาวิทยาลัย
4. ระบบงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย
5. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์งบประมาณเพื่อจัดสรรให้หน่วยงาน
6. เทคนิคการวิเคราะห์งบประมาณของมหาวิทยาลัย
7. การวิเคราะห์งบประมาณตามหมวดและประเภทรายจ่ายของเงินรายได้
8. การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย
9. การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
10. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของงบประมาณ

คำว่า งบประมาณหรืองบประมาณแผ่นดิน ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Budget นั้น มีผู้กล่าวว่า มีที่มาจากภาษาฝรั่งเศสโบราณว่า Bougette ในประเทศอังกฤษแต่เดิมนั้นคำว่า Budget หมายถึงกระเป๋าหนังใบใหญ่ซึ่งเสนาบดีคลัง (ต่อมาคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) ของกษัตริย์ใช้บรรจุเอกสารต่าง ๆ ที่แสดงถึงความต้องการของประเทศ และทรัพยากรที่มีอยู่ ไปแถลงต่อรัฐสภา และต่อมา ๆ ความหมายของคำว่า Budget ก็ค่อย ๆ เปลี่ยนจากตัวกระเป๋า มาหมายถึงเอกสารต่าง ๆ ที่บรรจุในกระเป๋า (ในศาล ชัยมงคล. 2517 : 19) ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กล่าวว่า งบประมาณ คือ บัญชีหรือจำนวนเงินที่กำหนดไว้

เป็นรายรับและรายจ่าย ซึ่งเป็นความหมายที่แคบอยู่ ในตัวบทกฎหมายก็ไม่ได้วิเคราะห์กันไว้ แต่อย่างใด บทชนะ อรรถาการ (2504 : 16) ให้ความหมายไว้ว่า งบประมาณ คือ แผนใหญ่ทางการคลังของรัฐบาล อันประกอบด้วย ก. รายได้ซึ่งคาดว่าจะเก็บได้ วิธีการที่จะหาเงินมาใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ข. รายจ่ายซึ่งกำหนดว่าจะจ่าย บัญชีกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะกระทำ ส่วน เวลส์ (ไกรยุทธ ชีรตยาดีนันท์. 2528 : 7; อ้างอิงมาจาก Welsch. 1957) ได้กล่าวโดยย่อว่า งบประมาณเป็นข้อความอย่างเป็นทางการของแผนการจัดการและนโยบายดำเนินงานสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้เป็นเครื่องชี้ทางหรือเป็นฉันทะเขี้ยวสำหรับการปฏิบัติงานขององค์การสำหรับช่วงระยะเวลานั้น สำหรับเบิร์คเฮด (Burkhead. 1965 : 83 - 89) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า งบประมาณ คือ แนวพิจารณาและช่วงเวลาของงบประมาณซึ่งแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของความรับผิดชอบที่ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของอำนาจทางการเมือง นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คำจำกัดความไว้อีกมากมาย อย่างไรก็ตามคำจำกัดความที่น่าจะเหมาะสมที่สุด ได้แก่ คำจำกัดความของศาสตราจารย์แฟรงก์ พี. เชอร์วูด (Frank P. Sherwood) แห่ง University of Southern California ซึ่งกล่าวว่า งบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงินแสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงการกะประมาณบริการ กิจกรรมโครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนจรรยาบรรณที่จำเป็นในการสนับสนุนในการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนนั้นย่อมประกอบด้วย การกระทำ 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ (1) การจัดเตรียม (2) การอนุมัติ และ (3) การบริหาร (ไพศาล ชัยมงคล. 2517 : 19)

นอกจากเงินงบประมาณแล้ว ยังมีเงินอีกประเภทหนึ่งซึ่งส่วนราชการมีไว้ใช้จ่าย คือ เงินนอกงบประมาณ

เงินนอกงบประมาณ หมายถึง เงินที่ส่วนราชการได้รับที่ไม่อยู่ในข่ายที่จะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน หรือรายจ่ายของส่วนราชการ ซึ่งมีใช้รายจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีในหลักการแล้วเงินของส่วนราชการจะมีลักษณะเป็นเงินนอกงบประมาณได้ จะต้องมิกฎหมายรองรับเงินนอกงบประมาณเหล่านี้ได้แก่ เงินบริจาค เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ เงินกู้จากต่างประเทศ เงินบำรุงโรงเรียน โรงพยาบาลและมหาวิทยาลัย เงินทุนหมุนเวียน เงินกองทุนต่าง ๆ ที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ เช่น กองทุนปฏิรูปที่ดิน กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนเงินทดแทน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนราษฎร์ ฯลฯ นอกจากนั้น เงิน

รับฝากจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เงินอุดหนุนราชการ เงินทุนสำรองจ่าย ตลอดจนรายจ่ายจากเงินคงคลัง ก็มีลักษณะเป็นนอกงบประมาณด้วย

ในปัจจุบัน เงินนอกงบประมาณ เริ่มมีบทบาทต่อการบริหารการคลังของรัฐบาลมาก ดังนั้น หากได้มีระบบบริหารและควบคุมเงินนอกงบประมาณที่ดีแล้ว เงินนอกงบประมาณย่อมจะช่วยให้การบริหารเงินคงคลังของรัฐบาลเป็นอันมาก พูลนิจ ปิยะอนันต์ (กรมบัญชีกลาง. 2529 : 9 - 12) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหารเงินนอกงบประมาณควรมีระบบการบริหารในลักษณะกองทุน กล่าวคือ จะนำรายรับที่ได้สะสมไว้ในกองทุน และใช้จ่ายเงินจากกองทุน ภายใต้วัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนด แหล่งที่มาของเงินกองทุน อาจจะมาจากรายจ่ายประจำปีหรือจากเงินรับอื่น ๆ ก็ได้ สำหรับการกำหนดนโยบาย และหลักการในการบริหารและควบคุมเงินนอกงบประมาณส่วนใหญ่นั้น หากมิได้มีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่นแล้ว จะอยู่ในอำนาจของกระทรวงการคลังทั้งสิ้น

โดยที่เงินนอกงบประมาณมีลักษณะแตกต่างไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในกฎหมายการควบคุม จึงมีอาจกำหนดเป็นระเบียบและระบบที่เป็นมาตรฐานเพื่อใช้สำหรับเงินนอกงบประมาณทุกประเภทได้ ทางปฏิบัติในปัจจุบัน จึงได้กำหนดระบบการควบคุมตามลักษณะและวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ เช่น ระบบการควบคุมเงินทุนหมุนเวียน กองทุนเงินบริจาค กองทุนเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ กองทุนเงินบำรุงโรงเรียน โรงพยาบาลและกองทุนเงินกู้ต่างประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตามระบบการควบคุมเงินนอกงบประมาณที่สมบูรณ์ จะต้องมีการและขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารกองทุน ตลอดจนการควบคุมการก่อหนี้ผูกพัน และการรับจ่ายเงิน เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป ระเบียบฯ ที่กำหนดขึ้นนี้อาจจะต้องกำหนดเป็นระเบียบแยกเป็นแต่ละกองทุนฯ ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ในกรณีที่มิมีกองทุนเกิดขึ้นมาภายในหลายส่วนราชการ ภายใต้วัตถุประสงค์ของกฎหมายเดียวกัน เช่น เงินกู้ต่างประเทศ เงินบริจาค เงินช่วยเหลือฯ เงินบำรุงโรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น ก็น่าจะกำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสำหรับกองทุนแต่ละประเภท ทั้งนี้เพื่อให้สามารถควบคุมการบริหารกองทุนฯ ดังกล่าวเป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับทุกส่วนราชการได้

2. กำหนดระบบบัญชีเพื่อใช้ลงบันทึกการใช้จ่ายเงิน ตลอดจนทำรายงานผล การดำเนินงาน และฐานะการเงินของกองทุน เสนอให้ผู้บริหาร กระทรวงการคลัง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อทราบหรือดำเนินการตรวจสอบต่อไป ระบบบัญชีที่กำหนดอาจจะกำหนดเป็นระบบแยกเฉพาะแต่ละ

กองทุนตามลักษณะการดำเนินงานของกองทุนฯ หรืออาจกำหนดเป็นระบบมาตรฐานสำหรับกองทุนที่มีลักษณะการดำเนินงานที่เหมือนกันแต่ละประเภทก็ได้

3. กำหนดระบบสารสนเทศสำหรับกองทุนแต่ละประเภท เพื่อให้สามารถแสดงถึงสถิติและวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อภาพรวมฐานะการคลังของแผ่นดินต่อไปได้ ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารการคลังของประเทศ ในการกำหนดนโยบายการบริหารการเงินและการคลังของแผ่นดินที่เหมาะสม และทันเหตุการณ์

ในการบริหารกองทุนเงินนอกงบประมาณ หากผู้บริหารกองทุน เน้นเฉพาะการกำหนดระเบียบปฏิบัติตามข้อ 1 ก็จะสามารถทำให้การดำเนินการรับจ่ายเงินกองทุน ดำเนินการได้ เพราะได้มีการตรวจสอบใบสำคัญการรับจ่ายเงินโดยละเอียดทั้งก่อนและหลังจ่ายเงิน แต่จะไม่ส่งผลให้เห็นภาพรวมของการบริหารการเงินของกองทุน การติดตามผลหรือวัดผลย่อมจะกระทำมิได้ หรือหากผู้บริหารกองทุน เห็นความสำคัญที่จะต้องกำหนดระบบบัญชีที่เหมาะสม เพื่อให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุน ตามข้อ 2 ให้ผู้บริหารทราบ และสามารถจะติดตามและวัดผลได้แล้ว หากระบบที่กำหนดไม่ครอบคลุมถึงการให้ข้อมูลในเชิงบริหารการคลัง ก็จะทำให้กระทรวงการคลังขาดข้อมูลในด้านนี้ ตามข้อ 3 ไป ทำให้ต้องมีการกำหนดระบบเพิ่มเติมเป็นเฉพาะเรื่องขึ้นใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งระบบที่กำหนดเพิ่มเติมนี้ หากไม่ได้คำนึงถึงหลักการบัญชีที่ดีแล้ว ข้อมูลที่นำมาใช้ก็อาจจะคลาดเคลื่อน ทำให้การวิเคราะห์และตัดสินใจผิดพลาดไปได้

ดังนั้น หลักการและระบบการบริหารกองทุนเงินนอกงบประมาณที่สมบูรณ์ ควรจะต้องครอบคลุมถึงระบบการควบคุมทั้ง 3 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าอำนาจการบริหารกองทุนเงินนอกงบประมาณดังกล่าวจะเป็นของกระทรวงการคลังทั้งหมดหรือไม่ก็ตาม แต่ในที่สุดแล้วข้อมูลด้านการรับ-จ่ายเงิน ตลอดจนฐานะการเงิน เราจะต้องส่งให้กระทรวงการคลังทราบเพื่อรวบรวมและจัดทำเป็นรายงานภาพรวมฐานะการคลังของแผ่นดินที่สมบูรณ์ต่อไปได้ และหากจะให้การบริหารกองทุนเงินนอกงบประมาณดังกล่าวมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงแล้ว ควรที่จะต้องกำหนดหรือวางเค้าโครงการบริหารและควบคุมทั้ง 3 ขั้นตอนให้สมบูรณ์ตั้งแต่ต้นก่อนที่จะเริ่มดำเนินการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ แต่ละประเภท ซึ่งนอกจากจะทำให้ระเบียบและระบบ ตลอดจนการวางแผนทางการวิเคราะห์สอดคล้องกันแล้วยังจะไม่เป็นภาระแก่ผู้ปฏิบัติงานในการสร้างบัญชี หรือเก็บสถิติย้อนหลังอีกด้วย

การบริหารเงินนอกงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะต้องมีระบบการควบคุมภายในที่ดี กล่าวคือ จะต้องมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติด้านการรับ-จ่ายเงินที่รัดกุม มีการกำหนดระบบบัญชี ตลอดจนระบบการรายงาน และติดตามผลที่สมบูรณ์แล้วในปัจจุบันยังจะต้องพิจารณาถึงข้อมูลที่น่าสนใจในการวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อฐานะการคลังของแผ่นดินด้วย ทั้งนี้ไม่ว่าเงินนอกงบประมาณดังกล่าว จะอยู่ในความควบคุมของกระทรวงการคลังหรือไม่ก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารเงินนอก งบประมาณในปัจจุบัน คือ ไม่อาจจะติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนเงินนอกงบประมาณ ตลอดจน ไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อฐานะการเงินของแผ่นดินที่สมบูรณ์ได้ สาเหตุ ที่สำคัญส่วนหนึ่งมาจากอำนาจในการบริหารกองทุนฯ กระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยต่าง ๆ อีกทั้งยังขาดระบบบัญชีที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้สำหรับควบคุมทั้งทางด้านการเงิน และการบริหารในระดับ ส่วนราชการและระดับชาติควบคู่กันไป นอกจากนี้ยังขาดการประสานงานกันที่ดีในแต่ละขั้นตอนการ ปฏิบัติด้วย ปัญหาเหล่านี้จะแก้ไขได้ หากผู้บริหารและผู้ควบคุมกองทุนเงินนอกงบประมาณ ได้เข้าใจถึง โครงสร้างของระบบบริหาร เงินนอกงบประมาณที่สมบูรณ์และวางแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดระบบบริหารที่จะสนองเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทุกด้านต่อไป

2. ความสำคัญของการงบประมาณมหาวิทยาลัย

การงบประมาณ ถ้าพิจารณาอย่างผิวเผินจัดเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจเท่านั้น ไม่ว่าขั้นตอนจะชัดเจนหรือไม่ก็ตาม แต่ถ้าพิจารณาให้ลึกซึ้งในภาคปฏิบัติพบว่า การงบประมาณ คือ กระบวนการตัดสินใจทั้งหมดทั้งในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินและการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ไกรยุทธ ชีรตยา คีรินทร์ (2527 : 13 - 14) ได้กล่าวถึงการงบประมาณครอบคลุมถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การต้องการบรรลุ เพื่อนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลสูงสุดตามที่วางแผนไว้
2. การกำหนดความสำคัญมากน้อยของวัตถุประสงค์และเป้าหมายต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าวัตถุประสงค์เหล่านี้มีส่วนสนับสนุนมากหรือน้อยในการนำองค์การไปสู่ภาวะการณ์ที่ต้องการ

3. การค้นหาและพิจารณาแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่ต้องการดำเนินการสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของแผนงานและโครงการ ตลอดจนเปรียบเทียบผลประโยชน์ที่จะได้รับจากแผนงานและโครงการ

5. การวินิจฉัยเลือกเป้าหมายที่อยู่ในวิสัยที่กำลังทรัพยากรขององค์การจะสามารถบรรลุได้

6. การเลือกสรรแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วินิจฉัยแล้ว

7. การติดตามตรวจสอบผลงานความก้าวหน้าของแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่ได้นำไปปฏิบัติในช่วงระยะของงบประมาณนั้นให้ไปตามลักษณะที่ได้กำหนดไว้แล้ว

8. การประเมินคุณค่าและผลประโยชน์ที่เกิดจากแผนงานและโครงการเมื่อสิ้นสุดช่วงเวลาของงบประมาณ

องค์การที่มีระบบงบประมาณตามนัยข้างต้น ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าขององค์การ องค์การย่อมได้รับประโยชน์จากกระบวนการบริหารงบประมาณดังนี้

1. การพิจารณานโยบายพื้นฐานขององค์การทำได้สะดวกยิ่งขึ้น

2. ก่อให้เกิดความเหมาะสมและความถูกต้องของระบบการทำงาน คือ การจัดสรร

ความรับผิดชอบและหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

3. ทำให้ผู้บริหารขององค์การทุกระดับมีส่วนร่วมสร้างสรรค์และกำหนดเป้าหมายขององค์การได้

4. ทำให้ผู้บริหารหน่วยงานย่อมต้องดำเนินงานในลักษณะที่สอดคล้องกัน และเอื้ออำนวย

ให้องค์การและหน่วยงานย่อยอื่น ๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. ทำให้มีการวิเคราะห์และมีการกำหนดค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่จะได้รับให้เห็นอย่าง

ชัดเจน

6. ทำให้มีการรวบรวมและเก็บรักษารายละเอียดของปฏิบัติงานขององค์การ

7. ทำให้ผู้บริหารเลือกสรรวิธีการบรรลุเป้าหมายและนโยบายที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

แต่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยพิจารณารายละเอียดองค์ประกอบต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจ

8. แสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพหรือการขาดประสิทธิภาพขององค์การและส่งเสริมความเข้าใจระหว่างผู้บริหารทั้งหลายที่มีส่วนบริหารองค์การ

9. ทำให้ผู้บริหารสำรวจสถานการณ์แวดล้อม เพื่อการวางแผนและสามารถประเมินผลงานของตนเองเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะทำให้เห็นความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์การ

โดยเหตุที่บทบาทของงบประมาณมีความสำคัญอย่างมากดังกล่าวนีเอง งบประมาณจึงได้รับการเรียกชื่อว่าเป็น "เครื่องมือเอกประสงค์" สามารถสนองวัตถุประสงค์ หรือความต้องการหลาย ๆ อย่างได้ขณะเดียวกัน

งบประมาณมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่จะนำไปใช้จ่ายในการบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงมีความสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. เป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผนดำเนินการของมหาวิทยาลัย โดยการจัดสรรเงินงบประมาณตามแผนที่วางไว้ อันจะทำให้สามารถปฏิบัติงานตามแผน และบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

2. เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงาน ทั้งยังทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการรายงานความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินงาน การประเมินผลงาน เพื่อการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ แผนและโครงการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพื่อจะได้แก้ไขข้อบกพร่องหากเกิดมีขึ้น

3. เป็นเครื่องมือในการประสานงาน ประสานแผนการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน ประสานทรัพยากรของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการใช้จ่ายเงิน (ม.ร.ว.จันทรแรม ศิริโชติ จันทรทัต. 2521 : 17 - 20)

3. หลักการบริหารงบประมาณมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการกิจเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ และผู้บริหารต้องมีหลักการบริหารงบประมาณมหาวิทยาลัยที่แจ่มชัด การบริหารงบประมาณขึ้นอยู่กับกระบวนการตัดสินใจในองค์การ ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผน การจัดแผนงาน การกำหนดงบประมาณ การดำเนินงานตามงบประมาณ และการประเมินผลการใช้งบประมาณแต่ละขั้นตอน ไกรยุทธ ชีรตยาดีนัง (2527 : 6 - 12) ได้ให้รายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ การดำเนินกิจกรรมหรือการจัดตั้งองค์การ สิ่งสำคัญและจำเป็นมากก็คือ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การเลือกเน้นวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับความสำคัญและความเร่งด่วนของการบรรลุวัตถุประสงค์นั้น และนำไปสู่การกำหนดผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการบรรลุสำหรับวัตถุประสงค์นั้นด้วย

2. การวางแผน เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ต้องการทำหรือขององค์การที่จัดตั้งขึ้นแล้ว การจัดเตรียมและการวางแผนจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อาจเป็นการวางแผนเพื่อวัตถุประสงค์เดียวหรือหลาย ๆ วัตถุประสงค์ก็ได้แล้วแต่กรณี แผนต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับที่แตกต่างกัน และมีโอกาสดำเนินการได้ในลักษณะที่ไม่เหมือนกัน เพื่อวินิจฉัยว่าแผนใดเหมาะสมที่สุด

3. การจัดแผนงาน เป็นการแจกแจงรายละเอียดของกิจกรรมที่จะต้องทำตามแผนต่าง ๆ การจัดทำกิจกรรมในรายละเอียดนี้เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความเป็นไปได้ของโครงการและงานต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับแผนที่ได้กำหนดขึ้นในขั้นการวางแผน ในขั้นนี้การพิจารณาเกี่ยวกับการเลือกแผนหนึ่งจากหลาย ๆ แผนที่แตกต่างกันนำไปสู่จุดมุ่งหมายหลายทางเดียวกัน หรือการเลือกส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลาย ๆ แผน เพื่อผสมผสานองค์ประกอบเหล่านี้ให้เป็นแผนงานที่น่าจะทำการยอมรับเอาแผนใดแผนหนึ่ง แสดงว่าแผนงานดังกล่าวเป็นแผนงานที่เหมาะสม และเป็นแผนงานที่ทำให้เกิดผลได้

4. การกำหนดงบประมาณ โครงการ และงานต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในแผนงานทั้งหมด แสดงออกในรูปของตัวเงินซึ่งเป็นรายจ่าย เพื่อช่วยให้เปรียบเทียบความเหมาะสม ความสัมพันธ์กันในแต่ละโครงการและแผนงานได้ เมื่อกระบวนการตัดสินใจถึงขั้นนี้ ความเข้าใจและการตระหนักถึงความเหมาะสมและโอกาสของการนำแผนไปปฏิบัติได้จะเด่นชัดขึ้น กระบวนการตัดสินใจลงมือปฏิบัติกระทำได้เมื่อได้มีการศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของงบประมาณเสียก่อน โดยการวินิจฉัยเชิงเศรษฐศาสตร์ คือ ต้องพิจารณาว่าทรัพยากรด้านการเงินที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้น มีวิธีการใช้จ่ายที่เหมาะสม เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดขององค์การ

5. การดำเนินงานตามงบประมาณ เป็นการใช้งบประมาณที่ระบุไว้ในแผนงานต่าง ๆ ครอบคลุมถึงการบริหารการใช้งบประมาณ การวางแผนการกำหนดงบประมาณเป็นงานที่ต้องทำล่วงหน้าก่อนการดำเนินกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในกาหนดงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงของสภาพ

แวดล้อมต่าง ๆ ที่ใช้ในการวางแผนและการกำหนดแผนงานย่อมเกิดขึ้นได้ ความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงประมาณ ตลอดจนการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของกิจกรรม หรือขององค์การย่อมเกิดขึ้นได้ เมื่อเป็นที่แน่นอนว่าการกระทำเช่นนี้จะประหยัดทรัพยากรหรือใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. การประเมินผลการใช้งบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณและการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นงานขั้นสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้เงิน และผลของการปฏิบัติงานว่าได้บรรลุตามเจตนารมณ์และเป้าหมายของแผนงานหรือไม่ นอกจากจะช่วยในการประเมินประสิทธิภาพขององค์การหรือหน่วยงานย่อยที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังช่วยให้ข่าวสารเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของการตัดสินใจในอดีต เพื่อชี้แนวทางสำหรับกระบวนการตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

หลักการบริหารงบประมาณมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางด้านการศึกษาค้นคว้าให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาและนโยบายของมหาวิทยาลัยขึ้นอยู่กับกระบวนการตัดสินใจตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทำความเข้าใจให้ถูกต้อง เพื่อการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการให้ประสบความสำเร็จมากที่สุดในการจะอันจำกัดทางด้านทรัพยากรการเงินของมหาวิทยาลัย

บัญชี งบการเงิน (2530 : 107 - 111) ได้ให้แนวคิดในการบริหารงบประมาณมหาวิทยาลัยว่า รายได้ของมหาวิทยาลัยอาจจะมาจาก (ก) เงินค่าบำรุงเก็บจากนักศึกษา (ข) เงินผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และ (ค) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

รายจ่ายของมหาวิทยาลัยแยกได้เป็น (ก) รายจ่ายบริหารปกติ และ (ข) รายจ่ายลงทุน การดำเนินกิจกรรมมหาวิทยาลัยไม่เหมือนกับการดำเนินงานของหน่วยราชการทั่วไป เพราะมีรายจ่ายที่คาดไม่ได้เป็นอันมาก และกิจการบางชนิดเกิดจากความจำเป็นรีบด่วน รอให้ถึงปีงบประมาณใหม่ไม่ได้ ถ้าไม่กระทำโดยเร็วพลันจะเกิดความเสียหายได้รุนแรง ฉะนั้นการเงินของมหาวิทยาลัยจึงควรจะต้องมีความคล่องตัวพอสมควร แต่ต้องมีการควบคุมดูแลให้รัดกุมพอใช้

รายจ่ายประเภทบริหารนั้นเป็นยอดที่พอจะคาดหมายได้ล่วงหน้าสัก 5 ปี ทุกวันนี้อมหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งมีการควบคุมรายละเอียดอย่างที่ไม่ทำให้คล่องตัวได้ ควรจะหาทางแก้ไขเปลี่ยนแปลง โดยรัฐบาลไม่ต้องเสียเงินเพิ่มสำหรับการนี้

สมมติว่ามหาวิทยาลัยพึงใช้จ่ายในการบริหารปีละ 35 ล้านบาท (เฉลี่ย 5 ปี) และดอกเบี้ยพันธบัตรร้อยละ 7 ต่อปี รัฐบาลอาจจะออกพันธบัตรชนิดเปลี่ยนเมื่อไม่ได้ มอบให้แก่มหาวิทยาลัยมีมูลค่า 500 ล้านบาท การจ่ายดอกเบี้ยยนั้นจ่ายปีละ 2 ครั้งตามปกติอย่างที่เกิดขึ้นอยู่เวลานี้ ผลก็คือแต่ละปี แทนที่รัฐบาลจะตั้งงบประมาณรายจ่ายบริหารให้แก่มหาวิทยาลัย 35 ล้านบาท ก็กลายเป็นรัฐบาล ตั้งงบประมาณรายจ่าย ประเภทดอกเบี้ยพันธบัตร (ซึ่งมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับ) 35 ล้านบาท จำนวนเงินไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนต้นเงิน 500 ล้านบาทที่เป็นพันธบัตรนั้นรัฐบาลเพียงแต่ออกใบพันธบัตรให้ ไม่ต้องมีเงินผ่านไประยะ

เมื่อใกล้จะครบ 5 ปี มหาวิทยาลัยกับสำนักงานประมาณก็จะร่วมกันพิจารณารายจ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยต่อไปอีก 1 วง 5 ปี แล้วก็เพิ่มจำนวนพันธบัตรให้ตามผลของการพิจารณา

สำหรับงบรายจ่ายลงทุนของมหาวิทยาลัยนั้น เป็นข้อดีที่ไม่สู้จะสม่ำเสมอทุกปี ฉะนั้นจึงควรใช้อุดหนุนด้วยวิธีการงบประมาณอีกวิธีหนึ่ง คือ ใช้คณะกรรมการที่ในต่างประเทศบางประเทศใช้ เรียกว่า University Grant Committee (UGC) เป็นผู้พิจารณาจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัย โดยเจรจากับมหาวิทยาลัยด้านหนึ่ง และเจรจากับสำนักงานประมาณอีกด้านหนึ่ง ประมาณการลงทุนนั้นควรกำหนดเป็นโครงการ 5 ปี แต่พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมได้ทุกปี

การปฏิบัติตามข้อเสนอข้างต้นนี้มีผลต่ออยู่หลายประการ คือ (ก) การเงินมหาวิทยาลัยคล่องตัวขึ้นเหมาะสมกับลักษณะงาน (ข) รัฐบาลไม่ต้องเสียเงินเพิ่มกว่าระบบการเงินปัจจุบัน (ค) เป็นการส่งเสริมมหาวิทยาลัยให้มีอิสระภาพควบคุมตนเองได้

ในการควบคุมการเงินนี้ ภายในมหาวิทยาลัยทั้งในด้านรายจ่ายบริหารและด้านรายจ่ายลงทุน อธิการบดีก็มีหน้าที่เสนองบประมาณต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติ รัฐบาลก็มีทางควบคุมการอนุมัติงบประมาณโดยผู้ที่รัฐบาลแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย นอกจากนั้น สภามหาวิทยาลัยยังมีอำนาจหน้าที่ออกระเบียบการเงินทุกประการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ เป็น การควบคุมอีกชั้นหนึ่ง การตรวจสอบการเงินภายใน (Internal audit) อธิการบดีก็มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (ทำนองเดียวกับบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจ) และนอกจากนั้นรัฐบาลยังสามารถสอบบัญชี (External audit) ได้อีกชั้นหนึ่ง โดยเจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระก็ได้ นับว่าไม่เสียหายในด้านการควบคุมการเงินให้รัดกุมแต่อย่างใด ถ้ามหาวิทยาลัยใดกระทำเหลวไหล

ก็ปรากฏเรื่องขึ้นโดยเร็ว และรัฐบาลมีทางแก้ไขป้องกันได้หลายวิธี เช่น เปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่สำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องได้โดยผ่านสภามหาวิทยาลัย (ป๋วย อึ๊งภากรณ์. 2530 : 107 - 111)

4. ระบบงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ระบบงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา อาศัยรูปแบบและระบบของงบประมาณแผ่นดินเป็นเกณฑ์ ระบบของงบประมาณแผ่นดินมีลักษณะตามบทบาทหรือหน้าที่จำแนกตามวิวัฒนาการ ออกได้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่เน้นการควบคุม ประเภทที่เน้นการจัดการ และประเภทที่เน้นการวางแผน ซึ่ง ไชยมงคล (2517 : 38 - 42) ได้ให้แนวคิดไว้ดังต่อไปนี้

1. ระบบงบประมาณที่เน้นการควบคุม (Control Orientation) เป็นระบบที่เน้นหนักและสนใจหน้าที่ในการควบคุมการใช้จ่ายเงินเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาด ให้อยู่ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ มีการจำแนกงบประมาณรายจ่ายเป็นรายหน่วยงานตามลักษณะของการใช้จ่ายเป็นหมวดรายจ่าย ในแต่ละหมวดแยกออกเป็นประเภทและรายการ จึงเรียกว่า งบประมาณแบบแสดงรายการ ซึ่งเน้นในเรื่องปัจจัยการผลิต (Input) ที่จะต้องใช้จ่ายเพื่อการดำเนินการ มิได้เน้นถึงผลผลิต (Output) ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้จ่ายนั้น

2. ระบบงบประมาณที่เน้นการจัดการ (Management Orientation) เป็นระบบที่เน้นหน้าที่ในเรื่องการจัดการใช้ทรัพยากร เพื่อให้บรรลุผลประโยชน์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด การนำงบประมาณประเภทนี้มาใช้จำเป็นต้องมีมาตรการวัดงานที่ดีและมีระบบบัญชีที่แสดงราคาต่อหน่วยที่ถูกต้องและแน่นอน

3. ระบบงบประมาณที่เน้นการวางแผน (Planning Orientation) เป็นระบบที่เน้นหน้าที่ในการวางแผนในระดับที่กว้างขวางที่สุด คือ เป้าหมายและนโยบายระยะยาว หลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าของงบประมาณเป็นการเน้นผลผลิต (Output) ของงานและโครงการมากกว่าปัจจัยการผลิต (Input) ระบบงบประมาณประเภทนี้มักนิยมเรียกว่า แบบการวางแผน การวางแผนโครงการ และการทำงบประมาณ

ระบบงบประมาณประเภทที่ 3 นี้ กล่าวได้ว่าเป็นผลผลิตของการพัฒนาทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2528 เป็นต้นมา การจัดทำและการบริหารงบประมาณของรัฐ ใช้ระบบงบประมาณ

แบบแผนงาน หน่วยงานราชการทุกหน่วยงาน จึงต้องปฏิบัติตามเป็นระบบเดียวกันด้วย การจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นงบประมาณแบบแผนงาน ซึ่งสอดคล้องกับระบบบริหารงบประมาณของทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานงบประมาณ

แนวปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง ได้มีระบบการบริหารเงินรายได้ และวิธีการงบประมาณเงินรายได้คล้ายคลึงกัน จะแตกต่างกันบ้างก็ในส่วนรายละเอียด เช่น ประเภทของเงินรายได้ วงเงินที่ผู้บริหารมีอำนาจอนุมัติ อำนาจในการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ อำนาจในการโอนเปลี่ยนแปลงรายการและตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ รอบปีงบประมาณ แต่ที่คล้ายคลึงกันมากที่สุด คือ แหล่งที่มาของเงินรายได้ เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง จะบัญญัติแหล่งที่มาของเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไว้ในทำนองเดียวกัน

นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ดังนี้

1. เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
2. ทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย จะต้องจัดการเพื่อผลประโยชน์ภายใน ขอบวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย หรือตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้ทศทรัพย์สินให้แก่มหาวิทยาลัย (วิจิตร ศรีสอาน. 2528 : 81 -82)

ในส่วนการบริหารนั้น พระราชบัญญัติของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเกือบทุกแห่ง จะกำหนดให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเงินและการงบประมาณเงินรายได้ คือ

1. วางระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
2. วางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

นอกจากนั้นในพระราชบัญญัติของสถาบันอุดมศึกษา ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของอธิการบดีไว้ให้มีหน้าที่ในการควบคุมการปฏิบัติงานทางด้านการเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้มีการออกระเบียบว่าด้วยการเงินและการงบประมาณ เพื่อใช้ในการบริหารเงินรายได้ของแต่ละมหาวิทยาลัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2528 : 187 - 192) มีการบริหารเงินรายได้โดยใช้ "ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการเงินและการงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2526" ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2526 เป็นต้นมา ดังนี้

1. การจัดสรรงบประมาณ จัดสรรจากเงินผลประโยชน์ เงินค่าธรรมเนียมการศึกษา และเงินทุนคณะ เงินผลประโยชน์และเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา มีคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยอธิการบดีเป็นผู้พิจารณา ส่วนเงินทุนคณะ มีคณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้พิจารณา
2. ให้อธิการบดีเสนองบประมาณที่ได้ผ่านการพิจารณาแล้วต่อที่ประชุมคณบดีเพื่อพิจารณา เมื่อที่ประชุมคณบดีพิจารณาเห็นชอบแล้ว จึงนำเสนอสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติให้ใช้เป็นงบประมาณรายได้รายจ่ายประจำปีต่อไป
3. การโอนหมวดรายจ่าย ยกเว้นหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้อนุมัติ แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินในงบประมาณรายได้รายจ่ายประจำปีที่ได้รับอนุมัติ
4. การโอนหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างไปหมวดอื่นหรือโอนจากหมวดอื่นมาเป็นค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หรือการเปลี่ยนแปลงรายการในหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้อธิการบดีเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมคณบดี ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี
5. การเปลี่ยนแปลงรายการในหมวดค่าครุภัณฑ์ ให้อยู่ในอำนาจของอธิการบดีหรือคณบดีแล้วแต่กรณีเป็นผู้อนุมัติ
6. การตั้งงบประมาณเพิ่มเติม ให้อธิการบดีหรือคณบดีนำเสนอคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยอธิการบดีหรือคณะกรรมการประจำคณะพิจารณา แล้วให้อธิการบดีนำเสนอต่อที่ประชุมคณบดีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วให้นำเสนอสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นงบประมาณเพิ่มเติมต่อไป
7. ในกรณีที่มิเหตุฉุกเฉินและมีความจำเป็นรีบด่วนต้องจ่ายเงินโดยมิได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนั้นไว้ ให้อธิการบดีมีอำนาจพิจารณาอนุมัติ แล้วนำเสนอที่ประชุมคณบดี และที่ประชุมสภา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อทราบ พร้อมทั้งรายงานการจ่ายเงินในการประชุมครั้งแรก หลังจากที่ได้มีการจ่ายเงินรายการนั้นแล้ว

มหาวิทยาลัยศิลปากร (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2531. ม.ป.ป.) มีการบริหารเงินรายได้โดยใช้ "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2532" ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2532 เป็นต้นมา ดังนี้

1. ปึงงบประมาณให้ถือตามปีการศึกษา เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนพฤษภาคมของปีถัดไป
2. วิธีการงบประมาณ นอกจากที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับ ให้ถือปฏิบัติตามวิธีการงบประมาณแผ่นดินโดยอนุโลม
3. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เสนออธิการบดีพิจารณา โดยคำนึงถึงงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับแต่ละปีด้วย อธิการบดีเสนองบประมาณแสดงรายได้และรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยศิลปากร โดยให้กระทำก่อนสิ้นปีงบประมาณเงินรายได้ และจะกำหนดให้มั่งบกลางเพื่อสำรองจ่ายในกรณีจำเป็นหรือฉุกเฉินก็ได้
4. การใช้เงินมั่งบกลางใช้ในกรณีฉุกเฉินและจำเป็น ในกิจการที่มีได้กำหนดไว้หรือเกินกว่าวงเงินที่กำหนดไว้งบประมาณรายจ่าย โดยให้หัวหน้าหน่วยงานเสนอเหตุผลและความจำเป็นขออนุมัติต่ออธิการบดี เมื่ออธิการบดีอนุมัติแล้ว ให้เสนอสภามหาวิทยาลัยศิลปากรทราบ การขอใช้เงินมั่งบกลางเพิ่มเติมนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
5. การเปลี่ยนแปลงรายการหรือโอนเงินระหว่างหมวด หรือกันเงินไว้จ่ายเหลือในปีให้หัวหน้าหน่วยงานเสนออธิการบดีพิจารณาอนุมัติตามที่เห็นสมควร แล้วเสนอสภามหาวิทยาลัยศิลปากรทราบ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (ม.ป.ป. : 1 - 7) มีการบริหารเงินรายได้โดยใช้ "ระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยเงินรายได้และทรัพย์สิน พ.ศ. 2523 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2524 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2526" ดังนี้

1. การใช้จ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ให้จัดทำเป็นงบประมาณประจำปี และแยกประเภทรายได้ รายจ่าย ตามวิธีการงบประมาณแผ่นดินโดยอนุโลม

2. ให้สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นผู้กำหนดปีงบประมาณตามที่เห็นสมควร ซึ่งสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้กำหนดปีงบประมาณตามปฏิทิน คือ เริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม

3. ให้อธิการบดีเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ จัดทำงบประมาณประจำปี และประเมินผลการปฏิบัติงานตามงบประมาณประจำปี แล้วนำเสนอคณะกรรมการการเงินของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อพิจารณาเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชพิจารณาอนุมัติเป็นรายปี

4. การเสนอของบประมาณประจำปีของหน่วยราชการต่าง ๆ ให้จัดทำเป็นโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และรายละเอียดการใช้จ่ายแยกประเภทรายจ่ายตามวิธีการงบประมาณแผ่นดินโดยอนุโลม

5. การเบิกจ่ายเงินรายได้ข้ามปีงบประมาณ ให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเงินของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิจารณาอนุมัติภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณมีค่าใช้จ่ายค้างเบิกข้ามปีเกิดขึ้น

6. การขอกู้เงินเหลือปีงบประมาณ อาจกระทำได้เฉพาะในกรณีที่จำเป็นอย่างยิ่ง และให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติเป็นกรณี ๆ ไป

7. ในกรณีจำเป็นต้องมีการโอนเงินต่างหมวดรายจ่าย การโอนเงินต่างงาน โครงการ การเปลี่ยนแปลงรายการในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หรือตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเงินของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นผู้อนุมัติ แล้วนำเสนอสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเพื่อทราบ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2530 : 37 - 40) มีการบริหารเงินรายได้ โดยใช้ "ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยเงินงบบุพิเศษ พ.ศ. 2515 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2526" ดังนี้

ตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่าด้วยเงินงบบุพิเศษระบุว่า เงินงบบุพิเศษ หมายถึง เงินรายได้ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ส่วนการบริหารงบประมาณเงินรายได้ มิได้มีวิธีการกำหนดไว้ เพียงแต่กำหนดว่าการใช้จ่ายเงินงบบุพิเศษของสถาบัน ให้เป็นไปตามงบประมาณรายจ่าย ซึ่งได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และการสั่งจ่ายเงินตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ ให้อธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้สั่งจ่ายได้ทุกกรณี

ในการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้น จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะยึดแบบแผนของงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก จะต่างกันอยู่บ้างตรงการกำหนดรอบปีงบประมาณ ที่อาจจะใช้ปีปฏิทินหรือปีการศึกษา อำนาจในการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ จะเป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ ทั้งนี้โดยการเสนอของอธิการบดี โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณา ซึ่งมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป ส่วนใหญ่แล้วอำนาจในการอนุมัติ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ หรือการตั้งงบประมาณเพิ่มเติม จะเป็นอำนาจของอธิการบดี บางแห่งอาจจะกำหนดให้อธิการบดีอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการคณะใดคณะหนึ่ง และต้องเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบด้วย มีการกันเงินไว้เบิกเหลือในปี หรือเบิกจ่ายในลักษณะ ค่าใช้จ่ายค้างเบิกข้ามปีได้ เช่นเดียวกับเงินงบประมาณ นอกจากนั้นที่กำหนดไว้เหมือนกันทุกมหาวิทยาลัย คือ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบ และบางมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ยังกำหนดให้อธิการบดีมีอำนาจในการออกระเบียบ กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ส่วนชื่อแตกต่างกัน จะแตกต่างกันในขั้นตอนการพิจารณางบประมาณหรือการเสนองบประมาณ บางแห่งมีการพิจารณาจากคณะกรรมการถึง 3 ชุด บางแห่งอธิการบดีเป็นผู้พิจารณาเสนอสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้จะเกิดข้อดีข้อเสีย คือ หากมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้มาก ก็จะทำให้งบประมาณเป็นไปตามแผนงาน งานโครงการที่วางไว้ แต่ไม่มีความคล่องตัว แต่หากมีขั้นตอนในการบริหารน้อยหรือสั้น จะทำให้เกิดความคล่องตัว แต่งบประมาณจะไม่ค่อยเป็นไปตามแผนงาน งานหรือโครงการ เนื่องจากสามารถโอนเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

5. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์งบประมาณเพื่อจัดสรรให้หน่วยงาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีแผนงานหรือโครงการที่จะต้องดำเนินการอยู่มาก แต่มีรายได้และทรัพยากรที่จำกัด การพิจารณาการจัดสรรงบประมาณอย่างรอบคอบ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อช่วยให้สามารถดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม ประหยัดและเป็นประโยชน์มากที่สุด ไกรยุทธ ธีรธาดาพันธ์ (2527 : 18 - 20) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณไว้ดังนี้

1. การพิจารณาปัญหาอย่างเป็นระบบ ในการพิจารณางบประมาณเงินรายได้ต้องคำนึงถึงนโยบายและเป้าหมายส่วนรวมของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ และงบประมาณที่หน่วยงานขอขึ้นไม่ซ้ำซ้อนกับงบประมาณแผ่นดินหรือมีลักษณะที่ไม่สัมพันธ์กับงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับ

2. ความเหมาะสมตามขีดความสามารถของทรัพยากรที่จะอำนวยให้ได้ และขีดความสามารถของหน่วยงานที่จะดำเนินการได้ มีการพิจารณาขีดความสามารถและความพร้อมของหน่วยงานในด้านอัตราบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. การคาดการณ์ไกล ในการวิเคราะห์งบประมาณ โครงการที่เสนอมีการศึกษาค้นคว้าและไตร่ตรองให้รอบคอบถึงผลสูงสุดที่เกิดแก่หน่วยงาน และมหาวิทยาลัยอันเป็นส่วนรวมในอนาคต

4. ความสมประโยชน์ของงบประมาณที่จะใช้จ่าย ในการวิเคราะห์งบประมาณ โครงการต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสมกับลักษณะของการใช้จ่าย

5. ความเป็นประชาธิปไตย การวิเคราะห์งบประมาณโครงการที่เสนอมีการพิจารณาอย่างรอบคอบว่าได้บังเกิดผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ คือ นิสิตนักศึกษา และคณาจารย์ เป็นต้น

6. ความเหมาะสมตามลำดับความสำคัญ มีการพิจารณางบประมาณตามลำดับความก่อนหลังของงานและโครงการ หรือตามความจำเป็นเร่งด่วนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเงินรายได้ที่ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด

6. เทคนิคการวิเคราะห์งบประมาณของมหาวิทยาลัย

ในการวิเคราะห์งบประมาณมีเทคนิคการวิเคราะห์อยู่หลายประการ สำหรับเลือกใช้ให้เหมาะสมในการนิยามกำหนดงบประมาณของแต่ละลักษณะงาน โครงการหรือรายการ เทคนิคการวิเคราะห์ที่สำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับหลักการจนถึงรายละเอียดค่าใช้จ่ายมี 6 ประการ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) คือ เทคนิคที่ใช้ในการพิจารณาปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยการตรวจสอบวัตถุประสงค์อย่างเป็นระบบ พิจารณาค่าใช้จ่ายที่เป็นไปได้ ประสิทธิภาพและความเสี่ยง ซึ่งสัมพันธ์กับทางเลือกหรือนโยบาย เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. การวิเคราะห์ผลประโยชน์และค่าใช้จ่ายของโครงการ (Cost-Benefit Analysis) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถเลือกโครงการที่ดีที่สุดในการลงทุนที่มีงบประมาณจำกัด ใช้ในการวิเคราะห์โครงการที่สามารถเปรียบเทียบผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับ เมื่อคิดเป็นต้นทุนแล้ว คำนวณกับค่าใช้จ่ายในการลงทุนของโครงการและใช้ในการพิจารณาตัดสินใจคัดเลือกโครงการหรือ จัดลำดับความสำคัญของโครงการ

3. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและประสิทธิภาพ (Cost-Effectiveness Analysis) เป็นเทคนิคในการวิเคราะห์งบประมาณที่เน้นการพิจารณาทางเลือกที่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดแต่มีประสิทธิภาพสูงสุด หรือได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้มากที่สุด

4. การประยุกต์กฎแห่งการลดน้อยถอยลงของผลตอบแทนที่ได้รับตามหลักเศรษฐศาสตร์ ประยุกต์ เพื่อให้เกิดความประหยัดและประสิทธิภาพ คือ ให้ได้ผลงามากที่สุด โดยใช้ทรัพยากร น้อยที่สุด ในการพิจารณาโครงการคำนึงถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน

5. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการ แปลข้อสมมติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันออกมาในรูปสัญลักษณ์ แผนภูมิ และตัวเลข เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการแก้ปัญหา นั้น ๆ เป็นเทคนิคที่อาจนำมาใช้ ในการวิเคราะห์เพื่อการจัดสรรงบประมาณได้ เพราะทำให้มองเห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับขนาด ของปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ และคำตอบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา เป็นการนำหลักการ และวิธีการทางเศรษฐศาสตร์และคณิตศาสตร์มาใช้ควบคู่กัน

6. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการ ประเมินคุณภาพของผลงานของโครงการต่าง ๆ คุณภาพที่มีทั้งจับต้องมองเห็นด้วยตาได้ และ ไม่อาจจับต้องหรือมองเห็นด้วยตาได้ แต่มีความจำเป็นในการวิเคราะห์คุณภาพของผลงาน ของบริการ หรือโครงการเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณ (มหาวิทยาลัยสุโขทัย ชรมาธิราช. 2528 : 544 - 545)

7. การจำแนกประเภทรายจ่ายของเงินรายได้

การจำแนกประเภทรายจ่ายของเงินรายได้ เป็นการพิจารณารายละเอียดตามความเหมาะสม จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของแต่ละหมวด ประเภทและรายการของเงินรายได้มหาวิทยาลัย การพิจารณาค่าใช้จ่ายตามหลักการนี้ถือว่ามีความจำเป็น เนื่องจากการตรวจสอบค่าใช้จ่ายแต่ละหมวด ประเภท และรายการอย่างละเอียดนั้นจะทำให้ประหยัดการใช้จ่ายทรัพยากรและเงินได้มากยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ตามนัยดังกล่าว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2528 : 550 - 555) ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาไว้ดังนี้

1. ค่าจ้างชั่วคราว การพิจารณากำหนดงบประมาณค่าจ้างชั่วคราวขึ้นอยู่กับความจำเป็นของงานหรือโครงการที่ต้องมีลูกจ้างชั่วคราวแต่ละประเภท การคิดจำนวนคนใช้เกณฑ์ คน/เดือน หรือคน/ปี และการกำหนดค่าจ้างชั่วคราวแต่ละประเภทให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้
2. ค่าตอบแทน มีการจำแนกรายจ่ายเป็นหลายประเภท เช่น ค่าอาหารทำการนอกเวลา ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าตอบแทนวิทยากร ฯลฯ การประมาณค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทอาจใช้วิธีคำนวณได้ 2 วิธี คือ วิธีแรกใช้ปริมาณงานเป็นตัวกำหนดระยะเวลา และจำนวนคนที่จะต้องใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ๆ เช่น การประมาณการค่าอาหารทำการล่วงเวลา ต้องพิจารณางานที่มีความจำเป็นต้องให้ข้าราชการหรือลูกจ้างปฏิบัติงานล่วงเวลา ระยะเวลาการทำงาน อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่แต่ละประเภทและแต่ละระดับ เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็ใช้อัตราค่าอาหารทำการล่วงเวลาที่กำหนดไว้เป็นตัวคูณจะได้ยอดงบประมาณค่าอาหารทำการล่วงเวลา สำหรับวิธีที่ 2 อาจใช้สถิติรายจ่ายจริงของปีก่อน ๆ เป็นตัวกำหนดได้ โดยพิจารณาประเภทรายจ่ายจริงในปีที่ผ่านมาหลาย ๆ ปี เมื่อได้จำนวนอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยแล้ว สามารถกำหนดยอดงบประมาณเพิ่มขึ้นตามอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยสำหรับการนั้นได้ อย่างไรก็ตามทั้ง 2 วิธีประกอบกัน ย่อมทำให้การประมาณการค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทได้ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น

3. ค่าใช้สอย ได้มีการจำแนกออกเป็นรายจ่ายหลายประเภททำนองเดียวกันกับค่าตอบแทน จึงอาจใช้วิธีการประมาณค่าใช้จ่ายแต่ละประเภททำนองเดียวกันกับค่าตอบแทนได้ ตัวอย่างเช่น การกำหนดวงเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ อัตราค่าลงเจ้าหน้าที่ เวลาปฏิบัติงานทั้งสิ้น ความถี่ในการไปราชการ เมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวครบถ้วนแล้ว ย่อม

ประมาณการค่าใช้จ่ายในเรื่องนี้ได้ หรือการกำหนดวงเงินค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐาน กำหนดค่าซ่อมแซมของยานพาหนะแต่ละประเภท ลักษณะการใช้งานและอายุการใช้งานไว้ หากมีข้อมูล เกี่ยวกับยานพาหนะครบถ้วนย่อมใช้เกณฑ์มาตรฐานเป็นตัวคุณกำหนดยอดประเภทนี้ได้

4. ค่าวัสดุ จำแนกรายจ่ายออกเป็น ได้แก่ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าวัสดุงานบ้านงานครัว ค่าวัสดุพาหนะและขนส่ง ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น เป็นต้น อาจใช้วิธีการกำหนดงบประมาณ ทำนองเดียวกันกับหมวดค่าตอบแทนและหมวดค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาแล้วได้

5. ค่าสาธารณูปโภค ได้แก่ รายจ่ายประเภทค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าไปรษณีย์ วิธีการที่มีหลักเกณฑ์สำหรับกำหนดค่าใช้จ่ายในเรื่องนี้ คือ การคำนวณปริมาณน้ำที่ใช้ในราชการ อาจประมาณการจากปริมาณน้ำที่ใช้ต่อวันต่อคนต่อปี จะทราบได้ว่าปริมาณน้ำที่ใช้ทั้งสิ้นปีหนึ่ง มีปริมาณกี่ลูกบาศก์เมตรแล้วคูณด้วยอัตราค่าน้ำโดยเฉลี่ย จะได้วงเงินค่าน้ำที่ควรตั้งงบประมาณ ส่วนค่าไฟฟ้า อาจใช้เกณฑ์ทำนองเดียวกันได้ คือ การประมาณการว่าปีหนึ่งควรใช้ไฟฟ้ากี่วัตต์แล้วคูณด้วยอัตราค่าไฟฟ้าโดยเฉลี่ย จะได้ค่าไฟฟ้าที่ควรตั้งงบประมาณ

6. ค่าครุภัณฑ์ การพิจารณางบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ โดยพิจารณาถึงแผนความต้องการ ทั้งสิ้นของครุภัณฑ์แต่ละรายการของหน่วยงาน ในการวิเคราะห์คำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็น เพื่อให้ประโยชน์ต่อการใช้งานอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด

7. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง การพิจารณางบประมาณค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ใช้วิธีการ เช่นเดียวกับค่าครุภัณฑ์

8. เงินอุดหนุน เป็นรายจ่ายสนับสนุนการวิจัย การบริการวิชาการ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และเงินอุดหนุนโครงการเฉพาะกิจที่มีแผนอย่างชัดเจน การพิจารณางบประมาณเงินอุดหนุน พิจารณาเป็นประเภทและรายการเช่นเดียวกับค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

9. รายจ่ายอื่น เป็นรายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดใดหมวดหนึ่งดังกล่าวข้างต้น ในการพิจารณาประมาณค่าใช้จ่ายที่อยู่ในหมวดนี้ พิจารณากำหนดวงเงินตามความจำเป็นและการตั้งงบประมาณหมวดนี้เป็นไปตามนโยบายของผู้บริหาร

10. งบกลาง เป็นรายจ่ายที่สำรองโดยตั้งไว้ที่ฝ่ายบริหาร เพื่อความคล่องตัวในการ บริหารงานมหาวิทยาลัย ในการพิจารณาประมาณค่าใช้จ่าย พิจารณาจากสถิติรายจ่ายจริงในรอบปี ที่ผ่านมา เพื่อกำหนดวงเงินใกล้เคียงกับความเป็นจริง

8. การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

เมื่อกล่าวถึงรายได้ของมหาวิทยาลัยของรัฐในปัจจุบันนี้จะพบว่า รายได้ส่วนใหญ่เกิดจากงบประมาณแผ่นดิน นอกจากนี้ก็มีรายได้จากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เงินผลประโยชน์และทรัพย์สิน ซึ่งมีผู้บริจาค เป็นต้น ซึ่งรายได้ที่ไม่ใช่จากงบประมาณแผ่นดินแต่เดิม มหาวิทยาลัยเองก็ไม่ได้คำนึงถึงนัก กล่าวคือในเรื่องค่าธรรมเนียมซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ ค่าเล่าเรียนนั้น เนื่องจากเหตุผลทางการเมืองและทางสังคมทำให้การเพิ่มส่วนนี้ในอดีตทำได้ยากมากและรัฐบาลเองก็ยอมให้งบประมาณแผ่นดินเป็นการทดแทน ส่วนรายได้จากการบริจาคหรือจากผลประโยชน์ก็ทำไปตามแต่โอกาสจะอำนวยไม่ได้ถือเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยเองไม่ได้มีความยากลำบากในการได้งบประมาณแผ่นดิน

แต่เนื่องจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตมหาวิทยาลัยของรัฐจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดและการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมในอนาคตให้ได้สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับกลยุทธ์ในทางการหารายได้ใหม่ดังนี้

1. รายได้จากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยของรัฐยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐไม่ว่าจะแปรสภาพภาพของมหาวิทยาลัยไปในรูปใด ทั้งนี้เพราะรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องใช้มหาวิทยาลัยผลิตคน จากเหตุผล 2 ประการ คือ

- 1.1 เพื่อให้ได้บุคลากรในสาขาต่าง ๆ เพื่อเอาไปใช้งานตามความจำเป็นของประเทศชาติ
- 1.2 รัฐมีหน้าที่ในการสร้างคุณภาพของคนในชาติ และการศึกษาในชั้นมหาวิทยาลัยก็เป็นวิธีการที่สำคัญในการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

2. รายได้จากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยน่าจะหารายได้จากเรื่องนี้ได้ดังนี้

การรับนักศึกษา ควรจะแบ่งเป็น 2 พวก คือ พวกที่ผลิตตามความต้องการของรัฐ โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน ซึ่งให้ค่าใช้จ่ายตามรายหัวนักศึกษา และคิดค่าใช้จ่ายให้ตามแต่ละสาขาวิชา นักศึกษาพวกนี้อาจจะเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับปัจจุบันหรือไม่เก็บเลย ส่วนอีกพวกหนึ่งคือผลิตตามกำลังของทรัพยากรของมหาวิทยาลัย นักศึกษากลุ่มนี้มหาวิทยาลัยเก็บค่าธรรมเนียมโดยคำนวณ

จากค่าใช้จ่ายในการลงทุนของมหาวิทยาลัยต่อนักศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยของเอกชน

3. รายได้อื่นเกิดจากการบริจาค

ในเรื่องนี้ควรจะมีการปรับปรุงทั้งในกฎหมายของรัฐและการบริหารของมหาวิทยาลัย กล่าวคือ

3.1 รัฐควรจะยอมให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเพื่อการศึกษาได้รับการลดหย่อนภาษีมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เสียภาษีบริจาคมากขึ้น

3.2 มหาวิทยาลัยจะต้องมีผู้รับผิดชอบในเรื่องการจัดการทรัพย์สินจากการบริจาคโดยตรง โดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยจะต้องกระตือรือร้นในด้านการจัดทรัพย์สินแหล่งที่มาของรายได้นี้อาจมาจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ และเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยต้องจัดรูปการบริหารเงินรายได้และทรัพย์สินรองรับด้วย

4. รายได้จากการจัดการทรัพย์สิน ทรัพย์สินในที่นี้อาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ทรัพย์สินทางวัตถุกับทรัพย์สินทางปัญญา

4.1 ทรัพย์สินทางวัตถุ หมายถึง การจัดการให้ได้มาซึ่งรายได้ที่เกิดจากสิ่งหาได้ทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย

4.2 ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง การให้บริการแก่สังคมในสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยมีผู้มีความรู้ความชำนาญ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ จะทำให้มหาวิทยาลัยมีรายได้เพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า รับออกแบบ และรับจ้างทำงานที่สถาบันนักคิดมหาวิทยาลัยศิลปากร ให้บริการทางด้านการตกแต่งภายใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้บริการตรวจกระดาษคำตอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และการผลิตภาพทัศนประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น (วราภรณ์ สามโกเศศ และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 5 - 6)

5. รายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น ธุรกิจที่สอดคล้องกับงานของมหาวิทยาลัย เช่น ร้านค้า ร้านหนังสือ ร้านขายอาหาร โรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ ห้องสมุด หน่วยบริการอื่น ๆ (ถ่ายเอกสาร คอมพิวเตอร์ ฯลฯ) ซึ่งดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย

9. การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นมหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91 ตอนที่ 112 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2517) ตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดแหล่งที่มาของเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไว้ในมาตรา 11 ว่า นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้จากเงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย รายได้ดังกล่าวไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ส่วนในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังได้กำหนดให้บรรดาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อผลประโยชน์และตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

ในเรื่องการบริหารทรัพย์สินหรือบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยนั้น ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 มาตรา 15(8) ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัย โดยสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้สภามหาวิทยาลัยจัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย จากการกำหนดอำนาจตามมาตรา 15(8) นี้ มหาวิทยาลัยโดยสภามหาวิทยาลัยจึงได้ออกระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 เพื่อใช้ควบคุมและบริหารเงินรายได้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้บังคับมาจนทุกวันนี้

ตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 ได้กำหนดหมวดหมู่ในการบริหารเงินรายได้ ไว้ดังต่อไปนี้

- หมวดที่ 1 ว่าด้วย ประเภทเงินรายได้
- หมวดที่ 2 ว่าด้วย การบริหารเงินรายได้
- หมวดที่ 3 ว่าด้วย การรับ-จ่าย การนำส่งและการเก็บรักษาเงินรายได้
- หมวดที่ 4 ว่าด้วย การบัญชี รายงานการเงินและงบการเงินรายได้
- หมวดที่ 5 ว่าด้วย การตรวจสอบบัญชีเงินรายได้

ดังรายละเอียดในการบริหารเงินรายได้ ตามหมวดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ประเภทเงินรายได้ วิทยาลัย มีเงินรายได้ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1.1 เงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ ได้แก่

1.1.1 เงินซึ่งมีผู้มอบให้แก่ส่วนราชการ เพื่อใช้จ่ายตามเงื่อนไขหรือ
เจตนารมณ์ของผู้ให้

1.1.2 เงินรายได้จากทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้แก่ส่วนราชการ เพื่อขายหรือ
หาผลประโยชน์สำหรับใช้จ่ายตามเงื่อนไขหรือเจตนารมณ์ของผู้ให้

1.1.3 ดอกผลที่ได้จากเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้ตาม 1.1.1 และ 1.1.2

1.2 เงินทุนหมุนเวียน ได้แก่

1.2.1 เงินที่จัดไว้เพื่อเป็นทุนในการดำเนินกิจการตามระเบียบที่สภา
มหาวิทยาลัยกำหนด

1.2.2 เงินรายได้จากการดำเนินกิจกรรมตามเงินทุนหมุนเวียน (ก) และ
ดอกผลที่ได้จากเงินทุนหมุนเวียน

1.3 เงินรับฝาก ได้แก่ เงินที่ส่วนราชการรับไว้ โดยมีเงื่อนไขหรือเงื่อนไข
ในการจำคืน หรือจ่ายตามวัตถุประสงค์

1.4 เงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิตและค่าบำรุงกีฬา ได้แก่ เงินซึ่งเรียกเก็บตาม
ระเบียบของมหาวิทยาลัย เป็นค่าบำรุงกิจกรรมนิสิตและค่าบำรุงกีฬา

1.5 เงินรายได้ในโครงการบริการทางวิชาการ ได้แก่ เงินที่ส่วนราชการได้รับ
เนื่องจากการฝึกอบรม การจัดสัมมนา การวิจัย และการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการดังกล่าว

1.6 เงินค่าธรรมเนียม ได้แก่ เงินซึ่งเรียกเก็บตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
เป็นค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงเงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิตและค่าบำรุงกีฬา

1.7 เงินผลประโยชน์ ได้แก่

1.7.1 เงินรายได้ที่ไม่เข้าลักษณะตาม 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5
และ 1.6

1.7.2 ดอกผลที่ได้จากเงินรายได้ใน 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 และ 1.7

2. การบริหารเงินรายได้ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีการบริหารเงินรายได้ ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ให้คณะกรรมการบริหารเงินรายได้ ประกอบด้วย อธิการบดี เป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน และผู้อำนวยการสำนัก เป็นกรรมการ หัวหน้ากองคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่บริหารเงินรายได้ตามระเบียบนี้ หรือตามที่สภามหาวิทยาลัย มอบหมาย

2.2 การบริหารเงินรายได้ประเภทเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ เงินทุนหมุนเวียน เงินรับฝาก เงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิตและค่าบำรุงกีฬา และเงินรายได้ในโครงการบริการทาง วิชาการ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยเงินประเภทนั้น ๆ

2.3 เงินรายได้ประเภทเงินค่าธรรมเนียม และประเภทเงินผลประโยชน์ ให้จ่าย เพื่อดังต่อไปนี้

2.3.1 เพื่อการบริหารทั่วไป ได้แก่ การจ่ายเพื่อกิจการบริหารทั่วไปใน ส่วนที่งบประมาณแผ่นดินไม่อาจจัดสรรให้ได้ หรือให้ได้แต่ไม่เพียงพอ

2.3.2 เพื่อการบริหารงานวิชาการและบริการทางวิชาการ ได้แก่ การจ่าย เพื่อการเรียนการสอน การวิจัย การบริการสังคมทางวิชาการ การบริการทางศิลปวัฒนธรรม การ พัฒนาบุคลากร และการอื่นที่มีส่วนสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัย

2.3.3 เพื่อการอื่นตามที่อธิการบดีอนุมัติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ บริหารเงินรายได้

เงินรายได้ประเภทเงินผลประโยชน์ นอกจากจ่ายเพื่อดังกล่าวในวรรคแรกแล้ว อาจจ่ายเพื่อสวัสดิการแก่ข้าราชการ ลูกจ้าง และนิสิตของมหาวิทยาลัยได้ด้วย

2.4 การจ่ายเงินรายได้ ให้จัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้เจ้าของ งบประมาณจัดทำประมาณการรายรับประจำปีจากเงินค่าธรรมเนียมและเงินผลประโยชน์ แล้วจัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายในวงเงินประมาณการรายรับแต่ละปี แต่ไม่เกินร้อยละ 80 ของ ประมาณการรายรับ ในกรณีจำเป็นจะนำเงินสะสมบางส่วนมาสมทบ เพื่อจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีด้วยก็ได้ งบประมาณรายจ่ายประจำปีให้จัดทำเป็นแผนงานประจำปี แสดงแผนงาน งาน

และโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และรายละเอียดการใช้จ่าย จำแนกประเภทรายจ่าย ตามวิธีการงบประมาณแผ่นดิน

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้จัดสรรงบประมาณเป็น 2 ประเภท

2.4.1 งบประมาณรายจ่ายปกติ ได้แก่ งบประมาณที่จัดสรรให้เป็นรายจ่าย
ของแต่ละส่วนราชการ

2.4.2 งบกลาง ได้แก่ งบประมาณที่จัดสรรไว้เป็นของส่วนราชการที่มี
เจ้าของเงินรายได้

ประมาณการรายรับและงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้นำส่งกองคลัง
สำนักงานอธิการบดี เพื่อตรวจสอบและนำเสนอคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

2.5 ในกรณีที่จำเป็นต้องจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันเกินกว่า หรือนอกเหนือไปจาก
ที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เจ้าของงบประมาณจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
ภายในวงเงินประมาณการรายรับในปีนั้น ในกรณีที่จำเป็นจะนำเงินสะสมมาสมทบเพื่อจัดทำงบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

2.6 เงินเหลือจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้นำไปสมทบเป็นเงินสะสม
ของส่วนราชการที่มีเจ้าของเงินรายได้

2.7 หัวหน้าส่วนราชการที่มีเจ้าของเงินรายได้ มีอำนาจอนุมัติให้ส่วนราชการยืมเงิน
สะสมใช้ ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นเร่งด่วน เพื่อดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย ซึ่งหากจัดทำไม่ทันจะก่อ
ให้เกิดความเสียหายแก่มหาวิทยาลัย แต่ทั้งนี้จะให้ยืมได้ทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ 50 ของเงินสะสมที่มีอยู่
ในวันเริ่มต้นปีงบประมาณนั้น

เมื่อมีการอนุมัติให้ยืมเงินสะสมแล้ว ให้เจ้าของเงินรายได้ตั้งงบประมาณชุดใช้
เงินยืมนั้นให้ครบถ้วนในการตั้งงบประมาณครั้งต่อไป หรือในปีงบประมาณถัดไป

2.8 การโอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการหนึ่งไปให้กับอีกส่วนราชการหนึ่ง
เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัย จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารเงินรายได้

2.9 การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย การใช้
เงินงบประมาณเหลือจ่าย ให้อธิการบดี หรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย พิจารณาอนุมัติ

2.10 เงินงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณใด ให้เบิกจ่ายภายในปีงบประมาณนั้น เว้นแต่ในกรณีที่ได้ออกนั้นผูกพันไว้ และไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ ให้เจ้าของเงินรายได้กันเงินไว้จ่ายตามภาระผูกพันนั้นได้

2.11 ปีงบประมาณ ให้อนุโลมตามปีงบประมาณแผ่นดิน

3. การรับ-จ่าย การนำส่ง และการเก็บรักษาเงินรายได้

ได้กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยเงินรายได้ ข้อ 19 ถึง ข้อ 27 โดยกำหนดไว้ดังนี้

3.1 การรับเงินรายได้ ให้ออกใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน โดยใช้ใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัย ในการรับเงินประเภทรายย่อย จะใช้หลักฐานอื่นที่มหาวิทยาลัยกำหนดแทนใบเสร็จรับเงินตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในลักษณะที่สามารถตรวจสอบการรับเงินได้ ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นที่ใช้ในการรับเงิน ให้เจ้าของเงินรายได้เบิกใบเสร็จรับเงินจากกองคลัง สำนักงานอธิการบดี และให้ทำทะเบียนควบคุมการใช้ใบเสร็จรับเงินด้วย

เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้เจ้าของเงินรายได้รายงานการใช้ใบเสร็จรับเงินต่ออธิการบดีอย่างช้าไม่เกินวันที่ 31 ตุลาคมของปีงบประมาณถัดไป เพื่อให้ทราบว่าได้ใช้ใบเสร็จรับเงินใบแล้ว ประเภทใด เล่มใด เลขที่ใดถึงเลขที่ใด และยังไม่ได้ใช้ใบเสร็จรับเงินประเภทใด เล่มใด

ในกรณีที่หน่วยงานใดซึ่งมิใช่เจ้าของเงินรายได้ มีความจำเป็นต้องรับเงิน ให้หน่วยงานนั้นเบิกใบเสร็จรับเงินไปจากเจ้าของเงินรายได้ และรับเงินโดยใช้ใบเสร็จรับเงินที่เบิกไปนั้นได้

กรณีที่มีการรับเงินแทนกัน ให้เจ้าของเงินรายได้ของส่วนราชการหนึ่ง รับเงินรายได้แทนเจ้าของเงินรายได้ของอีกส่วนราชการหนึ่งได้ โดยใช้ใบเสร็จรับเงินของเจ้าของเงินรายได้ที่รับเงินแทน แล้วนำเงินเข้าบัญชีเงินรับฝากของเจ้าของเงินรายได้ที่รับเงินแทนไว้ก่อน และเบิกเงินดังกล่าวส่งเจ้าของเงินรายได้ที่รับเงินแทนภายหลังตามที่ตกลงกัน

การรับเงินรายได้โดยวิธีอื่น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารเงินรายได้กำหนด

3.2 เงินรายได้ที่รับในวันใด ให้บันทึกในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารภายในวันที่รับเงินนั้น เว้นแต่การรับเงินเป็นกรณีดังต่อไปนี้

3.2.1 การรับเงินภายหลังจากปิดบัญชีในทุกสิ้นวันทำการ หรือในวันหยุดราชการ ให้เก็บรักษาเงินไว้ในสถานที่มั่นคงแข็งแรงในความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีเจ้าของเงินรายได้แต่งตั้งก่อน และให้บันทึกในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคารในวันทำการถัดไปได้

3.2.2 การรับเงินโดยหน่วยงานที่มีใช้เจ้าของเงินรายได้ จำนวนไม่เกิน 1,000 บาท ให้นำส่งเจ้าของเงินรายได้ภายใน 5 วันทำการ เพื่อบันทึกในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารตามวิธีการในข้อนี้ได้

3.2.3 การนำส่งและการเก็บรักษาเงินทูลหมั้นเวียน และเงินรายได้ในโครงการบริการทางวิชาการ ให้ปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยเงินประเภทนั้น ๆ

3.3 เงินรายได้ทุกประเภทจะหักไว้ใช้จ่ายเพื่อการใดก่อนนำส่งเจ้าของเงินรายได้ เพื่อบันทึกในบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคารมิได้ เว้นแต่เงินทูลหมั้นเวียน และเงินรายได้ในโครงการบริการทางวิชาการ

3.4 การนำเงินรายได้ไปหาผลประโยชน์สามารถทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ เท่านั้น

3.4.1 ซื้อพันธบัตรรัฐบาล

3.4.2 ซื้อพันธบัตรหรือหุ้นกู้ของรัฐวิสาหกิจ

3.4.3 ซื้อตัวสัญญาใช้เงินจากสถาบันการเงินที่มีฐานะมั่นคงโดยมีธนาคารเป็นผู้อาวัล

3.4.4 ฝากธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารออมสิน

3.4.5 ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การนำเงินรายได้ไปหาผลประโยชน์อย่างอื่นนอกจากกรณีดังกล่าวในวรรคต้น จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

3.5 การเก็บรักษาเงินสดไว้ภายในที่ทำการเพื่อใช้จ่ายทูลหมั้นเวียน ให้กองคลังในสำนักงานอธิการบดี งานการเงินและบัญชีในกองบริหารการวิทยาเขต มีอำนาจเก็บรักษาเงินสดได้ไม่เกิน 200,000 บาท และงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนสาธิต หรือหน่วยงานอื่นที่เป็นเจ้าของเงินรายได้ มีอำนาจเก็บรักษาเงินสดไว้ได้ไม่เกิน 50,000 บาท ถ้ามีเงินสดเกินกว่าวงเงินที่กำหนดไว้นี้ ให้นำฝากธนาคารในวันนั้น หรืออย่างช้าในวันทำการถัดไป

3.6 การจ่ายเงินรายได้ประเภทเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ เงินทุนหมุนเวียน เงินรับฝาก เงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิตและค่าบำรุงกีฬา และเงินรายได้ในโครงการบริการทางวิชาการ ให้ดำเนินการตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยเงินประเภทนั้น ๆ

3.7 การจ่ายเงินรายได้ประเภทเงินค่าธรรมเนียม และประเภทเงินผลประโยชน์ให้อธิการบดี หรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายสั่งจ่ายได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารเงินรายได้กำหนด ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเงินรายได้มิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ ให้เสนอขออนุมัติคณะกรรมการบริหารเงินรายได้เป็นกรณี ๆ ไป

3.8 หัวหน้ากองคลังในสำนักงานอธิการบดี และหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่เป็นเจ้าของเงินรายได้ มีหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานการรับจ่ายเงินตามรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคาร และลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือที่ถูกต้องไว้ในบัญชีเงินสดหรือบัญชีเงินฝากธนาคาร และลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือที่ถูกต้องไว้ในบัญชีทุกวันที่มีการจ่ายเงิน

3.9 หัวหน้าส่วนราชการที่มีเจ้าของเงินรายได้ จะต้องแต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินคณะหนึ่งจากราชการอย่างน้อย 3 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแยกตัวเงินให้ตรงกับจำนวนเงินในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และลงลายมือชื่อกำกับในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แล้วนำเงินเข้าเก็บในตู้รับเมื่อสิ้นวันทำการทุกวัน

4. การทำบัญชี รายงานการเงิน และงบเดือนเงินรายได้

ได้กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยเงินรายได้ ข้อ 28 ว่า ให้เจ้าของเงินรายได้ จัดทำบัญชีรายงานการเงิน และงบเดือนเงินรายได้ ตามระบบบัญชีของส่วนราชการ หรือตามที่ได้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง และเก็บรักษาบัญชีและหลักฐานการรับเงินกับหลักฐานการจ่ายเงินที่ไม่ต้องทำงบเดือนไว้ให้เป็นระเบียบ เพื่อสะดวกในการตรวจสอบส่วนรายงานการเงินและงบเดือน ให้ส่งหน่วยตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย 1 ชุด และส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน พร้อมด้วยหลักฐานการจ่ายเงิน 1 ชุด ภายใน 30 วัน นับจากวันสิ้นเดือน

ในเรื่องการจัดทำบัญชี รายงานการเงิน และงบเดือนเงินรายได้นี้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีวิทยาเขต สถาบัน สำนัก และโรงเรียนสาธิต ซึ่งตั้งอยู่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นผู้เบิกเงินจากกองคลัง สำนักงานอธิการบดี หรือเบิกเงินจาก

วิชาเขตที่เบิกเงินกับคลังจังหวัดไปจ่ายอีกทอดหนึ่ง จึงต้องจัดทำบัญชี และรายงานการเงินตามระบบบัญชีของหน่วยงานย่อย แต่เนื่องจากลักษณะงานของส่วนราชการในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แตกต่างไปจากส่วนราชการอื่น มหาวิทยาลัยจึงตกลงกับกระทรวงการคลังขออนุมัติใช้ระบบบัญชีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2526 กับหน่วยงานย่อยในสังกัดแทนระบบบัญชีหน่วยงานย่อยของกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังได้อนุมัติให้ใช้ระบบบัญชีดังกล่าวได้ตามหนังสือที่ กค 0502/45012 ลงวันที่ 14 กันยายน 2526 และที่ กค 0510/10161 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2534 (หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2529 : 52 - 53 และ 2534 : 19) ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

5. การตรวจสอบบัญชีเงินรายได้

ได้กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 ข้อ 29 ว่าให้หน่วยตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ตรวจสอบการรับจ่ายเงินรายได้ ตลอดจนการก่อหนี้ผูกพันเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย และตรวจสอบรายงานการเงินและงบเดือน และรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิการบดี

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกรย์ และสตร็อคแฮม (สุชาติ เมืองแก้ว. 2518 : 13 - 14; อ้างอิงมาจาก Gray and Straugham. 1970 : 69 - 77) ได้กล่าวถึงปัญหาสำคัญของการศึกษาในประเทศไทยในด้านการประมาณไว้ว่า ปัญหาที่รัฐบาลจ่ายเงินเพื่อการศึกษาน้อยลง เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด หน่วยงานต่าง ๆ ก็แข่งขันกันเพื่อให้ได้งบประมาณมากที่สุด นอกจากนี้ราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นเรื่อย ๆ และนอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณซึ่งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่จัดทำงบประมาณด้านการศึกษาไม่เพียงพอ และที่มีอยู่ก็ขาดความชำนาญ งบประมาณการศึกษาซึ่งยากลำบากที่จะจัดให้ได้ดีด้วยการนิจนาเป็นคราว ๆ ไป และโดยที่หน่วยงานแต่ละแห่งมีอำนาจที่จะจัดการเรื่องการเงินของงบประมาณการศึกษาโดยอิสระ อธิบดีแต่ละกรมก็ใช้ความสามารถส่วนตัวที่จะงบประมาณให้แก่กรมของตน จึงทำให้การตัดสินใจว่าจะจัดสรรงบประมาณไหน อย่างไร เป็นไปอย่างไม่รอบคอบ และไม่เป็นที่พอใจของนักวิจัยที่ตีพอ เช่น ทำให้

ไม่ทราบว่าจะจัดสรรงบประมาณค่าซ่อมปรับปรุงอาคารสถานที่เป็นสัดส่วนเท่าใดของงบประมาณทั้งหมด ทั้งนี้เพราะไม่มีข้อมูลใด ๆ ที่จะบอกว่าค่าบำรุงรักษาอาคารสถานที่เป็นเงินเท่าใด ในงบประมาณนั้น ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้อาศัยข้อมูลหรือทำการวิจัยอย่างใด งบประมาณส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างและเงินเดือน ทำให้งบประมาณสำหรับการดูแลรักษาโรงเรียน และอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2522 : 33 - 35) ได้ประเมินผลสถานภาพ ศึกษภาพ และสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานตามแผนพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะที่สี่ (พ.ศ. 2520 - 2524) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเงินและงบประมาณ สรุปเกี่ยวกับเงินรายได้ได้ว่ารายรับนอกงบประมาณแผ่นดิน พบว่าเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้จากค่าหน่วยกิต และค่าลงทะเบียนของนักศึกษาภาคค่ำปีละประมาณ 2.4 ล้านบาท ค่าบำรุงมหาวิทยาลัยปีละประมาณ 2.23 ล้านบาท และค่าสมัครสอบปีละประมาณ 0.8 - 1.0 ล้านบาท สำหรับรายได้อื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ในแต่ละปีงบประมาณ 2520 - 2521 พบว่ารายได้ของมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มสูงขึ้น

ชัยฤทธิ์ ศิริสุทธิ์ (2529 : 149 - 150) ได้ศึกษาสภาพงบประมาณ และวิธีการงบประมาณของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างปีงบประมาณ 2525 - 2527 ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินรายได้มหาวิทยาลัย พบว่า

1. รายจ่ายจริงเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สูงกว่าจำนวนงบประมาณ เงินรายได้ที่ตั้งไว้ในปีงบประมาณ 2525 - 2527 ร้อยละ 5.11 คิดเป็นเงินเท่ากับ 8,072,567.69 บาท เมื่อแยกเป็นรายวิชาเขตพบว่า วิชาเขตสงขลา ใหญ่โลก มหาสารคาม ประสานมิตร และบางแสน จำนวนรายจ่ายสูงกว่างบประมาณเงินรายได้ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 30.89, 13.45, 5.45, 4.89 และ 2.12 ตามลำดับ ส่วนวิชาเขตพลศึกษา บางเขน และปทุมวัน จำนวนรายจ่ายจริงต่ำกว่างบประมาณเงินรายได้ที่ตั้งไว้ร้อยละ 23.99, 6.25 และ 1.09 ตามลำดับ
2. รายได้จริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สูงกว่าประมาณการเงินรายได้ที่ตั้งไว้ในปีงบประมาณ 2525 - 2527 ร้อยละ 20.03 คิดเป็นเงินเท่ากับ 31,968,235 บาท เมื่อแยกเป็นรายวิชาเขตพบว่า วิชาเขตพลศึกษา มีรายได้จริงต่ำกว่าประมาณการเงินรายได้ที่ตั้งไว้ วิชาเขตอื่น ๆ อีก 7 วิชาเขต มีรายได้จริงสูงกว่าประมาณการเงินรายได้ที่ตั้งไว้

สมศักดิ์ เอียงคงลี (2532 : 157 - 158) ได้ศึกษาวิเคราะห์การบริหารงบประมาณ
เงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ระหว่างปีงบประมาณ 2527 - 2531
พบว่า

1. การจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน
เป็นไปเพื่อการบริหารสูงกว่าเพื่อการเรียนการสอน 4 เท่า
2. รายจ่ายจริงจากงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต
บางแสน เป็นรายจ่ายจริงเพื่อการบริหารทั่วไปสูงกว่าเพื่อการเรียนการสอน 4 เท่า
3. รายจ่ายจริงจากงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต
บางแสน จ่ายจริงในงวดที่ 3 มากที่สุด รองลงมาในงวดที่ 2 และน้อยที่สุดในงวดที่ 1
4. การบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน
ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ยังขาดประสิทธิภาพ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน การขาดความ
ต่อเนื่องในแผนงาน ขาดข้อมูลและวิธีการคำนวณเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสมในการกำหนดงบประมาณ
การดำเนินการตามงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และขาดความสนใจ วิธีการหรือ
ขั้นตอนอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมในการประเมินผลการใช้งบประมาณเงินรายได้

การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยนั้น ได้มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย
และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในทำนองเดียวกันว่า ให้มหาวิทยาลัยออกข้อบังคับและจัดวางระเบียบ
เกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยได้เอง จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ชี้ชัดถึงเจตนารมณ์
ที่จะให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความคล่องตัว ในการบริหารเงินรายได้และ
ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยได้เองเป็นอิสระจากที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังนั้น มหาวิทยาลัยหรือ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐควรพิจารณาปรับปรุง ข้อบังคับ กฎ ระเบียบต่าง ๆ หรือหาแนวทาง
ผ่อนคลายระเบียบราชการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารเงินรายได้ เพื่อเป็น
แนวทางในการแสวงหารายได้จากแหล่งรายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา
เพียงอย่างเดียว เพื่อนำมาสมทบเงินงบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อนำมาใช้ในการ
ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบาย
การพึ่งตนเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษากาการบริหารงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ครั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามี 2 ลักษณะ คือ

1. ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 - 4 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
จากเอกสารและสถิติของทางราชการ ระหว่างปีงบประมาณ 2530 - 2532 ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณเงินรายได้เป็นการวิเคราะห์จากเอกสาร
ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.1.1 เอกสารการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

1.1.2 เอกสารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

1.1.3 สมุดบัญชีเงินรายได้

1.1.4 สมุดทะเบียนรับเงินรายได้

1.1.5 สมุดทะเบียนคุมงบประมาณเงินรายได้

1.1.6 รายงานการเงินและงบเดือนเงินรายได้

1.1.7 เอกสารการขออนุมัติเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

1.1.8 รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ รายงานคณะกรรมการพิจารณางบประมาณเงิน
รายได้ รายงานการประชุมคณะกรรมการการเงินของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 การวิเคราะห์ครั้งนี้ไม่รวมเงินรายได้ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.3 การวิเคราะห์ครั้งนี้ไม่รวมเงินรายได้ ซึ่งมีระเบียบในการบริหารโดยเฉพาะ
ของแต่ละประเภทเงิน ดังต่อไปนี้

1.3.1 เงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์

1.3.2 เงินทุนหมุนเวียน

1.3.3 เงินรับฝาก

1.3.4 เงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิตและค่าบำรุงกีฬา

1.3.5 เงินรายได้ในโครงการบริการทางวิชาการ

1.4 การวิเคราะห์ครั้งนี้ จะวิเคราะห์การบริหารเงินรายได้ ตั้งแต่การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

1.5 การวิเคราะห์ครั้งนี้เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร รวม 11 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คณะพลศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา สำนักหอสมุดกลาง

2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสมตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยเก็บจำนวนประชากรจากกองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อเดือนสิงหาคม 2533 ได้จำนวนผู้บริหาร 50 คน อาจารย์ 605 คน และข้าราชการ 262 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 917 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 502 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 29 คน อาจารย์ 363 คน และข้าราชการ 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษครั้งนี้ แยกได้ตามลักษณะข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ และสถิติทางราชการ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ข้อมูลเป็นตัวเลขจำนวนเงิน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบตารางบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัย ตำราที่เกี่ยวข้อง และตามความมุ่งหมายของผู้วิจัยเอง แล้วพิจารณานำตารางบันทึกข้อมูลที่นำมาจากงานวิจัยที่มีอยู่แล้วบางส่วน (ชัยยุทธ ศิริสุทธิ์. 2529 : 60 - 96) และ (สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. 2532 : 40 - 77) และตารางบันทึกข้อมูลที่จัดสร้างขึ้นใช้เองบางส่วน เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการศึกษาให้ครบถ้วน แล้วนำไปใช้ในการจดบันทึกข้อมูล ด้วยการเก็บตัวเลขลงในตารางบันทึกข้อมูล จัดกระทำกับข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 38 ข้อ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 4 ด้าน ดังนี้

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้	จำนวน 12 ข้อ
การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม	จำนวน 9 ข้อ
การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้	จำนวน 8 ข้อ
การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้	จำนวน 9 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความสำคัญ 5 ระดับ ที่สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการที่มีต่อการบริหารเงินรายได้

ในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้าน จะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบ แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และ ข้าราชการที่มีต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดย ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวของ ลิเคิร์ต (Likert) (เชิดศักดิ์ โทวาสินธุ์. 2523 : 103 - 108) (ไพศาล หวังพานิช. 2523 : 112) และ (ล้วน สาขยศ และอังคณา สาขยศ. 2531 : 156 - 159) และศึกษาข้อมูลจากตำรา วารสาร กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติ และเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายจาก เงินรายได้ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 และ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองแผนงาน ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ และหัวหน้าหน่วย ตรวจสอบภายใน ผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ ตรวจสอบแก้ไข และขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา สาระที่ต้องการศึกษาให้ครบถ้วน

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา และผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของสถานอุดมศึกษาของรัฐ แล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาดูอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร Alpha-Coefficient (Cronbach. 1970 : 161)

เกณฑ์ในการให้คะแนน

การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละระดับความคิดเห็นจากน้ำหนัก 1 - 5 ตามลำดับโดยให้น้ำหนักคะแนนแต่ละระดับ มีความหมายดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึงมีความรู้สึกเหมือนความคิดเห็นคล้อยตามถึงข้อความนั้นมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เห็นด้วย หมายถึงมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นคล้อยตามกับข้อความนั้นมาก ให้ 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ หมายถึง มีความรู้สึกหรือความคิดเห็นกำกวมระหว่างความรู้สึกเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย หมายถึงมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้น ให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด ให้ 1 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและสถิติของทางราชการดำเนินการโดยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังรองอธิการบดีฝ่ายบริหารและรองอธิการบดีฝ่ายวางแผน และพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและสถิติต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ผู้วิจัยได้ขอความช่วยเหลือจากข้าราชการของแต่ละคณะ สถาบัน สำนัก เป็นผู้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลให้ส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยนำไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและสถิติของทางราชการบรรจุในตารางที่จัดเตรียมไว้สำหรับวิเคราะห์ทางสถิติ แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ
 2. คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แยกเป็นกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ
 3. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นรายชื่อและรายด้าน แล้วนำมาประเมินตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าความคิดเห็นตามแนวของเบสต์ (Best. 1964 : 158 - 159) ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

1.00 - 1.49	น้อยที่สุด	หมายความว่า มีความรู้สึกหรือความคิดเห็น
ไม่ตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด
1.50 - 2.49	น้อย	หมายความว่า มีความรู้สึกหรือความคิดเห็นไม่ตรงกับ
ข้อความนั้น
2.50 - 3.49	ปานกลาง	หมายความว่า มีความรู้สึกหรือความคิดเห็นกำกวม
ระหว่างความรู้สึกเห็นด้วย และไม่เห็น
ด้วยกับข้อความนั้น
3.50 - 4.49	มาก	หมายความว่า มีความรู้สึกหรือความคิดเห็นคล้อยตามกับ
ข้อความนั้นมาก
4.50 - 5.00	มากที่สุด	หมายความว่า มีความรู้สึกหรือความคิดเห็นคล้อยตาม
กับข้อความนั้นมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ใช้สถิติดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 คำนวณค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบจำนวนเงินรายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับประมาณการรายรับที่ตั้งไว้ ปีงบประมาณ 2530 - 2532
2. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่ายจริง ปีงบประมาณ 2530 - 2532
3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงหมวดรายจ่ายระหว่างปีงบประมาณ ของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530 - 2532
4. เปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ระหว่างงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน กับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป ในระหว่างปีงบประมาณ 2530 - 2532
5. การศึกษาค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบจำนวนเงินรายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับประมาณการรายรับที่ตั้งไว้ ปีงบประมาณ 2530 - 2532

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบจำนวนเงินรายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับประมาณการรายรับที่ตั้งไว้ ปีงบประมาณ 2530 - 2532 ปรากฏตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบจำนวนเงินรายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับประมาณการรายรับที่ตั้งไว้ ปีงบประมาณ 2530 - 2532

(บาท)

ปีงบประมาณ	ประมาณการรายรับ	รายรับจริง	รายรับจริงสูงกว่าประมาณการรายรับ	
			จำนวน	ร้อยละ
2530	13,857,050	16,425,639	2,568,589	15.64
2531	15,180,775	17,093,048	1,912,273	11.19
2532	15,400,000	17,795,601	2,395,601	13.46

จากตาราง 1 พบว่า รายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละปีสูงกว่าประมาณการรายรับ โดยในปีงบประมาณ 2530 รายรับจริงสูงกว่าประมาณการรายรับร้อยละ 15.64 คิดเป็นเงิน 2,568,589 บาท ปีงบประมาณ 2531 รายรับจริงสูงกว่าประมาณการรายรับ ร้อยละ 11.19 คิดเป็นเงิน 1,912,237 บาท และในปีงบประมาณ 2532 รายรับจริงสูงกว่าประมาณการรายรับ ร้อยละ 13.46 คิดเป็นเงิน 2,395,601 บาท

2. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่ายจริง
ปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับจากการจัดสรรครั้งแรกเมื่อต้นปีงบประมาณกับรายจ่ายจริงเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532 ปรากฏตามตาราง 2, 3 และ 4 ดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่ายจริง
ปีงบประมาณ 2530

(บาท)

หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้	รายจ่ายจริง	จำนวนเงินและ ร้อยละของความแตกต่าง	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
สำนักงานอธิการบดี	5,850,420	9,974,074	- 4,123,654	-70.48
สำนักหอสมุดกลาง	1,268,200	1,256,389	11,811	0.93
คณะพลศึกษา	314,110	304,553	9,557	3.04
คณะแพทยศาสตร์	243,040	400,950	- 157,910	-64.97
คณะมนุษยศาสตร์	570,290	526,800	43,490	7.63
คณะวิทยาศาสตร์	951,160	920,977	30,183	3.17
คณะศึกษาศาสตร์	713,410	796,857	- 83,447	-11.70
คณะสังคมศาสตร์	409,850	414,426	- 4,576	- 1.12
บัณฑิตวิทยาลัย	415,960	355,099	60,861	14.63
สถาบันวิจัย				
พฤติกรรมศาสตร์	78,200	78,039	161	0.21
สำนักทดสอบทางการ ศึกษาและจิตวิทยา	116,000	115,721	279	0.24
รวม	10,930,640	* 15,143,885	- 4,213,245	-38.55

หมายเหตุ * รายรับจริง 16,425,639 บาท และ - หมายถึง จ่ายสูงกว่างบประมาณที่ได้รับ

ตาราง 3 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่ายจริง
ปีงบประมาณ 2531

(บาท)

หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้	รายจ่ายจริง	จำนวนเงินและ ร้อยละของความแตกต่าง	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
สำนักงานอธิการบดี	7,781,600	8,403,964	- 622,364	- 8.00
สำนักหอสมุดกลาง	1,335,684	1,341,287	- 5,603	- 0.42
คณะพลศึกษา	295,150	283,775	11,375	3.85
คณะแพทยศาสตร์	382,000	541,865	- 159,865	- 41.85
คณะมนุษยศาสตร์	533,042	516,635	16,407	3.08
คณะวิทยาศาสตร์	870,000	815,738	54,262	6.24
คณะศึกษาศาสตร์	743,160	689,637	53,523	7.20
คณะสังคมศาสตร์	447,200	445,411	1,789	0.40
บัณฑิตวิทยาลัย	405,400	523,522	- 118,122	- 29.13
สถาบันวิจัย				
นฤติกรรมศาสตร์	84,700	83,265	1,435	1.69
สำนักทดสอบทางการ				
ศึกษาและจิตวิทยา	100,000	103,915	- 3,915	- 3.92
รวม	12,977,936	* 13,749,014	- 771,078	- 5.94

หมายเหตุ * รายรับจริง 17,093,048 บาท และ - หมายถึง จ่ายสูงกว่างบประมาณที่ได้รับ

ตาราง 4 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่ายจริง
ปีงบประมาณ 2532

(บาท)

หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้	รายจ่ายจริง	จำนวนเงินและ ร้อยละของความแตกต่าง	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
สำนักงานอธิการบดี	9,157,420	9,389,468	- 232,048	- 2.53
สำนักหอสมุดกลาง	1,361,460	1,401,821	- 40,361	- 2.96
คณะพลศึกษา	249,925	243,750	6,175	2.47
คณะแพทยศาสตร์	334,660	334,660	0	-
คณะมนุษยศาสตร์	420,160	410,945	9,215	2.19
คณะวิทยาศาสตร์	852,505	822,475	30,030	3.52
คณะศึกษาศาสตร์	479,800	478,170	1,630	0.34
คณะสังคมศาสตร์	391,450	371,966	19,484	4.98
บัณฑิตวิทยาลัย	600,700	564,357	36,343	6.05
สถาบันวิจัย				
นฤติกรรมศาสตร์	89,470	329,537	- 240,067	- 268.32
สำนักทดสอบทางการ ศึกษาและจิตวิทยา	161,350	160,911	439	0.27
รวม	14,098,900	* 14,508,060	- 409,160	- 2.90

หมายเหตุ * รายรับจริง 17,795,601 บาท และ - หมายถึง จ่ายสูงกว่างบประมาณที่ได้รับ

จากตาราง 2, 3 และ 4 พบว่า รายจ่ายจริงเมื่อสิ้นปีงบประมาณสูงกว่างบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรครั้งแรกเมื่อต้นปีงบประมาณทั้ง 3 ปีงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ 2530 มีรายจ่ายจริงสูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้มากที่สุด คือ ร้อยละ 38.55 รองลงมา ได้แก่ ปีงบประมาณ 2531 และ 2532 คิดเป็นร้อยละ 5.94 และ 2.90 ตามลำดับ สาเหตุที่ทำให้รายจ่ายจริงสูงกว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เพราะ ในระหว่างปีงบประมาณได้มีการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมทั้ง 3 ปีงบประมาณ แต่ยอดรายจ่ายจริงและงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ทั้ง 3 ปีงบประมาณไม่เกินยอด รายรับจริง

เมื่อแยกพิจารณาแต่ละหน่วยงานแล้วพบว่า สำนักงานอธิการบดีมีรายจ่ายจริงสูงกว่า งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ทั้ง 3 ปีงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ 2530 มียอดรายจ่ายจริง สูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.48 รองลงมา ได้แก่ ปีงบประมาณ 2531 และ 2532 คิดเป็นร้อยละ 8 และ 2.53 ตามลำดับ สำหรับหน่วยงานที่มี รายจ่ายสูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ติดต่อกัน 2 ปีงบประมาณ มี 2 หน่วยงาน คือ คณะแพทยศาสตร์ มีรายจ่ายจริงสูงกว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีงบประมาณ 2530 และ 2531 คิดเป็นร้อยละ 64.97 และ 41.85 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ สำนัก หอสมุดกลาง มีรายจ่ายจริงสูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ในปีงบประมาณ 2531 และ 2532 คิดเป็นร้อยละ 0.42 และ 2.96 ตามลำดับ ส่วนหน่วยงานที่มีรายจ่ายจริงสูงกว่า งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ สูงสุดในรอบ 3 ปี ได้แก่ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กล่าวคือ มีรายจ่ายจริงสูงกว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีงบประมาณ 2532 คิดเป็นร้อยละ 268.32 สาเหตุมาจากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ได้รับงบประมาณแผ่นดินในการ ปรับปรุงอาคารสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ไม่เพียงพอจากการประกวดราคาได้ จึงต้องขอใช้เงิน รายได้สมทบค่าปรับปรุง เป็นเงิน 240,000 บาท

เมื่อพิจารณาแต่ละปีงบประมาณแล้วพบว่า แนวโน้มของรายจ่ายจริงที่สูงกว่างบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้ของแต่ละหน่วยงานส่วนใหญ่ลดลง และจำนวนหน่วยงานที่มีรายจ่ายจริง สูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เกินกว่าร้อยละ 10 มี 4 หน่วยงาน จาก 11 หน่วยงาน

ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี สำนักหอสมุดกลาง คณะแพทยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้เงินของแต่ละหน่วยงานไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อให้เพียงพอกับงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่ได้รับหรือการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผนงาน งาน หรือโครงการที่ตั้งงบประมาณไว้

3. ศึกษาเปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานในสังกัดปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532

จากการที่หน่วยงานบางหน่วยงานได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมเพื่อศึกษาแนวโน้มของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมดังกล่าว จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532 เท่าที่ปรากฏการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ดังนี้

ปีงบประมาณ 2530 มีการประชุมพิจารณางบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมจำนวน 6 ครั้ง

1. ครั้งที่ 33 วันที่ 19 - 20 มีนาคม 2530 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินสะสม เป็นเงิน 658,710 บาท
2. ครั้งที่ 35 วันที่ 13 พฤษภาคม 2530 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินสะสม เป็นเงิน 1,343,600 บาท
3. ครั้งที่ 36 วันที่ 23 มิถุนายน 2530 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินรายได้ เป็นเงิน 620,000 บาท
4. ครั้งที่ 37 วันที่ 21 กรกฎาคม 2530 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินรายได้ เป็นเงิน 472,117 บาท
5. ครั้งที่ 38 วันที่ 24 สิงหาคม 2530 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินรายได้ เป็นเงิน 512,800 บาท

6. ครั้งที่ 39 วันที่ 30 กันยายน 2530 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินรายได้ เป็นเงิน

1,349,180 บาท

ปีงบประมาณ 2531 มีการประชุมพิจารณางบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม
จำนวน 3 ครั้ง

1. ครั้งที่ 42 วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2531 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินสะสม เป็นเงิน

1,634,982 บาท

2. ครั้งที่ 45 วันที่ 31 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2531 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินสะสม
เป็นเงิน 1,862,590 บาท

3. ครั้งที่ 47 วันที่ 22 กันยายน 2531 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินรายได้ เป็นเงิน

432,500 บาท

ปีงบประมาณ 2532 มีการประชุมพิจารณางบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม
จำนวน 2 ครั้ง

1. ครั้งที่ 55 วันที่ 29 มิถุนายน 2532 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินสะสม เป็นเงิน

1,727,284 บาท

2. ครั้งที่ 56 วันที่ 26 กรกฎาคม 2532 ตั้งเพิ่มเติมจากเงินรายได้ เป็นเงิน

141,973 บาท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของ
หน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532 ปรากฏผลตามตาราง 5, 6, 7,
8, 9, 10 และ 11 ดังนี้

ตาราง 5 ศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณ ในแต่ละหมวดรายจ่ายของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าตอบแทนวิทย酬และวัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่นและงบกลาง	รวม
สำนักงานอธิการบดี	14,910	200,000	1,829,000	1,576,980	698,117	347,200	4,666,207
สำนักหอสมุดกลาง	-	-	-	-	-	-	-
คณะแพทยศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
คณะแพทยศาสตร์	-	-	-	101,600	-	18,800	120,400
คณะมนุษยศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
คณะวิทยาศาสตร์	-	-	70,000	-	-	-	70,000
คณะศึกษาศาสตร์	-	-	87,800	-	-	-	87,800
คณะสังคมศาสตร์	-	-	12,000	-	-	-	12,000
บัณฑิตวิทยาลัย	-	-	-	-	-	-	-
สถาบันวิจัย	-	-	-	-	-	-	-
พฤติกรรมศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
สำนักทดสอบทาง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาและจิตวิทยา	-	-	-	-	-	-	-
รวม	14,910	200,000	1,998,800	1,678,580	698,117	366,000	4,956,407

จากตาราง 5 พบว่า มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงิน รวมทั้งสิ้น 4,956,407 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละหมวดรายจ่าย พบว่า ยอดการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมรวมทุกหน่วยงาน สูงสุด ได้แก่ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ คิดเป็นเงิน 1,998,800 บาท รองลงมาได้แก่ หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และหมวดเงินอุดหนุน คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,678,580 บาท และ 698,117 บาท ตามลำดับ หมวดรายจ่ายที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้น้อยที่สุด ได้แก่ หมวดค่าจ้างชั่วคราว คิดเป็นเงินเท่ากับ 14,910 บาท

เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงานแล้ว พบว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ สูงสุด ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,829,000 บาท รองลงมาได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นเงินเท่ากับ 87,800 บาท และ 70,000 บาท ตามลำดับ หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สูงสุด ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,576,980 บาท รองลงมาได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นเงินเท่ากับ 101,600 บาท และหน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดเงินอุดหนุน สูงสุด มีเพียงหน่วยงานเดียว ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คิดเป็นเงินเท่ากับ 698,117 บาท

เมื่อศึกษาจากรายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ และสมมติเป็นขุมงบประมาณเงินรายได้ พบว่า สำนักงานอธิการบดี ซึ่งมีการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติม ในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ และหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สูงสุด ได้มีเหตุผลในการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุว่า เนื่องจากงบประมาณที่ขอตั้งไว้ไม่เพียงพอและมีระยะเวลาและรายจ่ายอีกมาก กว่าจะสิ้นปีงบประมาณ จึงขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติม ส่วนในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ส่วนใหญ่ตั้งเพิ่มเติมเพื่อการก่อสร้างและปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง เช่น ปรับปรุงระบบไฟฟ้าหอประชุม จำนวน 787,300 บาท ปรับปรุงถนนหน้าโรงเรียนสาธิตฯ จำนวน 310,000 บาท ปรับปรุงถนนและลานจอดรถยนต์ จำนวน 207,880 บาท ก่อสร้างรั้ว ค.ส.ล. และรั้วลาดตาขาว จำนวน 140,000 บาท ปรับปรุงช่องแสงและหน้าต่าง ตึกอำนวยการ จำนวน 120,000 บาท ส่วนคณะแพทยศาสตร์ได้ขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวด

ค่าครุภัณฑ์ดินและสิ่งก่อสร้างเพื่อจัดซื้อ แก้วอ้อ โต๊ะปฏิบัติการ โต๊ะวางเครื่องมือ เครื่องปรับอากาศ
จำนวน 101,600 บาท

เป็นที่น่าสังเกตว่า มีการตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าสาธารณูปโภค จำนวน
200,000 บาท และได้มีการโอนเงินหมวดค่าสาธารณูปโภค ไปเป็นหมวดค่าครุภัณฑ์ดินและ
สิ่งก่อสร้าง เพื่อก่อสร้างที่จำหน่ายอาหาร จำนวน 200,000 บาท เช่นกัน

ตาราง 6 ศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณใน
แต่ละหมวดรายจ่ายของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2531

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน วิชาชีพและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สำนักงานอธิการบดี	89,800	300,000	1,032,500	507,000	220,790	150,000	2,300,090
สำนักหอสมุดกลาง	-	-	-	-	-	-	-
คณะ พลศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
คณะ แพทยศาสตร์	31,200	-	-	128,782	-	-	159,982
คณะ มนุษยศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
คณะ วิทยาศาสตร์	-	-	-	1,350,000	-	-	1,350,000
คณะ ศึกษาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
คณะ สังคมศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
บัณฑิตวิทยาลัย	-	-	90,000	-	-	30,000	120,000
สถาบันวิจัย	-	-	-	-	-	-	-
พฤติกรรมศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
สำนักทดสอบทาง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาและจิตวิทยา	-	-	-	-	-	-	-
รวม	121,000	300,000	1,122,500	1,985,782	220,790	180,000	3,930,072

จากตาราง 6 พบว่า มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 3,930,072 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละหมวดรายจ่าย พบว่า ยอดจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมรวมทุกหน่วยงาน สูงสุด ได้แก่ หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,985,782 บาท รองลงมาได้แก่ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ และหมวดค่าสาธารณูปโภค คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,122,500 บาท ตามลำดับ หมวดรายจ่ายที่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมน้อยที่สุด ได้แก่ หมวดค่าจ้างชั่วคราว คิดเป็นเงินเท่ากับ 121,000 บาท

เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงานแล้ว พบว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สูงสุด ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,350,000 บาท รองลงมาได้แก่ สำนักงานอธิการบดี และคณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นเงินเท่ากับ 507,000 บาท และ 108,782 บาท ตามลำดับ หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ สูงสุด ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,032,500 บาท รองลงมาได้แก่ ภาควิชาลัย คิดเป็นเงินเท่ากับ 90,000 บาท และหน่วยงานที่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าสาธารณูปโภค สูงสุด มีเพียงหน่วยงานเดียว ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คิดเป็นเงินเท่ากับ 300,000 บาท

เมื่อศึกษาจากรายงานการประชมุกรรมการบริหารเงินรายได้ และสมุดทะเบียนคุมงบประมาณเงินรายได้ พบว่า คณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติม ในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สูงสุด ได้ตั้งงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อก่อสร้างโรงงานนาร่องเพื่องานวิจัยและพัฒนาระบบการผลิตสารไฮโดรคอลลอยด์ ตามที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1,000,000 บาท และปรับปรุงตึก 6 จำนวน 350,000 บาท ส่วนสำนักงานอธิการบดี ได้ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เพื่อปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง จำนวน 5 รายการ จำนวน 500,000 บาท นอกนั้นใช้ในการจัดซื้อครุภัณฑ์ และคณะแพทยศาสตร์ได้ขอตั้งเพิ่มเติมเพื่อสมทบซื้อครุภัณฑ์ ซึ่งสั่งซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ แล้วมีราคาเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลง เป็นเงิน 128,782 บาท สำหรับหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ สำนักงานอธิการบดี ซึ่งมีการขอตั้งประมาณ

เพิ่มเติมสูงสุด จำนวน 1,032,500 บาท ได้มีเหตุผลในการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมว่า เนื่องจาก งบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้ได้จ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไปหมดแล้ว แต่ยังมีความจำเป็นที่จะต้อง ใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าน้ำมันรถยนต์ ค่าซ่อมแซมรถยนต์ และครุภัณฑ์ วัสดุสำนักงาน ค่าเลี้ยงรับรองการประชุม และค่าใช้จ่ายในการเดินสายสัญญาณคอมพิวเตอร์ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ

เป็นที่น่าสังเกตว่ามีการตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าสาธารณูปโภค จำนวน 300,000 บาท โดยมีเหตุผลว่า ในระหว่างปีได้โอนไปหมวดเงินอุดหนุนแก่ผู้บริหารที่เดินทางไปสาธารณรัฐ ประชาชนจีน จำนวน 100,000 บาท และหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เพื่อก่อสร้างถนน ข้างโรงยิม และปรับปรุงบ้านพักรับรอง จำนวน 210,000 บาท จึงขอตั้งชดเชย และหมวดเงินอุดหนุน ได้มีการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติม โดยมีเหตุผลส่วนหนึ่งว่า ฝ่ายวิจัยมีความจำเป็นจะต้อง ปรับปรุงห้อง 956 เพื่อให้เป็นห้องปฏิบัติงานของฝ่ายวิจัย ซึ่งมหาวิทยาลัยมิได้ตั้งงบประมาณเพื่อ การนี้ไว้ก่อน แต่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องปรับปรุงห้อง จึงได้ขอโอนเงินรายได้ หมวดเงินอุดหนุน รายการทุนสนับสนุนการวิจัยไปก่อน จำนวน 125,000 บาท ดังนั้น จึงจำเป็นต้องขอตั้ง งบประมาณชดเชยทุนสนับสนุนเพื่อการวิจัย

ตาราง 7 ศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณ
ในแต่ละหมวดรายจ่ายของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2532

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน วิชาชีพและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงินอุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สำนักงานอธิการบดี	-	-	450,000	-	205,223	280,000	935,223
สำนักหอสมุดกลาง	-	-	-	-	-	-	-
คณะพลศึกษา	-	-	-	-	-	-	-
คณะแพทยศาสตร์	-	-	31,184	-	-	-	31,184
คณะมนุษยศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
คณะวิทยาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
คณะศึกษาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
คณะสังคมศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
บัณฑิตวิทยาลัย	-	-	632,850	-	-	30,000	662,850
สถาบันวิจัย	-	-	-	-	-	-	-
พหุศึกษาศาสตร์	-	-	-	240,000	-	-	240,000
สำนักทดสอบทาง	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาและจิตวิทยา	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	1,114,034	240,000	205,223	310,000	1,869,257

จากตาราง 7 พบว่า มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,869,257 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละหมวดรายจ่าย พบว่าสอดคล้องกับประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมรวมทุกหน่วยงาน สูงสุด ได้แก่ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ คิดเป็นเงินเท่ากับ 1,114,034 บาท รองลงมา ได้แก่ หมวดรายจ่ายอื่นและงบกลาง และหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง คิดเป็นเงินเท่ากับ 310,000 บาท และ 240,000 บาท ตามลำดับ หมวดรายจ่ายที่ไม่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ได้แก่ หมวดค่าจ้างชั่วคราว และหมวดค่าสาธารณูปโภค

เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงานแล้ว พบว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ สูงสุด ได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัย คิดเป็นเงินเท่ากับ 632,850 บาท รองลงมาได้แก่ สำนักงานอธิการบดี และคณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นเงินเท่ากับ 450,000 บาท และ 31,184 บาท ตามลำดับ หน่วยงานที่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดรายจ่ายอื่น และงบกลาง สูงสุด ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คิดเป็นเงินเท่ากับ 280,000 บาท รองลงมาได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัย คิดเป็นเงินเท่ากับ 30,000 บาท และหน่วยงานที่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง สูงสุด มีเพียงหน่วยงานเดียว ได้แก่ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ คิดเป็นเงินเท่ากับ 240,000 บาท

เมื่อศึกษาจากรายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ และสมุดทะเบียนคุมงบประมาณเงินรายได้ พบว่าบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งมีการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ สูงสุด ได้มีเหตุผลในการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมว่า เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยดำเนินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาคนปีเศษ ขึ้นปริญญาโทบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบคัดเลือก ค่าสอน ค่าดำเนินงาน และค่าวัสดุต่าง ๆ เป็นจำนวนเงิน 632,850 บาท ส่วนสำนักงานอธิการบดีได้ขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุจำนวน 450,000 บาท โดยมีเหตุผลว่า เนื่องจากงบประมาณแผ่นดินได้รับจัดสรรไม่เพียงพอในการดำเนินงานของสำนักงานอธิการบดี ประกอบกับในระหว่างปีงบประมาณ กระทรวงการคลังได้เพิ่มอัตราค่าตอบแทนนายกสภามหาวิทยาลัย เงินประจำตำแหน่งผู้บริหาร แต่มหาวิทยาลัยไม่ได้

รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพิ่มเติม ดังนั้น ในการบริหารงานบางส่วนจึงจำเป็นต้องใช้จากเงินรายได้ และเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้แก่ฝ่ายกิจการพิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยงานใหญ่สำหรับหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง มีสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์เพียงแห่งเดียว ที่มีการตั้งงบประมาณเพิ่มเติม โดยมีเหตุผลว่า เนื่องจากในปีงบประมาณ 2532 สถาบันวิจัยได้รับเงินงบประมาณแผ่นดิน หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายการปรับปรุงอาคารสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ เป็นเงิน 700,000 บาท มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการประกวดราคาแล้ว เป็นเงิน 940,000 บาท ซึ่งเกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับจำนวน 240,000 บาท และสำนักงบประมาณได้อนุมัติให้ใช้เงินรายได้สมทบรายการดังกล่าวแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องตั้งงบประมาณเงินรายได้เพิ่มเติม

สำหรับหมวดเงินอุดหนุน หมวดรายจ่ายอื่นและงบกลางนั้น ได้ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสมทบค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬา มศว 8 วิทยาเขต จำนวน 141,973 บาท สมทบค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬานักลากรทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 63,250 บาท ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ใบเสร็จรับเงินและสมุดบัญชี 80,000 บาท จ่ายคืนค่าหน่วยกิต 30,000 บาท และงบกลางจำนวน 200,000 บาท

ตาราง 8 เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานใน
สังกัด ปีงบประมาณ 2530

(บาท)

หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้	งบประมาณเพิ่มเติม	
		จำนวนเงิน	คิดเป็นร้อยละ
สำนักงานอธิการบดี	5,850,420	4,666,207	79.76
สำนักหอสมุดกลาง	1,268,200	-	-
คณะพลศึกษา	314,110	-	-
คณะแพทยศาสตร์	243,040	120,400	49.54
คณะมนุษยศาสตร์	570,290	-	-
คณะวิทยาศาสตร์	951,160	70,000	7.36
คณะศึกษาศาสตร์	713,410	87,800	12.31
คณะสังคมศาสตร์	409,850	12,000	2.93
บัณฑิตวิทยาลัย	415,960	-	-
สถาบันวิจัย			
พฤติกรรมศาสตร์	78,200	-	-
สำนักทดสอบทาง			
การศึกษาและจิตวิทยา	116,000	-	-
รวม	10,930,640	4,956,407	45.34

จากตาราง 8 พบว่า มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมรวมทุก
หน่วยงาน ในอัตราร้อยละ 45.34 ของงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เป็นจำนวนเงิน
4,956,407 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงานพบว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำประมาณรายจ่าย
จากเงินรายได้เพิ่มเติม สูงสุด ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คิดเป็นอัตราร้อยละ 79.76 เป็น
จำนวนเงิน 4,636,207 บาท รองลงมา ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นอัตราร้อยละ 49.54
เป็นจำนวนเงิน 120,400 บาท นอกจากนั้นเป็นคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะ
สังคมศาสตร์ คิดเป็นอัตราร้อยละ 12.31, 7.36 และ 2.93 เป็นจำนวนเงิน 87,800 บาท,
70,000 บาท และ 12,000 บาท ตามลำดับ

ส่วนหน่วยงานที่ไม่มีการจัดทำประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ได้แก่ สำนัก
หอสมุดกลาง คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ ภัฏทวิทยาลัย สถาบันวิจัยนฤมิตรศาสตร์ และ
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

ตาราง 9 เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานใน
สังกัด ปีงบประมาณ 2531

(บาท)

หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้	งบประมาณเพิ่มเติม	
		จำนวนเงิน	คิดเป็นร้อยละ
สำนักงานอธิการบดี	7,781,600	2,300,090	29.56
สำนักหอสมุดกลาง	1,335,684	-	-
คณะพลศึกษา	295,150	-	-
คณะแพทยศาสตร์	382,000	159,982	41.88
คณะมนุษยศาสตร์	533,042	-	-
คณะวิทยาศาสตร์	870,000	1,350,000	155.17
คณะศึกษาศาสตร์	743,160	-	-
คณะสังคมศาสตร์	447,200	-	-
บัณฑิตวิทยาลัย	405,400	120,000	29.60
สถาบันวิจัย			
นฤติกรรมศาสตร์	84,700	-	-
สำนักทดสอบทาง			
การศึกษาและจิตวิทยา	100,000	-	-
รวม	12,977,936	3,930,072	30.28

จากตาราง 9 พบว่า มีการจัดทำงานประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมรวมทุก
หน่วยงาน ในอัตราร้อยละ 30.28 ของงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เป็นจำนวนเงิน
3,930,072 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงานพบว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำงานประมาณรายจ่าย
จากเงินรายได้เพิ่มเติม สูงสุด ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นอัตราร้อยละ 155.17 เป็น
จำนวนเงิน 1,350,000 บาท รองลงมา ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นอัตราร้อยละ 41.88
เป็นจำนวนเงิน 159,982 บาท นอกจากนั้นเป็นบัณฑิตวิทยาลัย และสำนักงานอธิการบดี คิดเป็น
อัตราร้อยละ 29.60 และ 29.56 เป็นจำนวนเงิน 120,000 บาท และ 2,300,090 บาท
ตามลำดับ

ส่วนหน่วยงานที่ไม่มีการจัดทำงานประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ได้แก่ สำนัก
หอสมุดกลาง คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ และสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

ตาราง 10 เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานใน
สังกัด ปีงบประมาณ 2532

(บาท)

หน่วยงาน	งบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้	งบประมาณเพิ่มเติม	
		จำนวนเงิน	คิดเป็นร้อยละ
สำนักงานอธิการบดี	9,157,420	935,233	10.21
สำนักหอสมุดกลาง	1,361,460	-	-
คณะพลศึกษา	249,925	-	-
คณะแพทยศาสตร์	334,660	31,184	9.32
คณะมนุษยศาสตร์	420,160	-	-
คณะวิทยาศาสตร์	852,505	-	-
คณะศึกษาศาสตร์	479,800	-	-
คณะสังคมศาสตร์	391,450	-	-
บัณฑิตวิทยาลัย	600,700	662,850	110.35
สถาบันวิจัย			
พฤติกรรมศาสตร์	89,470	240,000	268.25
สำนักทดสอบทาง			
การศึกษาและจิตวิทยา	161,350	-	-
รวม	14,098,900	1,869,257	13.26

หน่วยงาน ในอัตราร้อยละ 13.26 ของงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงาน
1,869,257 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงานพบว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่าย

จากตาราง 10 พบว่า มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมรวมทุก
หน่วยงาน ในอัตราร้อยละ 13.26 ของงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เป็นจำนวนเงิน
1,869,257 บาท เมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงานพบว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่าย
จากเงินรายได้เพิ่มเติม สูงสุด ได้แก่ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ คิดเป็นอัตราร้อยละ 268.25
เป็นจำนวนเงิน 240,000 บาท รองลงมา ได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัย คิดเป็นอัตราร้อยละ 110.35
เป็นจำนวนเงิน 662,850 บาท นอกจากนั้นเป็นสำนักงานอธิการบดี และคณะแพทยศาสตร์
คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.21 และ 9.32 เป็นจำนวนเงิน 935,223 บาท และ 31,184 บาท
ตามลำดับ

ส่วนหน่วยงานที่ไม่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ได้แก่ สำนัก
หอสมุดกลาง คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
และสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

ตาราง 11 เปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในระหว่าง
ปีงบประมาณ 2530 - 2532

(บาท)

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้	งบประมาณเพิ่มเติม	
		จำนวนเงิน	คิดเป็นร้อยละ
2530	10,930,640	4,956,407	45.34
2531	12,977,936	3,930,072	30.28
2532	14,098,900	1,869,257	13.26

จากตาราง 11 พบว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม สูงสุด
ได้แก่ ปีงบประมาณ 2530 คิดเป็นอัตราร้อยละ 45.34 รองลงมาได้แก่ ปีงบประมาณ 2531
และ 2532 คิดเป็นร้อยละ 30.28 และ 13.26 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม มีอัตราและ
จำนวนเงินลดลงจากปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532 ในอัตราร้อยละ 45.34, 30.28
และ 13.26 เป็นจำนวนเงิน 4,956,407 บาท, 3,930,078 บาท และ 1,869,257 บาท
ตามลำดับ ในขณะที่งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ มีจำนวนเงินสูงขึ้นจากปีงบประมาณ
2530, 2531 และ 2532 เป็นจำนวนเงิน 10,930,640 บาท, 12,977,936 บาท และ
14,098,900 บาท ตามลำดับ

4. ศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ระหว่างปีงบประมาณของหน่วยงาน
ในสังกัด ปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ระหว่างปีงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530, 2531, 2532 ปรากฏผลตามตาราง 12, 13 และ 14 ดังนี้

ตาราง 12 ศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ระหว่างปีงบประมาณของ
หน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน วิทยสยและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงิน อุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สำนักงานอธิการบดี	+ 27,650	-	+ 52,682	+ 408,576	+ 37,094	+ 234,000	+ 760,002
	- 52,192	- 486,906	- 277,670	- 90	- 67,200	- 38,527	- 922,585
สำนักหอสมุดกลาง	+ 25,416	+ 3,000	-	+ 21,854	-	-	+ 50,270
	-	-	- 60,270	-	-	-	- 60,270
คณะพลศึกษา	-	-	-	+ 4,480	-	+ 5,063	+ 9,543
	-	-	- 4,480	-	-	-	- 4,480
คณะแพทยศาสตร์	+ 215	-	+ 12,965	+ 12,300	-	-	+ 25,480
	-	-	- 15,480	-	-	-	- 15,480
คณะมนุษยศาสตร์	-	-	+ 10,925	+ 42,100	+ 4,700	+ 26,000	+ 83,725
	-	-	- 46,800	- 9,500	-	-	- 56,300
คณะวิทยาศาสตร์	-	+ 4,000	+ 45,450	+ 14,210	-	+ 59,520	+ 123,180
	-	-	- 18,210	- 35,000	-	- 10,450	- 63,660
คณะศึกษาศาสตร์	+ 2,721	-	+ 2,150	+ 29,350	-	-	+ 34,221
	- 28,500	-	- 7,146	-	-	-	- 35,646
คณะสังคมศาสตร์	-	-	+ 27,000	+ 65,840	-	-	+ 92,840
	- 5,000	-	- 60,840	-	- 15,000	-	- 80,840
บัณฑิตวิทยาลัย	-	-	-	+ 2,688	-	+ 60,000	+ 62,688
	-	-	- 2,688	-	-	-	- 2,688

ตาราง 12 (ต่อ)

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน ใช้สอยและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงิน อุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์	-	+ 1,000	-	-	-	-	+ 1,000
สำนักทดสอบทาง การศึกษาและจิตวิทยา	-	-	- 1,000	-	-	-	- 1,000
	-	-	-	-	-	-	-
รวมโอนมา (+)	+ 56,002	+ 8,000	+ 151,172	+ 601,398	+ 41,794	+ 384,583	+ 1,242,949
รวมโอนไป (-)	- 85,692	- 486,906	- 494,584	- 44,590	- 82,200	- 48,977	- 1,242,949

หมายเหตุ + หมายถึง โอนมา

- หมายถึง โอนไป

ตาราง 13 ศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ระหว่างปีงบประมาณของ
หน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2531

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน วิชาชีพและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงิน อุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สำนักงานอธิการบดี	+ 74,494	+ 3,460	+ 367,200	+ 689,144	+ 134,915	+ 117,801	+ 1,387,014
	- 137,200	- 520,000	- 238,385	- 60	- 286,898	- 207,046	- 1,389,589
สำนักหอสมุดกลาง	-	+ 1,000	+ 12,550	+ 53,583	-	-	+ 67,133
	- 15,360	-	- 51,773	-	-	-	- 67,133
คณะพลศึกษา	-	-	-	+ 15,650	-	-	+ 15,650
	-	-	- 15,650	-	-	-	- 15,650
คณะแพทยศาสตร์	+ 38,885	-	+ 21,064	+ 27,835	-	-	+ 87,784
	- 10,778	-	- 37,921	- 39,085	-	-	- 87,784
คณะมนุษยศาสตร์	-	-	+ 10,040	+ 80,650	+ 6,300	-	+ 96,990
	- 10,040	-	- 86,950	-	-	-	- 96,990
คณะวิทยาศาสตร์	-	-	-	+ 55,277	-	+ 4,000	+ 59,277
	-	-	- 55,277	-	-	-	- 55,277
คณะศึกษาศาสตร์	-	-	+ 18,670	+ 73,100	-	-	+ 91,770
	- 18,670	-	- 71,995	- 2,530	-	-	- 93,195
คณะสังคมศาสตร์	-	-	+ 16,175	+ 22,400	+ 10,850	-	+ 49,425
	-	-	- 33,250	- 8,400	-	- 7,775	- 49,425
บัณฑิตวิทยาลัย	-	-	-	+ 28,639	-	-	+ 28,639
	-	-	- 28,639	-	-	-	- 28,639

ตาราง 13 (ต่อ)

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน วิชาชีพและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงิน อุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สถาบันวิจัย พหุวิทยาการศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-
สำนักทดสอบทาง การศึกษาและจิตวิทยา	-	-	-	-	-	-	-
รวมโอนมา (+)	+ 113,379	+ 4,460	+ 445,699	+ 1,046,278	+ 152,065	+ 121,801	+ 1,883,682
รวมโอนไป (-)	- 192,048	- 520,000	- 619,840	- 50,075	- 286,898	- 214,821	- 1,883,682

หมายเหตุ + หมายถึง โอนมา

- หมายถึง โอนไป

ตาราง 14 ศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ระหว่างปีงบประมาณของ
หน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2532

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน ใช้สอยและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงิน อุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สำนักงานอธิการบดี	+ 36,361	-	+ 133,922	+ 93,550	+ 52,000	+ 155,035	+ 470,868
	-	- 7,570	- 289,271	- 101,382	- 119,000	- 7,245	- 524,468
สำนักหอสมุดกลาง	+ 86,053	-	+ 80,345	+ 211,167	-	-	+ 377,565
	-	-	- 297,220	- 26,745	-	-	- 323,965
คณะพลศึกษา	-	-	-	+ 6,000	-	-	+ 6,000
	-	-	- 6,000	-	-	-	- 6,000
คณะแพทยศาสตร์	+ 23,313	-	+ 5,221	-	-	-	+ 28,534
	- 5,221	-	- 23,313	-	-	-	- 28,534
คณะมนุษยศาสตร์	-	-	+ 17,401	+ 2,800	+ 6,860	-	+ 27,061
	- 17,401	-	- 9,660	-	-	-	- 27,061
คณะวิทยาศาสตร์	+ 29,479	-	-	+ 47,025	-	+ 4,500	+ 81,004
	-	-	- 81,004	-	-	-	- 81,004
คณะศึกษาศาสตร์	-	-	-	+ 42,800	-	-	+ 42,800
	- 8,490	-	- 34,310	-	-	-	- 42,800
คณะสังคมศาสตร์	-	-	+ 4,710	+ 14,700	-	-	+ 19,410
	-	-	- 14,700	- 350	-	- 4,360	- 19,410
บัณฑิตวิทยาลัย	+ 3,774	+ 500	-	+ 6,410	-	-	+ 10,684
	-	-	- 10,684	-	-	-	- 10,684

ตาราง 14 (ต่อ)

(บาท)

หน่วยงาน	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าตอบแทน ใช้สอยและ วัสดุ	ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	เงิน อุดหนุน	รายจ่ายอื่น และ งบกลาง	รวม
สถาบันวิจัย พัฒนการรังสรรค์	-	-	-	-	-	-	-
สำนักทดสอบทาง การศึกษาและจิตวิทยา	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-
รวมรอนมา (+)	+ 178,980	+ 500	+ 241,599	+ 424,452	+ 58,860	+ 159,535	+ 1,063,926
รวมรอนไป (-)	- 31,112	- 7,570	- 766,162	- 128,477	- 119,000	- 11,605	- 1,063,926

หมายเหตุ + หมายถึง โอนมา

- หมายถึง โอนไป

จากตาราง 12, 13 และ 14 พบว่า ปีงบประมาณ 2531 มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้สูงสุด คิดเป็นเงิน 1,883,682 บาท รองลงมา ได้แก่ ปีงบประมาณ 2530 และ 2532 คิดเป็นเงิน 1,242,949 บาท และ 1,063,926 บาท ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแต่ละหมวดรายจ่ายพบว่า หน่วยงานต่าง ๆ จะโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้จากหมวดต่าง ๆ มาเป็นหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างสูงสุด ตามลำดับดังนี้ ปีงบประมาณ 2531 เป็นเงิน 1,046,278 บาท ปีงบประมาณ 2530 เป็นเงิน 601,398 บาท และปีงบประมาณ 2532 เป็นเงิน 424,452 บาท และหน่วยงานต่าง ๆ จะโอนหมวดค่าตอบแทน

ใช้สอยและวัสดุไปเป็นหมวดรายจ่ายต่าง ๆ สูงสุด ตามลำดับดังนี้ ปีงบประมาณ 2532 เป็นเงิน 766,162 บาท ปีงบประมาณ 2531 เป็นเงิน 619,840 บาท และปีงบประมาณ 2530 เป็นเงิน 494,584 บาท นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานโอนเงินจากหมวดค่าสาธารณูปโภคไปเป็นหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ในปีงบประมาณ 2531 จำนวน 520,000 บาท และปีงบประมาณ 2530 จำนวน 486,906 บาท

หน่วยงานที่ไม่มีการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532 ได้แก่ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา รองลงมาได้แก่ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งมีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ในปีงบประมาณ 2530 เพียงปีงบประมาณเดียว เป็นจำนวนเงิน 1,000 บาท ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ติดต่อกันทั้ง 3 ปีงบประมาณ สำนักงานอธิการบดี เป็นหน่วยงานที่มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ติดต่อกันทั้ง 3 ปีงบประมาณ เป็นจำนวนเงินสูงสุด ตามลำดับดังนี้ ปีงบประมาณ 2531 มียอดโอนไป 1,389,589 บาท โอนมา 1,387,014 บาท ปีงบประมาณ 2530 มียอดโอนไป 922,585 บาท โอนมา 760,002 บาท และปีงบประมาณ 2532 มียอดโอนไปจำนวน 524,468 บาท โอนมา 470,868 บาท นอกนั้นหน่วยงานต่าง ๆ จะมียอดโอนไปโอนมาในวงเงิน 2,688 - 123,180 บาท ยกเว้นปีงบประมาณ 2532 ที่สำนักหอสมุดกลาง มียอดโอนไป 323,965 บาท โอนมา 377,565 บาท

นอกจากนั้น สำนักงานอธิการบดียังโอนหมวดค่าสาธารณูปโภคไปเป็นหมวดรายจ่ายต่าง ๆ สูงสุด ในปีงบประมาณ 2531 และ 2530 เป็นเงิน 520,000 บาท และ 486,906 บาท ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่าในการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ หน่วยงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะมีการโอนไปโอนมาในหมวดรายจ่ายเดียวกัน แสดงว่า หน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดการปฏิบัติงานตามแผนงาน งานหรือโครงการ หรือไม่มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน

5. เปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ระหว่างงบประมาณเพื่อ
การเรียนการสอน กับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป ในระหว่างปีงบประมาณ 2530,
2531 และ 2532

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย
ระหว่างงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนกับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป ในระหว่างปีงบประมาณ
2530 - 2532 ปรากฏตามตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ระหว่างงบประมาณ
เพื่อการเรียนการสอน กับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป ในระหว่างปีงบประมาณ 2530 -
2532

(บาท)

ปีงบประมาณ	งบประมาณเพื่อการเรียนการสอน		งบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป		งบประมาณรวมทั้งสิ้น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2530	3,812,020	34.87	7,118,620	65.13	10,930,640	100
2531	3,860,652	28.75	9,117,284	70.25	12,977,936	100
2532	3,580,020	25.39	10,518,880	74.61	14,098,900	100
รวม	11,252,692	29.61	26,754,784	70.39	38,007,476	100

จากตาราง 15 พบว่า งบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไปรวม 3 ปีสูงกว่างบประมาณเพื่อ
การเรียนการสอน คือ คิดเป็นร้อยละ 70.39 ของงบประมาณรวมทั้งสิ้น งบประมาณเพื่อการเรียน
การสอนได้รับเพียงร้อยละ 29.61 ของงบประมาณทั้งสิ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า งบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป มีลักษณะเพิ่มขึ้นทุกปี จากปีงบประมาณ
2530 - 2532 คิดเป็นร้อยละ 65.13, 70.25 และ 74.61 ตามลำดับ ส่วนงบประมาณเพื่อ
การเรียนการสอน มีลักษณะลดลงทุกปี คิดเป็นร้อยละ 34.87, 28.75 และ 25.39 ตามลำดับ

6. การศึกษาค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ เพื่อหาข้อสรุป และข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และข้าราชการ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสม ปรากฏตามตาราง 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 และ 23

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดท่างประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
<u>การจัดท่างประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้</u>						
1. การตั้งประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา	4.00	0.92	3.45	0.91	3.49	0.86
2. มีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้เพื่อให้การดำเนินงานตามกำหนดเวลาหรือแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้	4.15	0.88	3.51	0.99	3.65	0.89
3. การจัดท่างประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน	4.00	1.17	3.51	0.90	3.67	0.88

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
4. นโยบายการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ที่กำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ยึดเป็นหลักในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มีความชัดเจน	3.65	1.09	3.16	0.94	3.31	0.97
5. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงาน งาน หรือโครงการเดิม	3.60	1.19	3.31	0.94	3.47	0.88
6. หน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ระบุคำชี้แจงประกอบคำขอของประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน	2.95	1.15	3.22	0.87	3.29	0.76
7. การกำหนดวงเงินหรือเพดาน (Ceiling) ให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณตาม เพื่อป้องกันการตั้งประมาณเกินวงเงินประมาณการรายรับ	3.70	1.17	3.62	0.96	3.47	1.07
8. คำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ หน่วยงานต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใด ควรจะดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญหรือความจำเป็น	3.10	1.25	3.35	0.99	3.64	0.94

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
9. ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น	2.70	1.26	3.38	1.01	3.31	1.05
10. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ ขณะนี้เป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขอน้อยได้น้อย	2.80	1.19	3.35	1.11	3.10	1.09
11. งบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยจัดสรรให้หน่วยงานเพียงพอแล้ว	2.25	0.97	1.96	0.89	2.31	0.89
12. หน่วยงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเกินประมาณการรายรับไว้ โดยใช้เงินสะสมมาสมทบ	2.60	1.23	2.88	0.84	3.00	0.91

จากการนิยามระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ สรุปได้ดังนี้

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมาก ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้การดำเนินงานตรงตามกำหนดเวลาหรือแผนงาน และเป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากนั้น ควรมีการกำหนดวงเงินสูงสุดที่หน่วยงานต่าง ๆ จะสามารถตั้งงบประมาณได้ไม่เกินประมาณการ

รายรับ โดยยึดหลักตามนโยบายการบริหารที่ชัดเจน เพื่อให้เป็นไปตามโครงการต่อเนื่องของแผนงานหรือโครงการเดิม

กลุ่มอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ควรมีการกำหนดวงเงินสูงสุด ให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณ เพื่อจะได้ไม่ตั้งงบประมาณเกินประมาณการรายรับ และควรมีการจัดทำปฏิทินหรือตารางปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ นอกจากนั้นการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ควรเป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่าการทำงานงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ควรเป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน และเห็นด้วยกับการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ และมีความคิดเห็นที่แตกต่างว่าหน่วยงานควรมีการกำหนดว่างานหรือโครงการใดควรดำเนินการก่อนหรือหลัง

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ ควรมีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้การดำเนินงานตรงตามกำหนดระยะเวลาหรือแผนงาน และควรเป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน

ประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ ควรมีการกำหนดวงเงินสูงสุดให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณ เพื่อจะได้ไม่ตั้งงบประมาณเกินประมาณการรายรับ

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นว่า เงินรายได้ควรเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยควรมีนโยบายในการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงาน หรือโครงการเดิม กลุ่มข้าราชการมีความคิดเห็นว่าหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีการกำหนดว่างานหรือโครงการใดควรดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญหรือความจำเป็น ส่วนกลุ่มอาจารย์เห็นสอดคล้องกับกลุ่มผู้บริหารและข้าราชการ

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำจากเงินรายได้หน่วยงานต่าง ๆ มิได้กำหนดว่างานหรือโครงการใดควรจะดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับ

ความสำคัญหรือความจำเป็น และระบุคำชี้แจงประกอบการขอตั้งงบประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน นอกจากนั้นยังพิจารณาเห็นว่าการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ขณะนี้ เป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขออน้อยได้น้อย ซึ่งดูเหมือนเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น และยังจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เกินประมาณการรายรับ โดยใช้เงินสะสมมาสมทบ

กลุ่มอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า การจัดทำตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ควรเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น เพราะหน่วยงานต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใด ควรจะ ดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญหรือความจำเป็น ประกอบกับหน่วยงานที่ขอตั้ง งบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ระบุคำชี้แจงประกอบคำขอของงบประมาณแต่ละรายการ ไม่ชัดเจน การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ขณะนี้ จึงเป็นไปในลักษณะ ใครขอมากได้มากใครขออน้อยได้น้อย ซึ่งบางครั้งต้องใช้เงินสะสมมาสมทบ แต่เห็นด้วยว่าการจัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงาน งาน หรือโครงการเดิม และนโยบายในการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้มีความ ชัดเจน

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่า การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงาน งาน หรือโครงการเดิม และนโยบายในการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้มีความชัดเจน โดยมีกำหนดวงเงินสูงสุดให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณเพื่อจะได้ไม่ตั้งงบประมาณเกิน ประมาณการรายรับ แต่ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย เป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น เพราะ หน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ระบุคำชี้แจงประกอบคำขอของงบประมาณ แต่ละรายการไม่ชัดเจน และเป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขออน้อยได้น้อย ซึ่งหากงบประมาณ รายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้สูงกว่าประมาณการรายรับก็จะใช้เงินสะสมมาสมทบในการจัดทำ งบประมาณ

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ขณะนี้ เป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขออน้อยได้น้อย เพราะเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น และหน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณเงินรายได้ระบุค่าที่แจ้งประกอบคำขอประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการใช้เงินสะสมมาสมทบในการจัดทำงบประมาณ

ประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ หน่วยงานต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใดควรจะดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญ หรือความจำเป็น กลุ่มอาจารย์และข้าราชการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และได้คำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงานหรือโครงการเดิม ตลอดจนนโยบายที่ชัดเจน แต่หน่วยงานระบุค่าที่แจ้งประกอบคำขอประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน มีการจัดทำประมาณเกินประมาณการรายรับ โดยใช้เงินสะสมมาสมทบอยู่ ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้จึงเป็นการรวบรวมคำขอตั้งประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน และอยู่ในลักษณะใครขอมากได้มากใครขออน้อยได้น้อย

เมื่อนิยามตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มข้าราชการเห็นว่าการจัดทำงบประมาณ หน่วยงานมิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใด ควรจะดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญ กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และนโยบายของมหาวิทยาลัย และกลุ่มอาจารย์เห็นว่าควรมีการกำหนดวงเงินหรือเพดาน (Ceiling) ในการตั้งประมาณ ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ควรดำเนินการไปในลักษณะของการดำเนินการแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะโครงการต่อเนื่อง โดยมีการจัดลำดับความสำคัญในแต่ละโครงการ ทั้งนี้ควรทำภายในวงเงินรายรับที่มีอยู่

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับน้อยสอดคล้องกันทั้ง 3 กลุ่ม วางงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยจัดสรรให้ไม่เพียงพอ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ
ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ในด้านการจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
<u>การจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้</u>						
1. การจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงิน รายได้ ควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น	3.35	1.35	3.80	0.96	3.94	0.93
2. ควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงานประมาณรายจ่าย ในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น	3.50	1.19	4.05	0.82	4.05	0.85
3. ในการบริหารงานประจำตามปกติ หน่วยงานขอใช้ เงินสะสมจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี	2.65	1.23	3.09	0.84	2.88	0.95
4. หน่วยงานที่มีการจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม มากกว่าหนึ่งครั้ง แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบ ในการวางแผนบริหารตลอดปี	2.95	1.19	3.53	1.03	3.68	0.96
5. หลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควร กำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความ จำเป็นและเร่งด่วนเท่านั้น	3.65	1.18	3.84	0.92	4.12	0.84
6. การจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรมี คณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ	3.75	1.21	3.87	0.84	4.04	0.79
7. การอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น	2.65	1.18	2.92	0.99	2.94	1.01

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
8. การเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น	3.35	1.35	3.43	1.01	3.74	1.02
9. เมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใดแล้ว ใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้น	2.95	1.23	2.89	0.99	2.89	1.12

จากการพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และข้าราชการที่มีการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้ สรุปได้ดังนี้

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมาก ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า ควรมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ โดยมีการกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน และควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงบประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

กลุ่มอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงบประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น โดยมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ และมีการกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นว่าหน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่า ควรกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน และควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น โดยมีคณะกรรมการพิจารณาพิเศษ หากจะนำเงินสะสมมาสมทบ ควรทำในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ยังเห็นว่าการเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น และหน่วยงานมีการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ ควรมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ โดยมีการกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน เท่านั้น และควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

ประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์และข้าราชการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ ควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น และหน่วยงานที่มีการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มข้าราชการ เห็นว่าการเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น ส่วนกลุ่มผู้บริหารเห็นสอดคล้องกับกลุ่มอาจารย์

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลางดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า ควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น หากเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง จะก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น หรือหน่วยงานที่มีการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร จะเห็นได้จากเมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใดแล้ว ใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้น และบางครั้งต้องใช้เงินสะสมจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี จึงเห็นว่าการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น

กลุ่มอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า การเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น ในบางครั้งต้องใช้

เงินสะสมจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี และเมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใด แล้วจะใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้น จึงเห็นว่าควรให้สภามหาวิทยาลัย เท่านั้น ที่มีอำนาจในการอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติม

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่าการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น เพราะเมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใดแล้ว จะใช้ วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้นได้ลำบาก ตลอดจนลดการขอใช้เงินสะสม จัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การอนุมัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมควรให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น เพราะหน่วยงานส่วนใหญ่เมื่อมีการโอนเงินไปจาก หมวดรายจ่ายใดแล้วใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้น ทำให้ต้องใช้เงิน สะสมจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปีเกินจำเป็น

ประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิด การใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มผู้บริหาร เห็นว่า ควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น และการที่หน่วยงานมีการจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพิ่มขึ้นมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร ส่วนกลุ่มอาจารย์เห็นสอดคล้องกับกลุ่มข้าราชการ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ
ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ในด้าน การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
<u>การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้</u>						
1. การเปลี่ยนแปลงรายการ และโอนหมวดรายจ่าย ของแต่ละหน่วยงาน สามารถจัดกระทำได้บ่อยครั้ง ตามที่หน่วยงานต้องการ	2.70	1.13	3.06	0.93	3.08	1.13
2. การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการ งบประมาณส่วนใหญ่ เป็นการโอนเปลี่ยนแปลง จากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์	3.10	1.02	3.33	0.82	3.44	0.85
3. เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอนเปลี่ยนแปลง รายการงบประมาณเสมอ ๆ	3.60	0.88	3.48	0.84	3.87	0.90
4. หน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว	3.50	0.89	3.41	0.91	3.64	0.99
5. ข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย ประจำปีจากเงินรายได้ในปีปัจจุบัน หน่วยงานจะ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุง การ จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ในปีต่อไป	4.05	0.69	3.35	1.06	3.67	0.94

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
6. หน่วยงานตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจาก เงินรายได้เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อให้ โอนไปใช้ตามความต้องการที่เกิดขึ้น โดยมีได้ มีการวางแผนการใช้งบประมาณ	2.35	0.81	3.00	1.04	2.91	1.08
7. หน่วยงานไม่ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือ เบิกจ่ายเงินรายได้ เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อขอโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์ หรือ ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง	2.40	1.09	2.94	1.08	2.76	0.99
8. การอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้เป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว	2.60	1.09	2.58	1.02	2.88	1.13

จากการพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการที่มีต่อการบริหาร
เงินรายได้ ในด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ สรุปได้ดังนี้

มีประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมาก ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า ข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี
จากเงินรายได้ หน่วยงานจะเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป แต่อย่างไรก็ตามเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอน
เปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
รายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวกรวดเร็ว และคล่องตัว

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่า เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ และเก็บข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป และมีความคิดเห็นอีกว่าหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและข้าราชการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ว่าเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว และเก็บข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป ส่วนกลุ่มอาจารย์ไม่มีความคิดเห็นในระดับมากนัก

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ โดยสามารถจัดกระทำได้บ่อยครั้งตามที่หน่วยงานต้องการ และเห็นว่าการอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ควรเป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

กลุ่มอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณมักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็วและคล่องตัว และทำได้บ่อยครั้งตามต้องการ หน่วยงานจะตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่งเพื่อไว้โอนไปใช้ตามความต้องการที่เกิดขึ้น โดยมีได้มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณด้วยการไม่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเบิกจ่าย เงินรายได้ เพื่อให้มีข้อคงเหลือมาก ๆ และมักจะโอนเงินคงเหลือนี้ไปเป็นหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างเพื่อซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง แต่อย่างไรก็ตามหน่วยงานจะเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ

ปรับปรุงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป และเห็นว่ากำรอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ควรเป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่า การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ และสามารถจัดกระทำได้บ่อยครั้งตามที่หน่วยงานต้องการ หน่วยงานตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง โดยไม่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเบิกจ่ายเงินรายได้ เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อขอโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้างตามความต้องการที่เกิดขึ้น โดยมีได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ และเห็นด้วยว่ากำรอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ควรเป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณส่วนใหญ่ เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ โดยสามารถกระทำได้บ่อยครั้งตามที่หน่วยงานต้องการ และการอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย ควรเป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

ประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์และข้าราชการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ หน่วยงานตั้งงบประมาณเงินรายได้เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง โดยไม่ใช้เงินรายได้เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้างตามความต้องการ โดยมิได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ

เมื่อนิยามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มอาจารย์เห็นว่า เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว และได้นำข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีปัจจุบันไปใช้ในการปรับปรุง การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป

มีประชากร 1 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นในระดับน้อย ได้แก่ หน่วยงานไม่ใช้เงินรายได้เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อขอโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง

และขอตั้งงบประมาณเงินรายได้เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อไว้โอนไปใช้ตามความต้องการ โดยมีได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่ต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
<u>การใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้</u>						
1. เอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ	2.75	0.85	3.51	0.95	3.59	0.96
2. หลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติและตีความเสมอ	2.85	0.93	3.53	0.92	3.56	0.86
3. การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร	4.00	0.79	3.82	0.71	3.88	0.79
4. มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานที่ตั้งไว้	3.75	0.85	3.21	0.96	3.23	0.88
5. ในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีเงินรายได้ อยู่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายจากเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน	2.65	1.31	3.26	0.89	3.12	1.06
6. หน่วยงานมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ทุกหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด	3.90	0.85	3.13	0.98	3.10	0.96

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร (N = 20)		อาจารย์ (N = 229)		ข้าราชการ (N = 78)	
	M	S	M	S	M	S
7. อัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน	2.20	0.83	2.72	0.93	2.74	0.99
8. อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้	3.35	1.09	3.79	0.85	3.62	1.01
9. เมื่ออนุมัติจ่ายเงินรายได้สำหรับรายการจ่ายที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ และอัตราที่กำหนดให้สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้	3.90	1.02	3.55	1.02	3.86	0.83

จากการนิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ สรุปได้ดังนี้
 ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมาก ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร และเมื่อได้อนุมัติจ่ายเงินรายได้ที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ก็ให้สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ และเห็นว่าหน่วยงานมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ตามแผนงานและหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด

กลุ่มอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร ส่วนอุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติและตีความเสมอ ตลอดจนเอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบัน ก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ และมีความคิดเห็นว่าหากมีการสั่งจ่ายเงินรายได้นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้แล้วให้กระทำได้ แล้วขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ในภายหลัง

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่า การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร และเมื่อได้อนุมัติจ่ายเงินรายได้ที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ ให้สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ และเห็นว่าอุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบ และวิธีการปฏิบัติในการจ่ายเงินรายได้

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร และเมื่อได้อนุมัติจ่ายเงินรายได้ที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ และอัตราที่กำหนดให้ สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้

ประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์และข้าราชการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้ เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติและตีความเสมอ ตลอดจนเอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ก่อก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ

เมื่อนิยามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกับของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหาร เห็นว่า หน่วยงานมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ทั้งหมดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานที่ตั้งไว้

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลางดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติและความเสมอ คลอดจนเอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ และเห็นว่าในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีรายได้ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน

กลุ่มอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีเงินรายได้อยู่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานและหมวดรายจ่ายที่ตั้งไว้ และมีความคิดเห็นว่าอัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

กลุ่มข้าราชการ มีความคิดเห็นว่า มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานที่ตั้งไว้ ในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีเงินรายได้อยู่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน โดยมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ทุกหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด และมีความคิดเห็นว่าอัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายจากเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน

ประชากร 2 กลุ่ม คือ อาจารย์และข้าราชการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานและหมวดรายจ่ายที่ตั้งไว้ และเห็นว่าอัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหาร เห็นว่า อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติและความเสมอ คลอดจนเอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ ส่วนกลุ่มอาจารย์เห็นสอดคล้องกับกลุ่มข้าราชการ

ประชากร กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นในระดับน้อย ได้แก่ อัตราการจ่ายเงินรายได้
มหาวิทยาลัยกำหนด มีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
เงินรายได้ ที่ต้องการบริหารเงินรายได้ในด้านการจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงิน
รายได้

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
<u>การจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้</u>				
1. การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เป็นไปตาม แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา	3.49	1.05	3.49	0.74
2. มีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณ เงินรายได้ เพื่อให้การดำเนินงานตรงตามกำหนดเวลาหรือ แผนงานและโครงการที่ตั้งไว้	3.65	1.03	3.52	0.89
3. การจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เป็นไป เพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน	3.67	0.99	3.48	0.84
4. นโยบายการบริหารงานของมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้หน่วยงาน ต่าง ๆ ยึดเป็นหลักในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปีจากเงินรายได้ มีความชัดเจน	3.23	1.01	3.22	0.91
5. การจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงาน งาน หรือโครงการเดิม	3.32	1.00	3.43	0.88

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
6. หน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ระบุค่าขึ้นแจงประกอบค่าของงบประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน	3.28	0.94	3.16	0.78
7. การกำหนดวงเงินหรือเพดาน (Ceiling) ให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณตาม เพื่อป้องกันการตั้งงบประมาณเกินวงเงิน ประมาณการรายรับ	3.61	1.03	3.57	0.97
8. ค่าขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ หน่วยงาน ต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใดควรจะ ดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญหรือความจำเป็น	3.47	1.06	3.33	0.95
9. ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ของมหาวิทยาลัยเป็นเพียงการรวบรวมค่าขอตั้งงบประมาณ ของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น	3.24	1.15	3.41	0.93
10. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ ขณะนี้ เป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขอน้อยได้น้อย	3.09	1.11	3.43	1.10
11. งบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยจัดสรรให้ หน่วยงานเพียงพอแล้ว	2.16	0.86	1.96	0.94
12. หน่วยงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเกินประมาณการ รายรับไว้ โดยใช้เงินสะสมมาสมทบ	2.93	1.00	2.85	0.96

จากการพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้
ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ สรุปได้
ดังนี้

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมาก ดังนี้

กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีจากเงินรายได้ เป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน ควรมีการจัดทำปฏิทินหรือตาราง
การปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้การดำเนินงานตรงตามกำหนดเวลาหรือแผนงาน
และโครงการที่ตั้งไว้ และมีการกำหนดวงเงินสูงสุดให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณตาม เพื่อ
ป้องกันการตั้งงบประมาณเกินวงเงินประมาณการรายรับ

กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่า ควรมีการกำหนดวงเงินสูงสุด
ให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณตาม เพื่อป้องกันการตั้งงบประมาณเกินวงเงินประมาณการรายรับ
และมีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้การดำเนินงาน
ตรงตามกำหนดเวลาหรือแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ มีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการ
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้การดำเนินงานตรงตามกำหนดเวลาหรือแผนงาน
และโครงการที่ตั้งไว้ และควรมีการกำหนดวงเงินสูงสุดให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณตามเพื่อ
ป้องกันการตั้งงบประมาณเกินวงเงินประมาณการรายรับ

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้เคย
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ควร
เป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่า การตั้งงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีจากเงินรายได้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงโครงการ
ต่อเนื่องของแผนงานหรือโครงการเดิม และมีนโยบายที่ชัดเจน แต่เนื่องจากคำขอตั้งงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ หน่วยงานต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใดควร

ดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญหรือความจำเป็น และระบุคำชี้แจงประกอบคำของบประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยจึงเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ขณะนี้จึงเป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขอน้อยได้น้อย และเห็นว่าหน่วยงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเกินประมาณการรายรับไว้ โดยใช้เงินสะสมมาสมทบ

กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่า การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน โดยได้คำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงานหรือโครงการเดิม และมีนโยบายที่ชัดเจน แต่การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ขณะนี้ เป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขอน้อยได้น้อย ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยจึงเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น เพราะหน่วยงานต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใด ควรจะดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญหรือความจำเป็น และระบุคำชี้แจงประกอบคำขอของงบประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน และเห็นว่าหน่วยงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเกินประมาณการรายรับไว้ โดยใช้เงินสะสมมาสมทบ

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงานหรือโครงการเดิม และมีนโยบายที่ชัดเจน แต่เนื่องจากคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ หน่วยงานต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใดควรจะดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญหรือความจำเป็น และระบุคำชี้แจงประกอบคำขอของงบประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยจึงเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น ทำให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ขณะนี้ เป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขอน้อยได้น้อย และเห็นว่าหน่วยงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเกินประมาณการรายรับไว้ โดยใช้เงินสะสมมาสมทบ

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าการจัดทำงานประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ควรเป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับน้อย สอดคล้องกันทั้ง 2 กลุ่ม สรุปได้ว่างบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยจัดสรรให้หน่วยงานไม่เพียงพอ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคย และไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
<u>การจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้</u>				
1. การจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้ ควรทำภายในวงเงินรายรับในขั้นนั้น	3.71	1.07	3.91	0.89
2. ควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงานประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น	4.12	0.88	3.92	0.83
3. ในการบริหารงานประจำปีตามปกติ หน่วยงานขอใช้เงินสะสมจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี	3.01	1.02	3.02	0.76
4. หน่วยงานที่มีการจัดทำงานประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้ง แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหารตลอดปี	3.48	1.11	3.58	0.95

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
5. หลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วนเท่านั้น	3.85	1.07	3.93	0.77
6. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ	3.96	0.94	3.84	0.76
7. การอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น	2.76	1.08	3.06	0.91
8. การเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัว และบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น	3.62	1.09	3.38	0.98
9. เมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใดแล้ว ใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้น	2.85	1.12	2.95	0.94

จากการพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้ สรุปได้ดังนี้

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมาก ดังนี้

กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่าควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงบประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

ให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน และทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น นอกจากนี้ยังเห็นว่าการเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น

กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ได้แก่ การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน ควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงบประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น แต่ควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น โดยมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ และเห็นว่าหน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปีแสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหารตลอดปี

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ ควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงบประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น และมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน และควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มผู้เคยปฏิบัติเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่า การเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น ส่วนผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าหน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่า หน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ได้แก่ หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร จะเห็นได้ว่าการขอใช้เงินสะสมจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี เพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายที่มีการโอนไปใช้จ่ายในหมวดอื่นแล้ว และเห็นว่าการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น

กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัว และบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น

การอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น เพื่อจะได้ลดการขอใช้เงินสะสมจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี และตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายที่มีการโอนไปใช้จ่ายในหมวดอื่น

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ ในการบริหารงานประจำตามปกติ หน่วยงานขอใช้เงินสะสมจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี เมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใดแล้ว ใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้น และการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่าประชากรกลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่า หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้งในแต่ละปี แสดงว่าหน่วยงานนั้นไม่รอบคอบในการวางแผนบริหาร ส่วนผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่าการเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
<u>การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้</u>				
1. การเปลี่ยนแปลงรายการ และโอนหมวดรายจ่ายของแต่ละ หน่วยงานสามารถจัดกระทำได้บ่อยครั้งตามที่หน่วยงานต้องการ	3.09	1.09	2.99	0.88

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
2. การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการ งบประมาณส่วนใหญ่ เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์	3.41	0.91	3.27	0.76
3. เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการ งบประมาณเสมอ ๆ	3.72	0.92	3.45	0.79
4. หน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว	3.65	0.95	3.28	0.88
5. ข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปัจจุบัน หน่วยงานจะเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุง การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป	3.55	1.05	3.38	0.99
6. หน่วยงานตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อไว้โอนไปใช้ตามความต้องการที่เกิดขึ้น โดยมีได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ	2.82	1.12	3.06	0.96
7. หน่วยงานไม่ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือเบิกจ่ายเงินรายได้ เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อขอโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์ หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง	2.71	1.12	3.03	0.98

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
8. การอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงิน รายได้ เป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว	2.73	1.13	2.57	0.98

จากการพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ สรุปได้ดังนี้

ประชากรที่มีความคิดเห็นในระดับมาก มีเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่าการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวกเสมอ ๆ เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็วและคล่องตัว และหน่วยงานจะเก็บรวบรวมข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปัจจุบันเพื่อใช้ในการปรับปรุง การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่าการโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ และการเปลี่ยนแปลงรายการและโอนหมวดรายจ่ายของแต่ละหน่วยงานสามารถจัดกระทำได้บ่อยครั้งตามที่หน่วยงานต้องการ โดยหน่วยงานตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อไว้โอนไปใช้ตามความต้องการที่เกิดขึ้นโดยมิได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ หรือหน่วยงานไม่ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือเบิกจ่ายเงินรายได้ เพื่อให้มียอดคงเหลือ

มาก ๆ เพื่อขอโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง และเห็นว่าการอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่า เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณมักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็วและคล่องตัว และบ่อยครั้งตามต้องการ การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ โดยหน่วยงานตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อไว้โอนไปใช้ตามความต้องการที่เกิดขึ้นโดยมิได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ หรือหน่วยงานไม่ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือเบิกจ่ายเงินรายได้ เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อขอโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง แต่หน่วยงานจะเก็บข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณต่อไป และเห็นว่าการอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ควรเป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ เพราะแต่ละหน่วยงานสามารถจัดกระทำได้บ่อยครั้งตามที่หน่วยงานต้องการ หน่วยงานตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เพื่อไว้ในหมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อไว้โอนไปใช้ตามความต้องการที่เกิดขึ้นโดยมิได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ และส่วนใหญ่หน่วยงานไม่ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือเบิกจ่ายเงินรายได้ เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อขอโอนเงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง และเห็นว่าการอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ควรเป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว และหน่วยงานจะเก็บรวบรวมข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลง

งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ในปีปัจจุบันเพื่อใช้ในการปรับปรุง การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ ที่มต่อการบริหารเงินรายได้ ในด้านการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
<u>การใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้</u>				
1. เอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ	3.39	1.01	3.57	0.90
2. หลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติ และตีความเสมอ	3.44	1.01	3.56	0.80
3. การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร	3.93	0.73	3.76	0.77
4. มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานที่ตั้งไว้	3.36	0.94	3.14	0.93
5. ในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีเงินรายได้อยู่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายจากเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน	3.18	1.08	3.20	0.86
6. หน่วยงานมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ทุกหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด	3.24	1.01	3.10	0.96

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อความ	เคยปฏิบัติ (N = 165)		ไม่เคยปฏิบัติ (N = 162)	
	M	S	M	S
7. อัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน	2.62	1.00	2.76	0.89
8. อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้	3.67	0.97	3.78	0.85
9. เมื่ออนุมัติจ่ายเงินรายได้สำหรับรายการจ่ายที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้	3.82	0.99	3.48	0.95

จากการนิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ที่มีต่อการบริหารเงินรายได้ในด้านการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ สรุปได้ดังนี้

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับมาก ดังนี้

กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่า การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงิน ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร หรือหากอนุมัติจ่ายเงินรายได้สำหรับรายการจ่ายที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ และอัตราที่กำหนดไว้ สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ และอุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้

กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่าอุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้ เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ ทั้งนี้ เอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ และหลักเกณฑ์

การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติและตีความเสมอ และเห็นว่าการมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัว และมีผลดีในการบริหาร และอุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้ เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าเมื่ออนุมัติจ่ายเงินรายได้สำหรับรายจ่ายที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ ส่วนกลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าเอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติและตีความเสมอ

ประชากรแต่ละกลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

กลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่ หลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ มีปัญหาในทางปฏิบัติและตีความเสมอ ทั้งนี้ เอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ และยังมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานที่ตั้งไว้ แต่หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และมีความเห็นว่าอัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

กลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ มีความคิดเห็นว่ เมื่ออนุมัติจ่ายเงินรายได้สำหรับรายการจ่ายที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ ในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีเงินรายได้อยู่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานและหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด และเห็นว่าอัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า

ประชากร 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานและหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด ในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีเงินรายได้อยู่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และเห็นว่าอัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

เมื่อนิยามตามความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของประชากรแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มผู้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติและตีความเสมอ และเอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ ส่วนกลุ่มผู้ไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เห็นว่าเมื่ออนุมัติจ่ายเงินรายได้สำหรับรายการจ่ายที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนด สามารถกระทำได้โดยขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างปีงบประมาณ 2530 - 2532 ดังนี้

1. เปรียบเทียบจำนวนเงินรายรับจริงของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับประมาณการรายรับที่ตั้งไว้
2. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับกับรายจ่ายจริง
3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงหมวดรายจ่ายระหว่างปีงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด
4. เปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ระหว่างปีงบประมาณ เพื่อการเรียนการสอน กับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป
5. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามี 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทางงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การตั้งงบประมาณเพิ่มเติม และการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ เกี่ยวกับการบริหารเงินรายได้

ข้อมูลลักษณะที่ 1 เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องศึกษาตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมตัวเลขจาก สมุดบัญชี สมุดทะเบียนคุมงบประมาณเงินรายได้ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ และเอกสาร

การอนุมัติการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ จากคณะ สถาบัน สำนัก กองคลัง และกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ข้อมูลลักษณะที่ 2 เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 5 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวนรวมทั้งสิ้น 917 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 502 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 29 คน อาจารย์ จำนวน 363 คน และข้าราชการ จำนวน 110 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 65.14

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความสำคัญ 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 4 ด้าน ดังนี้

ด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ จำนวน 12 ข้อ

ด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม จำนวน 9 ข้อ

ด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ จำนวน 8 ข้อ

ด้านการจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ จำนวน 9 ข้อ

ในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้าน จะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้วิธีการดังนี้ คือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและสถิติของทางราชการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องการศึกษา ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 4 โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสมตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 5 โดยใช้วิธีการดังนี้

2.1 วิเคราะห์ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2.2 ใช้เกณฑ์ประเมินค่าความคิดเห็นตามแนวของเบสต์ (Best. 1964 : 158 - 159) ประเมินความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

สรุปผลการค้นคว้า

ในการศึกษาการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ครั้งนี้ สรุปผลการค้นคว้า ได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบจำนวนเงิน รายรับจริง กับประมาณการรายรับ ในปีงบประมาณ 2530 - 2532 พบว่าในแต่ละปีงบประมาณรายรับจริงสูงกว่าประมาณการรายรับที่ตั้งไว้

การเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่หน่วยงานในสังกัดได้รับ กับรายจ่ายจริงในปีงบประมาณ 2530 - 2532 พบว่าในแต่ละปีงบประมาณ รายจ่ายจริงสูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายรับจริงกับรายจ่ายจริงในปีงบประมาณ 2530 - 2532 พบว่า ในแต่ละปีงบประมาณรายรับจริงสูงกว่ารายจ่ายจริง

2. การศึกษาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมของหน่วยงานในสังกัดระหว่างปีงบประมาณ 2530 - 2532 พบว่า มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมมากที่สุดในปีงบประมาณ 2530 โดยมียอดตั้งงบประมาณเพิ่มเติม เป็นจำนวนเงิน 4,956,407 บาท รองลงมา ได้แก่ ปีงบประมาณ 2531 และ 2532 มียอดตั้งงบประมาณเพิ่มเติม จำนวน 3,930,072 บาท และ 1,869,257 บาท ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม มีจำนวนเงินและจำนวนครั้งลดลงทุกปี

เมื่อพิจารณาแต่ละหมวดรายจ่าย พบว่า ในปีงบประมาณ 2530 และปีงบประมาณ 2532 มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุสูงสุด เป็นจำนวนเงิน 1,998,800 บาท และ 1,114,034 บาท ตามลำดับ ส่วนในปีงบประมาณ 2531 มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม สูงสุด ในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นจำนวนเงิน 1,985,782 บาท และมีการตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ จำนวนเงิน 1,122,500 บาท

เมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงานพบว่าหน่วยงานที่มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมบ่อยครั้งและเป็นจำนวนเงินมากที่สุดทั้ง 3 ปีงบประมาณ ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี โดยตั้งเพิ่มเติมมากในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ และหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จากเหตุผลในการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ได้ระบุว่า เนื่องจากงบประมาณที่ขอตั้งไว้ไม่เพียงพอ และมีระยะเวลาและรายจ่ายอีกมากกว่าจะสิ้นปีงบประมาณ ส่วนเหตุผลในการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ส่วนมากเพื่อนำไปก่อสร้างหรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง หรือสมทบจ่ายค่าก่อสร้างหรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้างที่ได้รับงบประมาณแผ่นดินไม่เพียงพอ จากสภาพการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของสำนักงานอธิการบดีขาดการวางแผนงบประมาณที่ดี การขอตั้งงบประมาณใช้วิธีการเพิ่มยอดจากงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของปีที่ผ่านมา หรือประมาณยอดเงินงบประมาณเอาเอง โดยมิได้มีการวางแผนการปฏิบัติงานแต่อย่างใด ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรให้มีการแก้ไขการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ โดยให้มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินโดยใช้ข้อมูลจากปีก่อน ๆ ประกอบกับสถิติการใช้จ่ายเงินเพื่อเป็นฐานในการขอตั้งงบประมาณ แต่อีกนัยหนึ่งสำนักงานอธิการบดีเป็นหน่วยงานกลางที่ต้องรับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่ ให้บริการต่าง ๆ และรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนรวมของมหาวิทยาลัย ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดหมาย หรือต้องเฝ้าอำนาจต่อคณะ สถาบัน และสำนัก จึงทำให้มียอดรายจ่ายสูง กรณีเช่นนี้อาจต้องแก้ไขโดยการตั้งงบประมาณหมวดงบกลางให้ไว้ในสำนักงานอธิการบดี เพื่อไว้ใช้จ่ายตามความจำเป็นที่เกิดขึ้น

3. การศึกษาการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ระหว่างปีงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด ปีงบประมาณ 2530 - 2532 พบว่า มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้มากที่สุดในปีงบประมาณ 2531 โดยมียอดโอนไปโอนมาเป็นจำนวนเงิน 1,883,682 บาท

รองลงมา ได้แก่ ปีงบประมาณ 2530 มียอดโอนไปโอนมาเป็นจำนวนเงิน 1,242,949 บาท และ มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ไม่น้อยที่สุด ในปีงบประมาณ 2532 มียอดโอนไปโอนมาเป็นจำนวนเงิน 1,063,926 บาท การโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ส่วนใหญ่ เป็นการโอนจากหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ไปเป็นหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

หน่วยงานที่ไม่มีการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ทั้ง 3 ปีงบประมาณ ได้แก่ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา ส่วนสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ในปีงบประมาณ 2530 เพียงปีงบประมาณเดียว ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ติดต่อกันทั้ง 3 ปีงบประมาณ สำนักงานอธิการบดี เป็นหน่วยงานที่มีการโอนงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้มากที่สุด ทั้ง 3 ปีงบประมาณ

4. การเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ระหว่างงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน กับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไปในปีงบประมาณ 2530 - 2532 ตามที่ได้กำหนดสัดส่วนในการจัดสรรไว้เพื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 60 และเพื่อการบริหารทั่วไป ร้อยละ 40 นั้น พบว่า งบประมาณเพื่อการเรียนการสอนได้รับต่ำกว่า งบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป ทั้ง 3 ปีงบประมาณ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสัดส่วนที่กำหนดไว้ โดยในปีงบประมาณ 2530 มีสัดส่วนงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนกับเพื่อการบริหารทั่วไป 34.89 : 65.13 ปีงบประมาณ 2531 มีสัดส่วน 28.75 : 70.23 และปีงบประมาณ 2532 มีสัดส่วน 25.39 : 74.61 เป็นที่น่าสังเกตว่างบประมาณเพื่อการเรียนการสอนได้รับในสัดส่วนที่ต่ำกว่า และได้รับจัดสรรลดลงทุกปี ในขณะที่งบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไปได้รับในสัดส่วนที่สูงกว่า และเพิ่มขึ้นทุกปี

5. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติเกี่ยวกับเงินรายได้ เพื่อหาข้อสรุป และข้อเสนอแนะ การบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสม สรุปได้ดังนี้

ด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากกว่า ควรมีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้การดำเนินงานตรงตามกำหนดระยะเวลาหรือแผนงาน มีความเห็นสอดคล้องกันในระดับปานกลาง ว่าการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เป็นไปในลักษณะใครขอมากได้มากใครขอน้อยได้น้อย จึงคล้ายกับเป็นการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน

เท่านั้น การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ควรเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา โดยคำนึงถึงแผนงานหรือโครงการเดิม และมีนโยบายที่ชัดเจน มีการกำหนดว่างานหรือ
โครงการเดิม และมีนโยบายที่ชัดเจน มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใดควรจะดำเนินการก่อน
หรือหลังตามลำดับความสำคัญ ให้มีการระบุค่าใช้จ่ายประกอบคำขอของงบประมาณแต่ละรายการให้
ชัดเจน หากมีความจำเป็นควรใช้เงินสะสมมาสมทบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี จาก
เงินรายได้ได้ และมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับน้อยกว่า งบประมาณเพื่อการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยจัดสรรให้หน่วยงานเพียงพอแล้ว

ด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน
ในระดับมากกว่า ควรมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ โดยกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน
มากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วน และควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงบประมาณรายจ่าย
เพิ่มเติมในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น และมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับปานกลางว่า การ
อนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมควรให้มีสภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น เพราะหน่วยงานส่วนใหญ่
เมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใดแล้วจะใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวด
รายจ่ายนั้น ทำให้ต้องใช้เงินสะสมมาจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปีเกินจำเป็น

ด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน
ในระดับมากกว่า เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณเสมอ ๆ
เพราะหน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว
และคล่องตัว และเก็บข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้
เพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ในปีต่อไป และมีความ
คิดเห็นสอดคล้องกันในระดับปานกลางว่า การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ
ส่วนใหญ่ เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจากหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ โดยสามารถกระทำ
ได้บ่อยครั้งตามที่หน่วยงานต้องการ และการอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายควรเป็น
อำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว

ด้านการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน
ในระดับมากกว่าการมอบอำนาจในการใช้จ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการ
บริหาร แต่อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบ

และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้จึงควรมีการขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ เมื่อได้มีการจ่ายเงินรายได้นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ได้ และมีความคิดเห็นในระดับปานกลางว่า หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตามแผนงาน และหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด

จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นในด้านการจัดท่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การจัดท่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ และการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ สอดคล้องกับข้อมูลเป็นตัวเลขที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสาร

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ครึ่งนี้พบว่า การประมาณการรายรับและงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ต่ำกว่ารายรับจริงและรายจ่ายจริง ในปีงบประมาณ 2530 - 2532 และพบว่าในแต่ละปีงบประมาณมีหน่วยงานที่จัดท่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมจากประมาณการรายจ่าย หรืองบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ อีกทั้งมีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ระหว่างหมวดรายจ่ายและในหมวดรายจ่ายเดียวกัน ข้อค้นพบดังกล่าวอภิปรายได้ดังนี้

การที่ประมาณการรายรับต่ำกว่ารายรับจริงเป็น เพราะว่าการประมาณการรายรับได้ใช้วิธีประมาณรายรับที่คาดว่าจะได้รับจากเงินค่าธรรมเนียมในการศึกษา และเงินผลประโยชน์ ซึ่งเงินค่าธรรมเนียมในการศึกษานี้ นอกจากจะขึ้นอยู่กับจำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละปีแล้ว ยังต้องขึ้นกับจำนวนหน่วยกิตที่นิสิตแต่ละคนจะเลือกลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน ในการประมาณการรายรับจากเงินลงทะเบียนดังกล่าว ซึ่งมักจะประมาณการจากค่าเฉลี่ยจำนวนหน่วยกิตของนิสิตที่จะลงทะเบียนในแต่ละภาคเรียนมาเป็นเกณฑ์ในการประมาณการรายรับ ซึ่งค่าเฉลี่ยดังกล่าวนี้อาจมิได้ครอบคลุมไปถึงตัวเลขในการเพิ่มถอนรายวิชาในการลงทะเบียน และการลงทะเบียนเพื่อรักษาสุขภาพการเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีจำนวนมาก จึงทำให้การประมาณการรายรับจากเงินค่าลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าความเป็นจริง ส่วนการประมาณการรายรับจากเงินผลประโยชน์ แม้ว่าจะสามารถประมาณการ

ได้ชัดเจนตามภาวะระบบการเงินของประเทศก็ตาม แต่เนื่องจากในแต่ละปีงบประมาณมหาวิทยาลัย จะมีรายรับอื่น ๆ ที่ไม่สามารถคาดคะเนได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเช่าสถานที่ หรือ เปลี่ยนแปลงจำนวนสถานที่ให้เช่าหรือจำนวนการขอหนังสือรับรองของนิติ ส่วนการที่รายจ่ายจริง สูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่ได้รับพบว่ามีเพียงบางหน่วยงานเท่านั้น จากจำนวน หน่วยทั้งหมดจำนวน 11 หน่วยงาน โดยในปีงบประมาณ 2530 มีจำนวน 5 หน่วยงาน ปีงบประมาณ 2531 มีจำนวน 4 หน่วยงาน และในปีงบประมาณ 2532 มีจำนวน 4 หน่วยงาน ซึ่งหน่วยงาน ดังกล่าวนี้ได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และมีการโอนเงินระหว่างหมวดรายจ่าย ข้อค้นพบ ดังกล่าวแสดงว่า หน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีแผนในการ ดำเนินการใช้จ่ายเงินจากงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่ได้อยู่แล้ว มีสำนักงานอธิการบดี คณะ แพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย และสถาบันวิจัย พุทธกรรมศาสตร์ ที่บางปีมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หน่วยงานดังกล่าวมีความจำเป็นในการที่จะดำเนินการโดยไม่สามารถรอจ่ายจากเงินงบประมาณ แผ่นดินได้ อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้พบว่า สำนักงานอธิการบดีและคณะแพทยศาสตร์มีการตั้ง งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมซ้ำ ๆ กันทุกปี ข้อพบนี้แสดงว่าหน่วยงานดังกล่าวยังขาด แผนและวิธีปฏิบัติงานตามแผนงานงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ที่ดี ทั้งนี้เพราะเมื่อศึกษาใน รายละเอียดของการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมพบว่าเป็นการตั้งงบประมาณใน หมวดรายจ่ายประเภทเดียวกันทุกปี และอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากในปีแรกที่มีการจัดตั้งงบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม หน่วยงานดังกล่าวได้รับอนุมัติโดยง่าย จึงทำให้เห็นช่องทางการ บริหารเงินรายได้ของหน่วยงานนั้นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ตาม ความต้องการที่แท้จริง โดยคิดว่าเมื่องบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ไม่พอในการปฏิบัติงานตาม ความต้องการก็สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็น ของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ที่กล่าวว่า ลักษณะ งบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นไปในลักษณะหน่วยงานใด ขอมากได้มาก หน่วยงานใดขออน้อยได้น้อย

ในการลดปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยโดยคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ ควร มี มาตรการในการที่จะชี้แจงให้หน่วยงานทุกหน่วยงานตระหนักในสำคัญของแผนงานตามงบประมาณ

รายจ่ายจากเงินรายได้ ทั้งในลำนรายรับและรายจ่าย รวมทั้งปฏิบัติตามแผนงานดังกล่าว ซึ่งเป็นดัชนีบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของหน่วยงานนั้น ๆ ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ตลอดจนกำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการพิจารณาอนุมัติการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานของการทำงบประมาณเพิ่มเติมนี้ รวมทั้งการโอนเงินในรูปแบบต่าง ๆ ควรให้กระทำในกรณีจำเป็นเท่านั้น

อนึ่ง การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่าอัตราส่วนของการบริหารเงินรายได้ที่กำหนดให้มีการจัดสรรเพื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 60 กลับพบว่า ในปีงบประมาณ 2530 - 2532 มีการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้เพื่อการเรียนการสอนเพียงร้อยละ 34.87, 28.75 และ 25.39 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนดังกล่าว เป็นไปตั้งแต่แรกเริ่มในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ก็ไม่ได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมเพื่อการเรียนการสอน กลับโอนไปเพิ่มเติมในส่วนของการบริหารทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดแบ่งประเภทเงินเป็นหมวดต่าง ๆ ในการบริหารเงินรายได้ อนุโลมตามหมวดเงินของงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งหมวดเงินต่าง ๆ เป็นการจัดแบ่งเพื่อสะดวกในการบริหารทั่วไป จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้และบริหารเงินรายได้ขาดความชัดเจนในการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ให้เป็นไปเพื่อการเรียนการสอน ทั้ง ๆ ที่บุคลากรเหล่านั้นอาจมีความตระหนักดีในเรื่องอัตราส่วนของการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อการเรียนการสอนเป็นร้อยละ 60 อยู่แล้ว แต่เมื่อมาจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ โดยอนุโลมตามหมวดเงินของงบประมาณแผ่นดินดังกล่าวมาใช้ในการจัดทำ จึงทำให้ละเลยอัตราส่วนดังกล่าวไป ดังนั้น ควรจัดทำงบประมาณในรูปของแผนงาน งาน หรือโครงการ และวัตถุประสงค์ตามประเภทเงินที่เก็บมาได้ และเน้นการควบคุมและการส่งจ่ายเงินรายได้ให้เป็นไปเพื่อการเรียนการสอนมากขึ้น ให้ได้สัดส่วนตามนโยบายที่กำหนดไว้

2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ ผู้เคยและไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะการบริหารเงินรายได้ที่เหมาะสม

ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า งบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับการเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยระหว่าง

งบประมาณเพื่อการเรียนการสอนกับงบประมาณบริหารทั่วไปที่พบว่างบประมาณเพื่อการเรียนการสอนได้รับจัดสรรน้อยกว่างบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไปจริง โดยงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไปได้สูงกว่างบประมาณเพื่อการเรียนการสอนถึงกว่า 2 เท่า ซึ่งขัดกับมติที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำหนดให้จัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 60 เพื่อการบริหารทั่วไป และบริการหอสมุด ร้อยละ 40 ดังนั้น สภาพที่เป็นอยู่ทุกวันนี้จึงเป็นไปในทางถดถอยทางการศึกษา เนื่องจากงบประมาณทางการเรียนการสอนถูกตัดลงไป อาจารย์ผู้สอนต้องอดทน หอดกัลังใจเนื่องจากไม่สามารถหาอุปกรณ์การสอนหรือค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยและความต้องการของสังคมได้ แต่ในความคิดเห็นของผู้บริหารเห็นว่า การจัดท่างบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้ และเป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินก็ตาม แต่จากตัวเลขที่ออกมาได้เป็นเช่นนั้นจริงซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นนี้ อาจารย์และข้าราชการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับกลาง คือไม่แน่ใจว่าจะเป็นเช่นนั้นจริง เพราะบางคนอาจไม่มีความรู้หรือไม่ได้ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จึงไม่แน่ใจ และบางครั้งอาจได้รับงบประมาณเพียงพอ แต่บางครั้งอาจได้รับไม่เพียงพอ จึงตัดสินใจไม่ได้ว่า มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่แน่นอนทุกปีหรือไม่ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรหันมาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการ และสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินในด้านการเรียนการสอนอย่างจริงจัง เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการต่อไป ส่วนงบประมาณทางด้านการบริหาร ควรพิจารณาจัดตั้ง และขอจากงบประมาณแผ่นดินให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการปรับปรุงอาคารสถานที่ ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการบริหาร โดยมีเหตุผล หลักการ และความจำเป็นในการของงบประมาณแผ่นดิน มีตัวเลขสถิติอย่างเด่นชัดเพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการของงบประมาณแผ่นดินมาบรรเทาการบริหารงานที่ใช้เงินรายได้เพียงอย่างเดียว

ในด้านการจัดท่างบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้ มีความคิดเห็นในระดับมากกว่า ควรมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ ทั้งนี้การพิจารณางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเงินรายได้ พ.ศ. 2526 กำหนดให้คณะกรรมการบริหารเงินรายได้ ซึ่งประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน และผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการกองคลัง เป็นผู้พิจารณา ซึ่งการเสนอขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมแต่ละครั้งจะได้รับการอนุมัติเสมอ เพราะต่างฝ่ายต่างเสนอ ต่างฝ่ายต่างอนุมัติ เพื่อเอื้ออำนวย

ต่อกัน หรือด้วยความเกรงใจ ดังนั้น หากมีคณะกรรมการพิจารณาพิเศษ ซึ่งแต่งตั้งจากอาจารย์
ข้าราชการเข้าร่วมพิจารณาด้วย จะได้รับการพิจารณากลับกรอบงบประมาณเพิ่มเติมให้ทุกหน่วยงาน
อย่างเหมาะสมและยุติธรรม โดยการขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมของหน่วยงาน ต้องแสดงรายละเอียด
หลักการและเหตุผลให้ชัดเจน มากกว่าที่จะเสนอไปว่ามีความจำเป็นและเร่งด่วนเท่านั้น ในการ
จัดทำงบประมาณเพิ่มเติมดังกล่าวควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น หากจะนำเงินสะสมมาสมทบ
ควรนำมาสมทบในกรณีที่มีความจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น นอกจากนั้น ยังพิจารณาเห็นว่า การที่
หน่วยงานสามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัวและบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่าย
เงินรายได้เกินความจำเป็น เพราะเมื่อใช้จ่ายหมดแล้วสามารถตั้งเพิ่มเติมได้อีก ทำให้การใช้จ่าย
เงิน ไม่เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการหรือตามเหตุผลความจำเป็นที่ขอตั้งงบประมาณไว้แต่แรก
ทำให้สูญเสียเงินรายได้ และเงินสะสมไปเป็นจำนวนมาก โดยนำไปใช้เพื่อความสะดวกสบายของ
หน่วยงาน มากกว่าเพื่อการเรียนการสอน เพราะหากเทียบกับธุรกิจเอกชนแล้ว ถือว่าเป็นการ
ประกอบธุรกิจที่ล้มเหลวและขาดทุน หากมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย และต้องนำกำไรสะสมมาใช้จ่าย
ดังนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ควรทำเฉพาะรายการที่จำเป็นเท่านั้น
และควรมีกำหนดระยะเวลาในการจัดทำที่แน่นอน ไม่ควรให้มีการจัดทำบ่อยครั้ง

ในด้านการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ มีความคิดเห็นใน
ระดับมากกว่า หน่วยงานต่าง ๆ สามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้
สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว และมักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ เมื่อใกล้สิ้นปี
งบประมาณเสมอ ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่ยังเห็นว่าถึงแม้จะมีการโอนเปลี่ยนแปลง
งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เสมอ ๆ แต่หน่วยงานต่าง ๆ จะเก็บรวบรวมข้อมูลในการโอน
เปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้
ในปีต่อไป แต่ในทางปฏิบัติแล้วจะเห็นว่าได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงิน
รายได้อีกครั้งทุกปี และเป็นเงินจำนวนมาก จึงแสดงให้เห็นว่า หน่วยงานคงจะไม่ได้เก็บรวบรวม
ข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณดังกล่าว และนำไปใช้ในการพิจารณาตั้งงบประมาณปี
ต่อ ๆ ไปจริง เพราะยังคงตั้งงบประมาณไปตามปกติ แล้วโอนเปลี่ยนแปลงในภายหลัง เช่น เดิม
ซึ่งอาจจะเกิดจากข้อจำกัดในวงเงินงบประมาณที่จะได้รับไม่เพียงพอในการบริหาร จึงต้องบริหาร
งาน โดยใช้วิธีการโอนเปลี่ยนแปลง หรือเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ มียอดคงเหลือมาก จึงโอนไปซื้อ

ครุภัณฑ์ เพื่อให้เห็นว่าได้ใช้งบประมาณหมดไป โดยไม่มียอดคงเหลือ เพื่อจะได้ไม่ถูกตัดงบประมาณในปีต่อไป ซึ่งการโอนไปซื้อครุภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นการโอนไปซื้อครุภัณฑ์เพื่ออำนวยความสะดวกมากกว่าเพื่อการเรียนการสอน แต่เมื่อพิจารณาในแง่ของการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้แล้ว ควรให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้อย่างคล่องตัว เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งแม้แต่องบประมาณแผ่นดินปัจจุบันนี้ ได้มีนโยบายการบริหารเพื่อความคล่องตัว โดยให้หัวหน้าส่วนราชการสามารถอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลง การใช้เงินเหลือจ่าย การถัวจ่ายระหว่างหมวด และการใช้เงินสมทบได้เองตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2525 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533 ดังนั้น ในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ จึงควรให้มีความคล่องตัวยิ่งกว่างบประมาณรายจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน จึงควรมีการมอบอำนาจในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ให้แก่หัวหน้าหน่วยงานย่อยแต่ละหน่วยงาน เพื่อความคล่องตัวในการบริหารของหน่วยงานนั้น เพราะหัวหน้าหน่วยงานย่อยแต่ละหน่วยงานย่อมทราบปัญหาและความต้องการใช้เงินของแต่ละหน่วยงานเองเป็นอย่างดี โดยให้พิจารณาภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับทั้งหมดในแต่ละปี

ในด้านการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ มีความคิดเห็นในระดับมากกว่าการมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร แต่อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ และเห็นด้วยกับการที่หากได้มีการจ่ายหรือมีความจำเป็นในการจ่ายเงินรายได้ที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้แล้ว เสนอขอต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ได้ ทั้งนี้เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงานของหน่วยงาน บางครั้งมีรายจ่ายที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้จากงบประมาณแผ่นดิน และไม่มีหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้กำหนด ก็สามารถทำได้โดยไม่เกิดความเสียหายแก่งานที่ต้องปฏิบัติ แต่เนื่องจากส่วนใหญ่ก็ยังเห็นว่าเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินรายได้ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติ และตีความเสมอ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาหนึ่งก็คือ หน่วยงานต่าง ๆ ขณะนี้ยังมีบุคลากรในการปฏิบัติเกี่ยวกับงานธุรการทางด้านการเงินน้อย และภาระในการปฏิบัติงานมีมาก จึงไม่มีเวลาในการศึกษาระเบียบหลักเกณฑ์ พิจารณาแนวทางปฏิบัติงานให้ถูกต้องได้ ได้เพียงแต่ถามผู้รู้แล้วก็ทำตาม ผิดบ้างถูกบ้าง ตามความเข้าใจ เพื่อให้งานแล้วเสร็จตามคำสั่งเจ้าของผู้บริหาร และผู้รับบริการ และบาง

หน่วยงานให้อาจารย์มาปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจารย์บางท่านไม่มีพื้นความรู้ทางการเงินและการบัญชีมาก่อน ประกอบกับระเบียบอีกมากมาย อีกทั้งงานสอนประจำที่ต้องปฏิบัติ จึงทำให้รู้สึกว่ายุ่งยากและสับสน จึงไม่สามารถปฏิบัติได้ จึงทำให้ไม่สามารถใช้จ่ายเงินได้ตามแผนงาน งานหรือโครงการ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มียอดงบประมาณคงเหลือมาก จึงได้ออนไปใช้จ่ายอย่างอื่นที่นอกเหนือจากแผนงาน งานหรือโครงการที่กำหนด ทั้งนี้เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการควบคุมยอดการใช้จ่ายเงินอย่างเคร่งครัด เพื่อใช้งบประมาณให้หมดไป จะได้ไม่ถูกตัดงบประมาณปีต่อไป ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือ มหาวิทยาลัยได้แต่กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ แต่ไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติหรือแนวทางปฏิบัติ จึงทำให้แต่ละหน่วยงานตีความและปฏิบัติเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานแตกต่างกันไปไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน จึงควรได้มีการกำหนดวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์นั้น ๆ ด้วย โดยจัดรวบรวมนให้เป็นหมวดหมู่ และเผยแพร่ให้ทราบและปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกันทุกหน่วยงาน เพื่อความคล่องตัว และรวดเร็วในการปฏิบัติ และควรมีการปรับปรุงเสมอ ๆ เพื่อให้เหมาะสมสถานการณ์และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การประมาณการรายรับและงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ต่ำกว่ารายรับจริงและรายจ่ายจริงในปีงบประมาณ 2530 - 2532 และพบว่าในแต่ละปีงบประมาณมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม และโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ระหว่างหมวดรายจ่ายและในหมวดรายจ่ายเดียวกัน ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพื่อการเรียนการสอนไม่ถึงร้อยละ 60 ตามมติที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงขอเสนอแนะดังนี้

1. การที่ประมาณการรายรับ และงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ต่ำกว่ารายรับจริงและรายจ่ายจริง เป็นเพราะการประมาณการรายรับจัดทำโดยกองคลัง ซึ่งประมาณการโดยเจ้าหน้าที่การเงิน ไม่ใช่เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ประกอบกับข้อมูลในการวางแผนงานต่าง ๆ เช่น แผนการรับนิสิต รายงานการใช้จ่ายเงิน และการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำและรวบรวมโดยกองแผนงาน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการประมาณการรายรับ และ

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังนั้น จึงควรให้กองแผนงานเป็นผู้จัดทำประมาณการรายรับ และพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ โดยให้กองคลังเป็นผู้ประสานงานกับ กองแผนงานในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับจริง รายจ่ายจริง การตั้งงบประมาณเพิ่มเติม และการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางการเงิน เพื่อให้การประมาณการรายรับใกล้เคียงกับรายรับจริงมากที่สุด และควรมีการตรวจสอบความถูกต้อง ในการประมาณการรายรับร่วมกับกองคลัง

๑) ในด้านการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ควรจัดสรร

งบประมาณให้เป็นไปตามมติที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ที่กำหนดไว้ คือ เพื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 60 เพื่อการบริหารทั่วไป ร้อยละ 20 และการบริหารหอสมุด ร้อยละ 20 โดยพิจารณาจากฐานที่มาของเงินรายได้ เงินรายรับประเภทค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม ในการศึกษา การจัดสรรเพื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้ควรให้แต่ละคณะรวบรวมความต้องการใช้เงิน ของแต่ละภาควิชา ซึ่งเป็นไปตามแผนงาน งาน หรือโครงการในการพัฒนาการเรียนการสอนโดย แต่ละคณะจะประมาณการรายรับจากจำนวนนิสิตของแต่ละคณะ เพื่อจัดทำเป็นประมาณการรายรับของ คณะ แล้วพิจารณาถึงรายจ่ายของคณะ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนเป็นหลัก แล้วจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีแผนการใช้จ่ายเงินตามรายการในงบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้อย่างเคร่งครัด และนำส่งประมาณการรายรับ และงบประมาณรายจ่าย ประจำปี จากเงินรายได้ของของคณะต่อกองแผนงาน เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ตามนโยบายและ แผนงาน แล้วเสนอต่อมหาวิทยาลัยเพื่อประกาศใช้เป็นงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ทั้งนี้ ในการพิจารณาของมหาวิทยาลัย ควรมีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่สามารถ หาเงินรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัยได้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้ หน่วยงานต่าง ๆ หาเงินรายได้เพื่อใช้จ่ายในกิจการของตนเอง โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรร เงินรายได้ตามฐานที่มาของเงินรายได้ในอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 - 80 ให้กับหน่วยงาน ที่มีรายได้นั้น โดยให้แต่ละหน่วยงานประมาณการรายได้ของตนเองทั้งในด้านรายรับและรายจ่าย สำหรับหน่วยงานที่มีรายได้น้อย หรือไม่มีรายได้ ควรกำหนดวงเงินให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายจาก เงินรายได้ โดยอาจกำหนดเป็นสัดส่วน ร้อยละของเงินรายได้ประเภทดอกผลจากเงินผลประโยชน์

2. การที่รายจ่ายจริงสูงกว่างบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ในปีงบประมาณ 2530 - 2532 สาเหตุจากในแต่ละปีงบประมาณมีการจัดทางงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม และโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เป็นจำนวนเงินมากและบ่อยครั้ง เพราะหน่วยงานต่าง ๆ สามารถขออนุมัติจัดทางงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้ และโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ได้คล่องตัว โดยที่สภามหาวิทยาลัยได้ออกระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารเงินรายได้มีอำนาจในการอนุมัติการจัดทางงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม และให้อธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ จากการที่สภามหาวิทยาลัย ออกระเบียบและมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการบริหารเงินรายได้ดังกล่าว ทำให้การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร มีความคล่องตัวสูง ขณะเดียวกันระบบบริหารการเงินและหน่วยงานไม่มีวินัยในการใช้จ่ายเงินรายได้ เพราะเมื่อวางระบบบริหารเงินรายได้คล่องตัวเกินไป เมื่องบประมาณไม่เพียงพอก็สามารถตั้งงบประมาณเพิ่มเติมได้ หรือไม่ได้ตั้งงบประมาณรายการใดไว้ก็สามารถโอนเปลี่ยนแปลงได้ง่าย จึงควรกำหนดวินัยในการใช้จ่ายเงิน โดยให้สภามหาวิทยาลัยลงมากำกับตามบทบาทหน้าที่เดิมในเรื่องการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม และคณะกรรมการบริหารเงินรายได้มีหน้าที่ในการกลั่นกรองการขอจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมว่าโครงการที่ขอจัดทางงบประมาณเพิ่มเติมนั้นมีความจำเป็นเร่งด่วนเพียงใด แล้วเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ทั้งนี้ควรกำชับให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติในการจัดทางงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสั่งการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1001(4)/1807 ลงวันที่ 17 เมษายน 2527 ซึ่งได้กำหนดลักษณะ และวิธีการในการจัดทางงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมไว้ว่า จะต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการตามโครงการเดิมที่กำหนดไว้ หรือดำเนินการตามโครงการใหม่ที่จำเป็น หรือเป็นการชดเชยการยืมเงินสะสม (ถ้ามี) โดยให้ส่วนราชการพิจารณาใช้งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ประจำปีก่อน หากมีวงเงินงบประมาณประจำปีไม่พอจ่าย จึงจะเสนอของบประมาณเพิ่มเติมได้ ในการดำเนินการให้เสนอของบประมาณเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้ เพื่อพิจารณาอนุมัติโดยชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและรายละเอียดเกี่ยวกับเงินงบประมาณประจำปีที่ได้รับ ยอดเงินงบประมาณคงเหลือ เงินสะสมคงเหลือ ณ วันเริ่มต้น

งบประมาณยอดเงินสะสมที่ยังมีไปใช้ก่อน และวงเงินที่จะขอต้งงบประมาณเพิ่มเติม และควรมีการกำหนดมาตรการการใช้จ่ายเงินและเร่งด่วนในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติมว่า กรณีเร่งด่วนใดเป็นความจำเป็น และอาจเป็นกรณีเกิดภัยธรรมชาติต่าง ๆ ที่ถือเป็นกรณีเร่งด่วนและจำเป็น มิใช่จากไม่มีการวางแผนงานแล้วพบเหตุต้องใช้จ่ายหรือความต้องการของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น ส่วนการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้นั้น ไม่ควรให้มีการโอนบ่อยครั้ง ควรมีการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนงาน งานหรือโครงการของแต่ละคณะ สถาบัน และสำนัก ซึ่งอาจจะต้องแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเงินรายได้ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการขอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ โดยมีผู้แทนจากคณะ สถาบัน สำนัก กองแผนงาน และกองคลัง ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาการโอนเปลี่ยนแปลง แล้วเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

นอกจากนี้ควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเงินว่าเป็นไปตามแผนงาน งานหรือโครงการหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ในปีต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษวิเคราะห์เปรียบเทียบ ระเบียบ และเกณฑ์ในการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับมหาวิทยาลัยอื่น
2. ควรมีการศึกษสภาพการใช้จ่ายเงินรายได้ว่าได้ใช้จ่ายตามแผนงาน งานหรือโครงการ หรือไม่ เพื่อดูประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินรายได้ของแต่ละหน่วยงาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารการเงินโรงเรียน (เล่ม 1) หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร, 2523.

✓เกษม สุวรรณกุล. เอกสารการสัมมนากระบวนการบริหารมหาวิทยาลัย. ม.ป.ป., 2518.

ไกรบุษย์ ชีรตยาดีนันท์. กระบวนการงบประมาณฐานศูนย์ เครื่องมือการจัดการในภาคเอกชน และในภาครัฐบาล. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2527.

คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521. เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัย 521 วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

จันทร์แรม ศิริโชค จันทรทัต, ม.ร.ว. "งบประมาณในแง่กลไกการบริหาร," ข้าราชการ. 23(1) : 20; ธันวาคม 2521.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

จรัญร จันทรพาณิชย์. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. บรรณกิจ : วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 2529.

ชัยยุทธ ศิริสุทธี. สภาพงบประมาณและวิธีการงบประมาณของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

อัดสำเนา.

চারী মন্দিরী. การบริหารงานธุรการโรงเรียน ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2524. อัดสำเนา.

เชิดศักดิ์ โมวาสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอเดียน สโตร์, 2523.

✓ถวิล เกื้อกลางวงศ์. การบริหารการศึกษาระดับมัธยม ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.

ชงชัย สันติวงษ์ พงศ์จิตติมา หินขาว และชัยยศ สันติวงษ์. การเงินธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

บดี จุฬานนท์. "เงินประจำงวด : เครื่องมือการบริหารงบประมาณ," ใน สำนักงานประมาณ
20 ปี. หน้า 29 - 36; กรุงเทพฯ : เนติการพิมพ์, 2522.

บัญชากลาง, กรม. รวมกฎหมายและระเบียบการคลัง. กรุงเทพฯ : เนติการพิมพ์, 2530.

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์. กรุงเทพฯ : กองกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2530.

บุษณะ อุตการ. หลักวิชาการคลัง. กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา, 2504.

เบญจวรรณ รักสุทธิ. การเงินธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2530.

✓ ประสิทธิ์พงศ์ เวชชาชีวะ. "การบริหารการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย," ใน รายงาน
การประชุมทางวิชาการประจำปีของที่ประชุมอธิการบดี เรื่องการพึ่งตนเองของระบบ
มหาวิทยาลัยของรัฐ. หน้า 127 - 130. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.

ป๋วย อึ๊งภากรณ์. "การบริหารมหาวิทยาลัย," ใน การศึกษาในทศวรรษข้างหน้า. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2530.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์,
2520.

✓ "พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 91
ตอนที่ 112. หน้า 18 - 23; 29 มิถุนายน 2517.

"พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2530," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 104 ตอนที่
227. ฉบับพิเศษ หน้า 6 - 7; 31 ธันวาคม 2530.

"พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2521," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 95
ตอนที่ 99. ฉบับพิเศษ หน้า 4 - 5; 21 กันยายน 2521.

ไพศาล ชัยมงคล. งบประมาณแผ่นดิน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2517.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. รายงานการสัมมนา เรื่องการบริหารมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต.
กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.

✓มหาวิทยาลัย, ทบวง. รายงานการสัมมนา เรื่องรูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต.

กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2525.

_____. รายงานการสัมมนาวิชาการ "รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยที่เหมาะสมในอนาคต.

กรุงเทพฯ : สุนทรการพิมพ์, 2530.

พลนิช ปิยะอนันต์. "การบริหารเงินนอกงบประมาณ," กรมบัญชีกลาง. 27(1) : 9 - 12;

มกราคม - กุมภาพันธ์ 2529.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

ศึกษานร, 2531.

วรรณรัตน์ สามโกเศศ และคนอื่น ๆ. "แนวปฏิบัติในการแสวงหารูปแบบที่เหมาะสมในการบริหาร

การเงินของมหาวิทยาลัยของรัฐ," ใน เอกสารการประชุมทางวิชาการที่ประชุม

อธิการบดี 2532. หน้า 1 - 27, กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.

วิจิตร ศรีสอาน. "การระดมทุนและการพัฒนากองทุน," ใน รายงานการประชุมทางวิชาการ

ประจำปีของที่ประชุมอธิการบดี เรื่องการพึ่งตนเองของระบบมหาวิทยาลัยของรัฐ.

หน้า 81 - 91, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. คู่มือการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2525.

_____. คู่มือการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพฯ :

กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2525.

_____. ประมวลระเบียบและการบริหารการเงินของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

กรุงเทพฯ : หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2529.

_____. ประมวลระเบียบและการบริหารการเงินของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530.

_____. ประมวลระเบียบและการบริหารการเงินของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2531.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. ประมวลระเบียบและการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ : หน่วยตรวจสอบ
ภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2535.

_____. ระบบบัญชีของหน่วยงานย่อยในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ พ.ศ. 2526.

กรุงเทพฯ : หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2526.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 33 วันที่ 19 - 20 มีนาคม 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประธานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 35 วันที่ 13 พฤษภาคม 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประธานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 36 วันที่ 23 มิถุนายน 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประธานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 37 วันที่ 21 กรกฎาคม 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประธานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 38 วันที่ 30 กันยายน 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประธานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 42 วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2531. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประธานมิตร, 2531.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 45 วันที่ 31 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2531. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิโรฒ ประธานมิตร, 2531.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ครั้งที่ 47 วันที่ 22 กันยายน 2531. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 55 วันที่ 29 มิถุนายน 2532. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2532.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 56 วันที่ 26 กรกฎาคม 2532. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2532.

_____. รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

ครั้งที่ 2/2529 วันที่ 26 พฤษภาคม 2529. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2529.

_____. รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

ครั้งที่ 3/2529 วันที่ 9 มิถุนายน 2529. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2529.

✓ _____ รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

ครั้งที่ 4/2529 วันที่ 9 กรกฎาคม 2529. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2529.

_____. รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

ครั้งที่ 3/2530 วันที่ 20 กรกฎาคม 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

ครั้งที่ 2/2531 วันที่ 15 มิถุนายน 2531. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2531.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. ประมวลระเบียบและการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ : หน่วยตรวจสอบ
ภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2535.

_____. ระบบบัญชีของหน่วยงานย่อยในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ พ.ศ. 2526.

กรุงเทพฯ : หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2526.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 33 วันที่ 19 - 20 มีนาคม 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 35 วันที่ 13 พฤษภาคม 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 36 วันที่ 23 มิถุนายน 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 37 วันที่ 21 กรกฎาคม 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 38 วันที่ 30 กันยายน 2530. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร, 2530.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 42 วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2531. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร, 2531.

_____. รายงานการประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ครั้งที่ 45 วันที่ 31 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2531. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

วิทยาเขตประสานมิตร ครั้งที่ 3/2531 วันที่ 6 กันยายน 2531. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

_____. รายงานการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

ครั้งที่ 7/2532 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2532. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร, 2532.

_____. รายงานการประเมินศักยภาพและสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานตามแผนพัฒนา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ระยะที่ 4 (2520 - 2524). ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2522.

_____. เอกสารงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพฯ :

กองคลัง มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2530.

_____. เอกสารงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพฯ :

กองคลัง มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2531.

_____. เอกสารงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพฯ :

กองคลัง มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2532.

ศิริพร จันทพันธ์. ชบวนการงบประมาณของมหาวิทยาลัยตามทัศนะของผู้บริหารระดับปฏิบัติการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.

๑ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตบางแสน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ประมวลระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเกี่ยวกับ

เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยและกองทุนต่าง ๆ พ.ศ. 2523 - พ.ศ. 2527. นนทบุรี :

กองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ม.ป.ป.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาคลังและงบประมาณ.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.

✓ สุชาติ เมืองแก้ว. การวิเคราะห์การใช้งบประมาณทางการศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปี.

งบประมาณ 2510 - 2517. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

สุพจน์ บุญสิทธิ์. "การขยายตัวของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัญหาอุปสรรค และแนวโน้ม,"

สภาคณาจารย์ มศว ประสานมิตร. 2 : 21 - 32; 2530.

สุวรรณ เจริญนัยกุล. การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารการเงิน. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

อังฉรา พันธุ์ศรีมังกร. ความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินที่มีต่อการบริหารเงินรายได้

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. ถ่ายเอกสาร.

อาทร ชนเห็นชอบ. "บทบาทของมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า : นโยบายการอุดมศึกษา,"

ใน รายงานการประชุมเรื่อง มหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า. 29 พฤศจิกายน -

2 ธันวาคม 2527. หน้า 173 - 178. กองวิชาการ สำนักงานปลัดทบวง, 2527.

อุทัย หิรัญโต. เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2525.

_____. สารานุกรมคัมภีร์รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร,

2526.

Burkhead, Jess. Government Budgeting. New York : John Wiley and Sons, 1959.

Krejcie, Robert V. and Daryle M. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Education and Psychological Measurement. 30(3) : 607 - 610; Autumn, 1970.

Lynch, Thoomas D. Public Budgeting in America. New York : Prentice-Hall, 1979.

Sherwood, Frank P. The Management Approach to Budgeting. Brussels : International Institute of Administrative Science, 1954.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

15 กรกฎาคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

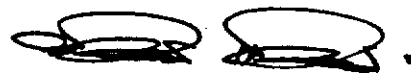
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย ข้าพเจ้า นายปราโมทย์ เกิดทรัพย์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร"
ผลการวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอต่อมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณเงินรายได้
ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมต่อไป

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยหวังว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ เกิดทรัพย์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

เรื่อง การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงทั่วไป

ในการกรอกแบบสอบถามนี้ ถึงแม้ว่าบางท่านจะไม่เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินรายได้เลยก็ตาม แต่ท่านมีความรู้สึกรู้สึกหรือคิดว่าการบริหารเงินรายได้ในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร หรือเห็นว่าควรเป็นอย่างไร โดยขอให้พิจารณาเป็นส่วนรวมหรือภาพรวมของมหาวิทยาลัย เพื่อแนวความคิดอันจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเงินรายได้ เกี่ยวกับ

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้
2. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้
3. การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้
4. การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

ตอนท้ายแบบสอบถามจะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเงินรายได้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่ง

☐

ผู้บริหาร

☐

อาจารย์

☐

ข้าราชการ

2. เป็นผู้ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินรายได้หรือไม่

☐

เคย

☐

ไม่เคย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 4 ด้าน คือ

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้
2. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้
3. การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้
4. การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละด้านแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ข้อความนั้นเพียงใด แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่แท้จริง
ของท่าน ในแต่ละข้อความ

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
<u>การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้</u>					
1. การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา _____					
2. มีการจัดทำปฏิทินหรือตารางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณเงินรายได้เพื่อให้การดำเนินงานตรงตามกำหนดเวลาหรือแผนงานและโครงการที่ตั้งไว้ _____					
3. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ เป็นไปเพื่อสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน _____					
4. นโยบายการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ที่กำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ยึดเป็นหลักในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มีความชัดเจน					
5. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงโครงการต่อเนื่องของแผนงานงาน หรือโครงการเดิม _____					
6. หน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ระบุค่าขึ้นแจงประกอบคำขอประมาณแต่ละรายการไม่ชัดเจน					
7. การกำหนดวงเงินหรือเพดาน (Ceiling) ให้หน่วยงานต่าง ๆ ตั้งงบประมาณตาม เพื่อป้องกันการตั้งงบประมาณเกินวงเงินประมาณการรายรับ _____					

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. คำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ หน่วยงานต่าง ๆ มิได้มีการกำหนดว่างานหรือโครงการใด ควรจะดำเนินการก่อนหรือหลังตามลำดับความสำคัญ หรือความจำเป็น _____					
9. ลักษณะการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ของมหาวิทยาลัยเป็นเพียงการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณ ของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเท่านั้น _____					
10. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ที่เป็นอยู่ ขณะนี้ เป็นไปในลักษณะใดขอมากได้มากใครขอน้อยได้น้อย					
11. งบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยจัดสรรให้ หน่วยงานเพียงพอแล้ว _____					
12. หน่วยงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเกินประมาณการ รายรับไว้ โดยใช้งินสะสมมาสมทบ _____					

โปรดกรณารูป ปักหา ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีจากเงินรายได้

.....

.....

.....

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
<u>การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้</u> 1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจากเงินรายได้ควรทำภายในวงเงินรายรับในปีนั้น _____ 2. ควรนำเงินสะสมมาสมทบจัดทำงบประมาณรายจ่ายในกรณีจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น _____ 3. ในการบริหารงานประจำตามปกติ หน่วยงานขอใช้เงินสะสมจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมกลางปี _____ 4. หน่วยงานที่มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมมากกว่าหนึ่งครั้ง แสดงว่า หน่วยงานนั้น ไม่รอบคอบในการวางแผนบริหารตลอดปี _____ 5. หลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนมากกว่าเหตุผลความจำเป็นและเร่งด่วนเท่านั้น _____ 6. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรมีคณะกรรมการงบประมาณพิจารณาพิเศษ _____ 7. การอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ควรให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเท่านั้น _____ 8. การเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมอย่างคล่องตัว และบ่อยครั้ง ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินรายได้เกินความจำเป็น _____					

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. เมื่อมีการโอนเงินไปจากหมวดรายจ่ายใดแล้ว ใช้วิธีตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชดเชยหมวดรายจ่ายนั้น					

โปรดกรณาระบุ ปัญหา ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม
จากเงินรายได้

.....

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
<u>การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้</u>					
1. การเปลี่ยนแปลงรายการ และโอนหมวดรายจ่ายของแต่ละ หน่วยงานสามารถจัดกระทำได้อย่างครั้งตามที่หน่วยงาน ต้องการ _____					
2. การโอนหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรายการ งบประมาณส่วนใหญ่ เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงจาก หมวดรายจ่ายต่าง ๆ ไปเป็นค่าครุภัณฑ์ _____					
3. เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณมักมีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการ งบประมาณเสมอ ๆ _____					
4. หน่วยงานสามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้ได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว _____					
5. ข้อมูลในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากเงินรายได้ในปีปัจจุบัน หน่วยงานจะเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการปรับปรุง การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากเงินรายได้ในปีต่อไป _____					
6. หน่วยงานตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้เพื่อให้ ในหมวดใดหมวดหนึ่ง เพื่อให้โอนไปใช้ตามความต้องการที่ เกิดขึ้น โดยมีได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณ _____					

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7. หน่วยงานไม่ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือเบิกจ่าย เงินรายได้ เพื่อให้มียอดคงเหลือมาก ๆ เพื่อขอโอน เงินคงเหลือนี้ไปซื้อครุภัณฑ์ หรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง 8. การอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย จากเงินรายได้ เป็นอำนาจของอธิการบดีแต่ผู้เดียว					

โปรดกรณาระบุ ปัญหา ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการโอนเปลี่ยนแปลง
งบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

.....

.....

.....

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้					
1. เอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินรายได้ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาอยู่เสมอ _____					
2. หลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้มีปัญหาในทางปฏิบัติ และตีความเสมอ _____					
3. การมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงินรายได้ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและมีผลดีในการบริหาร _____					
4. มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้ตรงตามหมวดรายจ่ายและแผนงานที่ตั้งไว้ _____					
5. ในการบริหารการเงินของหน่วยงานที่มีเงินรายได้อยู่ หน่วยงานมักจะสั่งจ่ายจากเงินรายได้มากกว่าที่จะสั่งจ่ายโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน _____					
6. หน่วยงานมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ทุกหมวดรายจ่ายอย่างเคร่งครัด _____					
7. อัตราการจ่ายเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน _____					
8. อุปสรรคในการใช้จ่ายเงินรายได้เกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระบบ และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ _____					

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. เมื่ออนุมัติจ่ายเงินรายได้สำหรับรายการจ่ายที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ และอัตราที่กำหนดไว้ สามารถกระทำได้โดย ขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินรายได้					

โปรดกรณาระบุข้อหา ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณ
 ใช้จ่ายจากเงินรายได้

.....

ภาคผนวก ข

ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการบริหารงบประมาณเงินรายได้
เกี่ยวกับ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้
การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม
การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้
และ การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการบริหารงบประมาณเงินรายได้ เกี่ยวกับ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เพิ่มเติม การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ และการจ่ายเงินตามงบประมาณ รายจ่ายจากเงินรายได้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ควรจัดทำหลังจากได้รับ งบประมาณแผ่นดินแล้ว เพื่อจะได้เป็นการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินในส่วนที่ขาด
2. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ควรมีการวางแผนให้สอดคล้อง กับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากงบประมาณแผ่นดิน มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและยืดหยุ่นได้ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่วางไว้
3. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้ ยังจำแนกตามหน่วยงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงบประมาณแผ่นดิน และการนิยามมักใช้วิธีการเพิ่มยอดจากเดิม (Incrementalism) มากกว่าการใช้เหตุผลและความจำเป็น หรือมีความเกรงอกเกรงใจกันมากกว่า เหตุผลด้านปริมาณงาน
4. หน่วยงานควรขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากงบประมาณแผ่นดินให้มากที่สุด และควรขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เฉพาะที่สำคัญและจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น
5. ควรเป็นเงินที่พัฒนาการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และไม่รวมกับงบประมาณแผ่นดิน
6. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ควรเป็นการแก้ปัญหาจากการขอ งบประมาณแผ่นดินไม่ได้เป็นหลักก่อน แล้วจึงคิดจากจำนวนนิสิตที่รับสมัคร โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ลักษณะของวิชา ค่าใช้จ่ายรายหัวของแต่ละคณะ
7. ควรจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ไว้ เพราะ หากมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากร จะสามารถปฏิบัติงานต่อไปได้

8. ควรมีการสำรวจว่าภาควิชาใด หน่วยงานใด มีความต้องการเงินรายได้สนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน ไม่ควรจัดสรรจากการหารเฉลี่ย ให้ดูภาระงานว่าภาควิชาใด หน่วยงานใด มีการะการผลิตภัณฑ์มากกว่ากัน

9. อาจารย์ไม่มีโอกาสทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การทราบข้อมูลจะช่วยให้การวางแผนการใช้เงิน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนได้มากขึ้น

10. อาจารย์ส่วนมากไม่รู้หลักการตั้งงบประมาณ และไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการตั้งงบประมาณ

11. ควรพิจารณาโครงการที่จะต้องใช้จ่ายเงินที่ทางสำนักงบประมาณมักจะไม่ให้งบประมาณ ก่อน แล้วทำเป็นแผนงานเพื่อจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากเงินรายได้

12. หน่วยงานที่เกิดขึ้นใหม่ มีความจำเป็นเรื่องงบประมาณสูง แต่การของบประมาณแผ่นดินมีข้อจำกัด จึงจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อสนับสนุนไปกลาง ๆ ก่อน และควรพิจารณารายละเอียดของเหตุผลความจำเป็นเป็นหลักการ

13. ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ บางครั้งผู้ที่ทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของหน่วยงาน ไม่เข้าใจว่า ควรจะต้องมีข้อมูลอะไรบ้าง และบางครั้งผู้ที่ขอตั้งก็ตั้งเพื่อสนองความต้องการของอาจารย์ มิได้ตั้งอยู่บนเหตุผลและนโยบายของมหาวิทยาลัย

14. ควรคำนึงถึงความจำเป็นของหน่วยงาน แล้วจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับความจำเป็นนั้น ๆ ไม่ใช่ยึดถือตัวเงิน แล้วตั้งงบประมาณให้พอดีกับเม็ดเงิน โดยไม่ดูความจำเป็นในการขอตั้งงบประมาณ

15. ข้อมูลเพื่อการจัดตั้งงบประมาณควรมาจากระดับอาจารย์ผู้ปฏิบัติงาน โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ เท่าที่ปฏิบัติอยู่ ผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่มีทัศนคติใจเองจากสถิติปีก่อน ๆ บ้าง คาดคะเนประสบการณ์เดิมบ้าง ทำให้ไม่สร้างสรรค์หรือพัฒนางานงบประมาณที่จ่ายไปสู่ย่เปล่าไม่คุ้มกับเงิน ผู้ปฏิบัติงานเสียกำลังใจ ทำงานเช้าชามเย็นชาม ขาดการวางแผนตั้งงบประมาณเป็นขั้นตอน และระยะเวลาจัดทำงบประมาณไม่เหมาะสม มักจะทำในเวลาเร่งด่วนทุกปี

16. เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมิได้เป็นเจ้าของเงินรายได้ ไม่เคยประมาณการรายได้เอง จึงไม่รู้ว่าจะต้องตั้งงบประมาณเกินหรือไม่เกิน

17. หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ขอตั้งงบประมาณ ยังไม่เข้าใจวิธีการของงบประมาณเพียงพอ ไม่ทราบขั้นตอน ไม่ทราบวิธีการจัดทำคำของบประมาณ โดยเฉพาะเหตุผลที่ขอตั้งงบประมาณ

18. เงินรายได้ควรสนับสนุนงานวิชาการเท่านั้น และควรลงไปถึงผู้เรียนให้มากที่สุด เงินรายได้ของภาควิชา โดยเฉพาะค่าหน่วยกิต ควรให้ภาควิชาเป็นส่วนใหญ่

19. หน่วยงานมักตั้งงบประมาณเพื่อตัด คือ ตั้งงบประมาณมากไว้ก่อน ควรกำหนดสัดส่วนของเงินรายได้ที่หน่วยงานจัดหาแล้วให้อิสระกับหน่วยงานนั้นบริหารจัดการเอง หน่วยงานกลางควรทำหน้าที่จัดสรรเฉพาะส่วนที่จะสมทบให้ไปตามส่วนที่ยังไม่พอ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม

1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม ควรมีรายละเอียดหรือหลักเกณฑ์ในการตั้งที่ชัดเจนแน่นอน ไม่ควรนำเงินสะสมมาใช้เกินความจำเป็น ในการขอตั้งงบประมาณ ต้องระบุเหตุผลความจำเป็นตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง

2. สมควรอย่างยิ่งที่จะเปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัว แต่ควรพิจารณาเหตุผลที่เห็นว่าจำเป็นเท่านั้น มิฉะนั้น การตั้งงบประมาณเพิ่มเติมกลางปีจะมีผลเสีย กล่าวคือ ทำให้แต่ละหน่วยงานประมาณในการจัดตั้งงบประมาณประจำปี เพราะถ้าขาดเหลืออย่างไรก็ต้องเพิ่มเติมได้

3. ควรเป็นเรื่องนโยบายหลัก ๆ ของมหาวิทยาลัยที่ต้องจัดทำโดยเร่งด่วน และควรเป็นเรื่องที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

4. ในกรณีที่เกิดความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นน่าจะทำได้ ไม่ใช่เอาไปตกแต่งสำนักงาน ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ เพราะขณะนี้วัสดุใช้ในการประกอบการเรียนการสอนค่อนข้างขาดแคลน

5. มีทั้งผลดีและปัญหา ควรมีวิธาดำเนินการที่มีหลักการ เหตุผล บริสุทธิ์ ยุติธรรม และที่สำคัญ คือ ควรมีความคล่องตัว และไม่ล่าช้า แต่ต้องถูกต้อง

6. ควรทำในโครงการเร่งด่วน ซึ่งเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย และในกรณีที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันโดยรวม

7. ควรมีความใกล้เคียงกับงบฉุกเฉิน ซึ่งเป็นงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และไม่ได้คาดไว้ก่อน จึงเห็นควรให้ความคล่องตัวมาก ๆ

8. ควรกระทำเฉพาะรายการที่จำเป็นเท่านั้น และควรมีกำหนดระยะเวลาในการจัดทำที่แน่นอนให้ทราบโดยทั่วกัน การตั้งงบประมาณเพิ่มเติมจากเงินสะสมไม่ควรให้มีบ่อยครั้ง เพราะถ้าเทียบกับธุรกิจเอกชนแล้ว ก็เท่ากับเป็นการประกอบธุรกิจที่ขาดทุน ต้องนำกำไรสะสมมาใช้จ่าย

9. ควรคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นของแต่ละหน่วยงาน ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ ไม่ควรพิจารณา และควรบอกเหตุผลให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบว่า ทำไมจึงได้ ทำไมจึงไม่ได้ และควรมีกรรมการพิจารณาถึงหลักการและวางระเบียบในการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

10. ควรมีคณะกรรมการอิสระพิจารณาตามเหตุผลและความจำเป็นจริง มิใช่ผู้บริหารซึ่งมักจะพิจารณาตามเหตุผลทางการเมือง เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินขาดเหตุผล

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

1. การให้อำนาจอธิการบดีอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลง มีข้อดี คือ สามารถทำให้มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสีย คือ ในการปฏิบัติทำให้ไม่คล่องตัว

2. หน่วยงานตั้งงบประมาณแล้ว ไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานนั้น ๆ ได้ ทำให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณเสมอ ๆ โดยเฉพาะใกล้สิ้นปีงบประมาณ ควรมีการวางแผนหรือปฏิบัติการปฏิบัติล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานที่แน่นอนตายตัว

3. ปกติแล้วไม่ควรให้มีเกิดขึ้นบ่อยนักจะแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารไร้ซึ่งความสามารถในการปฏิบัติงาน ควรวางแผนการไว้ล่วงหน้าว่าในปีงบประมาณนั้น ๆ จะทำอะไร ไม่ใช่โอนเปลี่ยนแปลงตามความนึกคิด หรือความต้องการขณะนั้น ซึ่งปฏิบัติกันเป็นประจำจนเกิดความเคยชิน

4. ข้อดี คือ ในกรณีที่จำเป็นเร่งด่วนไม่สามารถรออนุมัติเพิ่มเติมหรืองบประมาณรายจ่ายประจำปีถัดไปได้ ข้อเสีย คือ ทำให้การใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งงบประมาณไว้ตั้งแต่แรก

5. หากหน่วยงานมีเงินคงเหลือเมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ ควรนำเงินในส่วนนั้นเก็บเป็นเงินสะสมของมหาวิทยาลัยต่อไป ไม่ควรโอนเปลี่ยนแปลง ควรโอนเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่สำคัญและจำเป็นเท่านั้น

6. การอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ ควรเป็นอำนาจของคณะกรรมการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องมากกว่าบุคคลเพียงคนเดียว

7. เป็นการเพิ่มสภาพคล่องของการใช้เงินรายได้ เพื่อเสริมงบประมาณแผ่นดิน และอยู่ภายในวงเงินที่หน่วยงานนั้นได้รับ หากหน่วยงานโอนหมดเงินแล้วสามารถบริหารการเงินในหน่วยงานให้เกิดผลดีแก่ราชการได้ก็ควรกระทำได้ แต่ในด้านการควบคุมงบประมาณอาจก่อให้เกิดความยุ่งยาก

8. การอนุมัติการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย ควรทำได้เป็นบางเรื่องเท่านั้น ถ้าเปลี่ยนแปลงทุก ๆ เรื่อง จะทำให้หน่วยงานนั้น ๆ ไม่ยอมทำงานตามระยะเวลาที่กำหนด หรือถ้าหน่วยงานใดมีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เป็นประจำ ไม่ควรอนุมัติ ควรโอนเข้าในส่วนกลางเพื่อเป็นรายจ่ายของมหาวิทยาลัยต่อไป

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้

1. จะทำอย่างไรจึงจะเกิดความคล่องตัวในการเบิกจ่าย โดยมีผู้รับหน้าที่ปฏิบัติงานราชการ โดยใช้งบประมาณจากเงินรายได้ เพราะปัญหาที่เกิดจากหลักฐานการเบิกจ่าย หลักเกณฑ์ที่ตายตัวพลิกแพลงไม่ได้ทำให้เกิดความไม่คล่องตัว กระทบปัญหาการดำเนินงาน จะใช้ระบบเหมากจ่าย และให้ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบ โดยยึดเอาผลการปฏิบัติงานเป็นเกณฑ์ โดยอาจตรวจสอบจากการทำโครงการหรือแผนงานแทน

2. ขอให้มีการอบรมเผยแพร่ความรู้ในการเบิกจ่ายเงินจากเงินรายได้นี้บ้าง จะเกิดประโยชน์มาก

3. การจ่ายเงินควรให้ประโยชน์สูงสุดในเรื่องการเรียนการสอน

4. หน่วยงานเป็นจำนวนมากสั่งจ่ายเงินจากเงินรายได้ ในกรณีที่ไม่มั่นใจว่าจะสามารถเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินได้หรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากเงินรายได้สามารถขออนุมัติเบิกจ่ายต่อ

คณะกรรมการบริหารเงินรายได้ เพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การจ่ายได้ ไม่ต้องเสี่ยงต่อการถูกเรียกเงินคืน จึงทำให้มีการจ่ายเงินรายได้ออกไปมากกว่าการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้น ๆ ปีงบประมาณ เกือบจะไม่มีมีการจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินเลยในบางหน่วยงาน เพราะยังมีเงินรายได้ใช้อยู่

5. ผู้มีหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเป็นประจำ ควรเป็นผู้บริการอย่างจริงจัง และได้มาจอธิบายให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกและการทำงานที่คล่องตัว ไม่มีอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บังเกิดผลงานที่มีคุณภาพต่อหน่วยงานและส่วนรวม

6. ควรมีผู้รู้ในการปฏิบัติตามระเบียบ เป็นประชาสัมพันธ์ คอยให้ความกระจ่าง ให้ความแนะนำ หรือจัดเตรียมงานเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อให้งานคล่องตัว

7. พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และมีความสามารถในการประสานนโยบายด้วยทัศนคติที่ดีด้วย

8. คณะกรรมการบริหารเงินรายได้ ควรมาจากผู้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการเงิน หรือผู้แทนของหน่วยงาน และพยายามให้หน่วยงานต่าง ๆ ทำตาม กฎ ระเบียบของเงินรายได้ จะได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจ่ายเงินรายได้ในแต่ละปี

★ 9. ปัญหาคือความไม่รู้และไม่เข้าใจ ไม่พยายามเรียนรู้ทำความเข้าใจวิธีการงบประมาณของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่หรืออาจารย์บางท่านอาจยังไม่ทราบเลยว่าของใช้ต่าง ๆ จะต้องขอตั้งงบประมาณเพื่อจัดซื้อ บางครั้งหน่วยงานตั้งให้แล้ว แต่ไม่รู้วิธีการที่จะให้ได้สิ่งของนั้นมาใช้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายปรานนท์

ชื่อสกุล เกิดทรัพย์

เกิดวันที่ 16 เดือน มกราคม พ.ศ. 2495

สถานที่เกิด

อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 27/134 หมู่ที่ 8 ตำบลบางครุ อำเภอ

พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

นักวิชาการเงินและบัญชี ระดับ 6

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

กองคลัง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2517

ปวส. (วิชาเอกการบัญชี) จากวิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ

พ.ศ. 2521

ป.ม. จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขต
พระนครใต้

พ.ศ. 2523

กศ.บ. (วิชาเอกธุรกิจศึกษา บัญชี วิชาโท เทคโนโลยี
ทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วิทยาเขตประสานมิตร

พ.ศ. 2536

กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณเงินรายได้
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทคัดย่อ
ของ
ปริญญานิพนธ์ เกิดทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2536

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ระหว่างงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน กับงบประมาณเพื่อการบริหารทั่วไป และการใช้จ่ายเงินรายได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 - 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้เพิ่มเติม การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ และการจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสรรงบประมาณประจำปีจากเงินรายได้ที่เหมาะสม โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และแจกแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 29 คน อาจารย์ 363 คน และข้าราชการ จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในการบริหารงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้ค่าร้อยละและค่าคะแนนเฉลี่ยในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. พนักงานในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีการบริหารเงินรายได้ในเชิงปฏิบัติไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้ประมาณการไว้ทั้งในด้านรายรับและรายจ่าย จำนวน 4, 5 และ 3 จากจำนวนทั้งหมด 11 พนักงานในปีงบประมาณ 2530, 2531 และ 2532 ตามลำดับ
2. การศึกษาข้อมูลและความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ และข้าราชการ สอดคล้องกันว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อการเรียนการสอนร้อยละ 60

AN ANALYSIS OF EXPENDITURE BUDGET ADMINISTRATION FROM THE REVENUE OF
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT

AN ABSTRACT

BY

PRAMOAT KERDSUP

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 1993

The purposes of the research were to analyze and compare the income budget management and allocation for educational activities and general managerial affairs including income expenditure from fiscal year 1987 - 1989 of Srinakharinwirot University, Prasarnmitr, on 4 aspects:- income budget formulation, additional income budget formulation, transfer of income budget expenditure and income budget expenditure in order to propose appropriate income budget allocation. The study was emphasize on primary financial documents and a questionnaire. Sample groups comprised 29 executives, 363 lecturers and 110 officials. Rating scales were the instrument and percentage and average were used to analyze the data.

Research findings revealed the followings:-

1. The income budget management of 11 affiliated offices of Srinakharinwirot University was not in line with the estimated budget both on income and expenditure totalling 4, 5 and 3 of 11 offices in fiscal year 1987, 1988 and 1989, respectively.

2. The study revealed that 60 percents of the income budget allocation was not responsive to the objectives for educational activities.